ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ...

ନିରପେକ୍ଷ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର

ଧ୍ୱନି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି

The Dhwani Pratidhwani

website : www.dhwanipratidhwani.net

email: pratidhwani.dhwani@gmail.com

ବାଲେଶ୍ୱର ❑ ସୋମବାର ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୬ ■ ମୂଲ୍ୟ ଟ. ୨.୦୦ ପଇସା ■ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା-ଆଠ ■ Baleshwar ♦ MONDAY 19 October 2026

Vol.No. 36 ■ No.275 ■ Price :Rs.2.00 (8 pages) ■ R.N.I. Registered No. 52528/91 ■ Postal Registered No. Balasore (Odisha)/005/2019

ଖୁବ୍‌ଶୀଘ୍ର ଆସୁଛି

ପୂଜାସଂଖ୍ୟା ସାଗରିକା

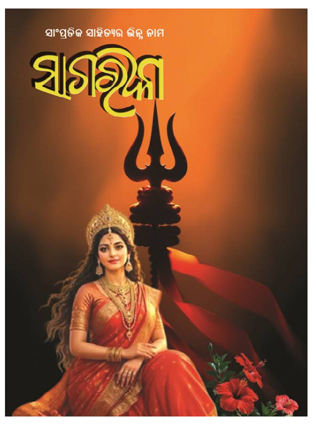

ଏସଆଇଆର ବିବାଦରେ ସାରା ଦେଶ ଜଳୁଛି: ୨୯ ପାଇଁ ବିଜେପିର ନୂଆ ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ,୧୮/୧୦ : ଏସଆଇଆର ବିବାଦକୁ ନେଇ ଦେଶର ରାଜନୀତି ସରଗରମ । ଭୋଟର ତାଲିକାରୁ ନାଁ କଟିବା, ଫର୍ମ-୬ରେ ଘୋଷଣାପତ୍ରକୁ ନେଇ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଉଛନ୍ତି ବିରୋଧୀ । ଏହାରି ଭିତରେ ବିଜେପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରଣନୀତି। ୨୪ ପୃଷ୍ଠାର ଫ୍ୟାକ୍ଟସିଟ୍ ସହ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଜନସମ୍ପର୍କ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଛି ବିଜେପି। ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ, ଏହା କେବଳ ବିରୋଧୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗର ଜବାବ ନା ଆଗାମୀ ୨୦୨୯ ନିର୍ବାଚନ ପୂର୍ବରୁ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ସଜାଡ଼ିବାର ବଡ଼ ପ୍ରୟାସ। ଏସଆଇଆରକୁ ନେଇ ତେଜୁଛି ରାଜନୈତିକ ଲଢ଼େଇ । ଭୋଟରଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ଭୋଟର ତାଲିକାର ସ୍ୱଚ୍ଛତାକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଉଛନ୍ତି ବିରୋଧୀ । ଅନ୍ୟପଟେ ଏହି ଅଭିଯୋଗର ଜବାବ ଦେବାକୁ ଏବେ ମଇଦାନକୁ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ଯାଉଛି ବିଜେପି । ସାଂସଦ, ବିଧାୟକ ଓ ବରିଷ୍ଠ ନେତାଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ବୁଥ୍‌ସ୍ତରରେ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ତଥ୍ୟ ରଖିବେ ଦଳୀୟ ନେତା । ସୋସିଆଲ ମିଡିଆ ଓ ପ୍ରେସ୍ କନଫରେନ୍ସ ଜରିଆରେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ପକ୍ଷ ରଖିବ ଦଳ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଲଢ଼େଇ କେବଳ ରାଜନୈତିକ ବୟାନବାଜିରେ ସୀମିତ ନାହିଁ । ସୋସିଆଲ ମିଡିଆରେ ଏସଆଇଆରକୁ ନେଇ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଭାବମୂର୍ତ୍ତିକୁ ନେଇ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ବିଜେପି ପାଇଁ ନୂଆ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

◆◆ପୃଷ୍ଠା ୭

ଓଡ଼ିଶାର ନୂଆ ରାଜ୍ୟପାଳ ହେଲେ ବ୍ରଜମୋହନ ରାମ : ଲୋକଭବନରେ ନେଲେ ଶପଥ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ଓଡ଼ିଶାର ନୂଆ ରାଜ୍ୟପାଳ ଭାବେ ବ୍ରଜମୋହନ ରାମ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି। ପୂର୍ବାହ୍ନ ୧୧ଟାରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ ଲୋକଭବନର ନବନିର୍ମିତ ଅଭିଷେକ ହଲ୍‌ରେ ଆୟୋଜିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ସମାରୋହରେ ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଜଷ୍ଟିସ ହରିଶ ଟଣ୍ଡନ ନୂଆ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ପଦ ଓ ଗୋପନୀୟତାର ଶପଥ ପାଠ କରାଇଛନ୍ତି। ଏହି ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ, ମନ୍ତ୍ରୀପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ, ସାଂସଦ, ବିଧାୟକ ଏବଂ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନିକ ଓ ପୁଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଅତିଥି ଯୋଗଦେଇଛନ୍ତି । ବିଧାନସଭାର ବାଚସ୍ପତି ସୁରମା ପାଢ଼ୀ ଓ ଉପବାଚସ୍ପତି ଭବାନୀଶଙ୍କର ଭୋଇ ଓ ବିଜେପି ରାଜ୍ୟ ସଭାପତି ତଥା ରାଜ୍ୟସଭା ସାଂସଦ

◆◆ପୃଷ୍ଠା ୭

କୋଟିଆକୁ ନେଇ ପୁଣି ତେଜିଲା ରାଜନୀତି

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): କୋଟିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆନ୍ଧ୍ରର ବାରମ୍ବାର ଅନୁପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲା। ଏବେ କୋଟିଆରେ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପରେ ବି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଭାବୀ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉନି। ଏହାକୁ ନେଇ ସରକାରଙ୍କୁ ଘେରିଛନ୍ତି ବିରୋଧୀ । ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ମିତାର ନାରା ଦେଇ କ୍ଷମତାକୁ ଆସିଥିବା ସରକାରଙ୍କ ଏଜେଣ୍ଡାରେ କୋଟିଆ ପ୍ରସଙ୍ଗ କାହିଁକି ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନରେ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି। ଜବାବରେ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି କୋଟିଆ ଲୋକ ଓଡ଼ିଶା ସହ ଅଛନ୍ତି। ସୀମାନ୍ତ କୋରାପୁଟର କୋଟିଆ ହାସଲ ପାଇଁ ଆନ୍ଧ୍ର କେବେ ଅନୁପ୍ରବେଶ କରୁଛି, କେବେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସର୍ଭେ। ଏବେ କୋଟିଆ ପଞ୍ଚାୟତରେ ନିର୍ବାଚନ ପାଇଁ ଆନ୍ଧ୍ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଛି। ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିନ୍ତୁ ଚୁପ୍ ବସିଛନ୍ତି।

◆◆ପୃଷ୍ଠା ୭

ଡେବ୍ରିଗଡ଼ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଉପରେ ଏଆଇ ନଜର

ସମ୍ବଲପୁର, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ଡେବ୍ରିଗଡ଼ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଉପରେ ନଜର ରଖୁଛି କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତା (ଏଆଇ) କ୍ୟାମେରା। ନିଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁଠି ମୋବାଇଲର ସେଲ୍ ଟାୱାର ମିଳିପାରୁନି, ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରୁ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ ସାଙ୍ଗକୁ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଗତିବିଧି ଉପରେ ନଜର ରଖିପାରୁଛି ଏଆଇ। ଏହି ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜଙ୍ଗଲ ନିଆଁ ଓ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପଦର ଦିନରାତି ନିରୀକ୍ଷଣ ମଧ କରୁଛି। ଏଥିରେ ଏଆଇ ସର୍ଭେଲାନ୍ସ ଟାୱାର ସହିତ ୧୮ଟି ସ୍ମାର୍ଟ କ୍ୟାମେରା ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି। ଯାହାଦ୍ୱାରା ରିଅଲ୍-ଟାଇମ୍ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଲେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭୟାରଣ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିକ ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇପାରିଥିବା ହୀରାକୁଦ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବନଖଣ୍ଡ ପକ୍ଷରୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି। ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୫ରେ ଏଆଇ ଟାୱାର ସହିତ ୫ଟି କ୍ୟାମେରା ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଭିତରେ ୱେୟାରଲେସ୍ ମେସ୍ ନେଟ୍‌ୱର୍କିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ପରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ଆଉ ୧୮ଟି ଏଆଇ କ୍ୟାମେରା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି। ଏହି କ୍ୟାମେରା ଗୁଡ଼ିକରୁ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଫଟୋ ଓ ଭିଡିଓ ସିଧାସଳଖ ରିଅଲ୍-ଟାଇମ୍‌ରେ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ରୁମ୍‌କୁ ପହଞ୍ଚିପାରୁଛି। ଅଭୟାରଣ୍ୟର ଚୌରାସିମାଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ସର୍ଭେଲାନ୍ସ ଟାୱାର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି।

ଗାଁରୁ ସହର ଜମୁଛି ପାର୍ବଣ ମାହୋଲ: ମାଆଙ୍କ ଆଗମନରେ ଭକ୍ତିମୟ ପରିବେଶ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ମହାମାୟାଙ୍କ ଆଗମନରେ ଉତ୍ସବମୁଖର ଗାଁଠୁ ସହର। ଆଜି ପୀଠରେ ମହାଷ୍ଟମୀ ପୂଜା ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ମଣ୍ଡପରେ ମହାସପ୍ତମୀ ପୂଜା । ଆଜିଠୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ମେଢ଼ବୁଲା, ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ଗହଳିଚହଳି । ପୂଜା ମଣ୍ଡପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଝଟକୁଛନ୍ତି ମୃଣ୍ମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତି। ସଞ୍ଜ ନଇଁଲେ ପୂରପଲ୍ଲୀ ପାଲଟୁଛି ସତେ ଯେମିତି ଏକ ଭିନ୍ନ ଦୁନିଆ । ଜଗତଜନନୀଙ୍କ ଆରାଧନା ପାଇଁ ଉତ୍ସବମୁଖର ସାରା ରାଇଜ ।

◆◆ପୃଷ୍ଠା ୭

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ମା’ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଆଗମନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ। ମା’ ମଙ୍ଗଳମୟୀଙ୍କ କୃପାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜୀବନ ହେଉ ମଙ୍ଗଳମୟ। ପୃଥିବୀରୁ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦୂର ହୋଇ ବିରାଜମାନ କରୁ ଆନନ୍ଦ ଓ ଉଲ୍ଲାସ, ଏତିକି ହିଁ ମା’ଙ୍କ ନିକଟରେ କାମନା।

ଇଂ. ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର୍ ଦଣ୍ଡପାଟ

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ
ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ, ଓଡିଶା।

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଶାରଦୀୟ ଉତ୍ସବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ। ମା’ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ କରୁଣା ଓ ଆର୍ଶୀବାଦରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ଓ ସମୃଦ୍ଧି ଭରିଯାଉ, ଏତିକି କାମନା।

ବିକ୍ରମ ପଣ୍ଡା

ଯୁବନେତା ଓ ସମାଜସେବୀ,
ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଦୁର୍ଗୋତ୍ସବ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ଓ ମୈତ୍ରୀର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରୁ। ମା’ଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ଶାନ୍ତି, ସମୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣ ହେଉ ଏତିକି ମା’ଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା।

ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନ ଆଶ

ରୋଟାରିଆନ ଓ ସମାଜସେବୀ, ବାଲେଶ୍ୱର

ମା’ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆଗମନ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ମଙ୍ଗଳମୟ ହେଉ,ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ। ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ପ୍ରୀତି ଓ ମୈତ୍ରୀର ଭାବ ପ୍ରତିଟି ହୃଦୟରେ ଝଙ୍କୃତ ହେଉ।

ଗିରିଜା ଶଙ୍କର ଶର୍ମା

ବରିଷ୍ଠ ସାହିତ୍ୟିକ, ସମ୍ବଲପୁର

ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ

ଧ୍ୱନି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି

୨ ♣ ବାଲେଶ୍ୱର ♣ ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୬ ସୋମବାର

ଦୁର୍ଗା ପୂଜା : ନାରୀଶକ୍ତି ପ୍ରତି ସମାଜର ଚିରନ୍ତନ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି

ମିଳନ କୁମାର ମିଶ୍ର (ଭରଦ୍ୱାଜ)

ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ସୀମିତ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଅସୀମର ସନ୍ଧାନ କରିଛି, ଯେତେବେଳେ ଜୀବନର ଅନିଶ୍ଚିତତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଶ୍ରୟର ଆକାଂକ୍ଷା ଅନୁଭବ କରିଛି, ସେତେବେଳେ ସେ ନିଜର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବିଶ୍ୱାସ, ଭୟ, ଆଶା ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ଏକ ଦିବ୍ୟ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛି। ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆରାଧନା ସେହି ମାନବୀୟ ଅନ୍ୱେଷଣର ଏକ ମହାନ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଏଠାରେ ମଣିଷ କେବଳ ଜଣେ ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ନତମସ୍ତକ ହୁଏ ନାହିଁ; ସେ ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା ସାହସ, ବିବେକ, କରୁଣା ଓ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ଠିଆ ହେବାର ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ । ତେଣୁ ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ଅର୍ଥ ମଣ୍ଡପରେ ଦେବୀଙ୍କ ଆଗମନରେ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ; ଏହା ମଣିଷର ଚେତନା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନୂତନ ଜାଗରଣର ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନରେ 'ଶକ୍ତି' କେବଳ କୌଣସି ବଳ ବା କ୍ଷମତାର ନାଁ ନୁହେଁ । ଶକ୍ତି ହେଉଛି ସେହି ମୌଳିକ ତତ୍ତ୍ୱ, ଯାହା ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଗତିଶୀଳ କରେ, ସମ୍ଭାବନାକୁ ବାସ୍ତବତାରେ ପରିଣତ କରେ ଏବଂ ଜୀବନକୁ ନିରନ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନର ପଥରେ ଆଗେଇ ନିଏ । ଶାକ୍ତ ଦର୍ଶନରେ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଗତ୍‌ର ସୃଜନଶୀଳ ଓ କ୍ରିୟାଶୀଳ ତତ୍ତ୍ୱ ଭାବେ ଦେଖାଯାଇଛି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୁର୍ଗା କେବଳ ଏକ ପୂଜନୀୟ ଦେବୀ ନୁହନ୍ତି; ସେ ସୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗତିଶୀଳତାର ଏକ ଦାର୍ଶନିକ ପ୍ରତୀକ । ଯେଉଁଠି ଜଡ଼ତା ଉପରେ ଜୀବନର ବିଜୟ, ନିରାଶା ଉପରେ ଆଶାର ବିଜୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ଉପରେ ନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଘଟେ, ସେଠାରେ ଶକ୍ତିର ଏହି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ।

ଏହି ଦର୍ଶନର ଆଉ ଏକ ଗଭୀର ଦିଗ ରହିଛି । ଶକ୍ତିର ଅର୍ଥ କେବଳ ବିଜୟ ନୁହେଁ, ଧାରଣ କରିବା ମଧ୍ୟ; କେବଳ ପ୍ରତିରୋଧ ନୁହେଁ, ସୃଷ୍ଟି କରିବା ମଧ୍ୟ; କେବଳ ସଂହାର ନୁହେଁ, ଜୀବନକୁ ପୁନର୍ବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେବା ମଧ୍ୟ । ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପରେ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଆଶୀର୍ବାଦ, ଉଗ୍ରତା ଓ କରୁଣା, ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ରକ୍ଷାର ଯେଉଁ ସହାବସ୍ଥାନ ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ଆମକୁ ଶିଖାଏ ଯେ ଜୀବନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଗୁଣରେ ନିହିତ ନୁହେଁ । କେବଳ କୋମଳତା ଅନ୍ୟାୟକୁ ରୋକିପାରେ ନାହିଁ, ଆଉ କେବଳ କଠୋରତା ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିପାରେ ନାହିଁ । ବିବେକ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଶକ୍ତି ଓ କରୁଣା ଦ୍ୱାରା ସଂଯମିତ ପ୍ରତିରୋଧ ହିଁ ଏକ ସୁସ୍ଥ ସମାଜର ଭିତ୍ତି ।

ମହିଷାସୁର ବଧର ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନକୁ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ଏହା କେବଳ ଦେବୀଙ୍କ ବୀରତ୍ୱର କାହାଣୀ ହୋଇ ରହି ନାହିଁ; ଏହା ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର ଓ ନୈତିକ ଚେତନା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚିରନ୍ତନ ସଂଘର୍ଷର ରୂପକ ହୋଇଉଠେ । ଅସୁରତ୍ୱର ମୂଳ କେବଳ ଅନ୍ୟକୁ ପରାଜିତ କରିବାର ଇଚ୍ଛାରେ ନୁହେଁ, ନିଜର ଇଚ୍ଛାକୁ ହିଁ ସତ୍ୟର ଏକମାତ୍ର ମାପଦଣ୍ଡ ବୋଲି ମନେ କରିବାରେ ରହିଛି । ଯେତେବେଳେ କ୍ଷମତା ବିବେକଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୁଏ, ଅଧିକାର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ଏବଂ ଅହଂକାର ଅନ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଅମାନ୍ୟ କରେ, ସେତେବେଳେ ଅସୁରତ୍ୱର ଜନ୍ମ ହୁଏ । ତେଣୁ ମହିଷାସୁର ବଧର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି—ବାହାରର ଅନ୍ୟାୟକୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମଣିଷକୁ ନିଜ ଭିତରର ଅହଂକାର, ଲୋଭ ଓ ଆଧିପତ୍ୟବୋଧକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ହେବ।

ଏହି ଆତ୍ମସମୀକ୍ଷାର ପରିସରରେ ନାରୀଶକ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ନୂତନ ଗଭୀରତା ଲାଭ କରେ । ଦେବୀଙ୍କୁ ଶକ୍ତିର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ରୂପ ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିବା ସଂସ୍କୃତି ମୂଳତଃ ନାରୀର ସୃଜନଶୀଳତା, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆସନ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଏକ ଦାର୍ଶନିକ ଆଦର୍ଶର ମହତ୍ତ୍ୱ କେବଳ ତାହାର କଳ୍ପନାରେ ନୁହେଁ, ତାହା ଜୀବନରେ କେତେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଛି, ସେଥିରେ ରହିଛି । ଏହିଠାରେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଆମ ସମାଜକୁ ଏକ ଅସୁବିଧାଜନକ, କିନ୍ତୁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ କରେ—ଯେଉଁ ନାରୀତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆମେ ଦିବ୍ୟତାର ଆସନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଛୁ, ସେହି ନାରୀର ଜୀବନ୍ତ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଆମେ କେତେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଉଛୁ ?

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କେବଳ ଭକ୍ତିର ଭାଷାରେ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସାମାଜିକ ବିବେକ ଓ ନୈତିକ ସାହସ । ଜଣେ ନାରୀକୁ ଦେବୀ ବୋଲି କହିବା ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାର ଏକ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଉପାୟ; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ସ୍ୱାଧୀନ ମଣିଷ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ହେଉଛି ସେହି ସମ୍ମାନର ବାସ୍ତବ ରୂପ । ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଇଚ୍ଛା, ମତ, ସ୍ୱପ୍ନ, ଅଧିକାର ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର ନକରି ତାଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗର ମୂର୍ତ୍ତି କରି ରଖିବା ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ସୀମାବଦ୍ଧତା । କାରଣ ଯେଉଁ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ ନାହିଁ, ତାହା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

ନାରୀଶକ୍ତିକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଆଉ ଏକ ଗଭୀର ଭ୍ରମରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେବାର ଅର୍ଥ ସର୍ବଦା ସଂଘର୍ଷ କରିବା ନୁହେଁ, ଆଉ ସହନଶୀଳ ହେବାର ଅର୍ଥ ସବୁକିଛି ନିରବରେ ସହିଯିବା ନୁହେଁ । ଜଣେ ନାରୀ ନିଜର ଅଧିକାର ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉଠାଇଲେ ତାହା ତାଙ୍କର ଅହଂକାର ନୁହେଁ; ତାଙ୍କର ମାନବୀୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଦାବି। ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତ୍ୟାଗ କଲେ ତାହା ତାଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ; କିନ୍ତୁ ନିଜ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହିଲେ ତାହା କୌଣସି ଅପରାଧ ନୁହେଁ । ଦୁର୍ଗାତତ୍ତ୍ୱର ଆଧୁନିକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି—ନାରୀକୁ ନିଜର ଜୀବନ ନିଜେ ଗଢ଼ିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବୀୟ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ।

ଦଶଭୁଜା ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ବା ଚିତ୍ର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦାର୍ଶନିକ ପ୍ରତୀକ । ମଣିଷର କଳ୍ପନା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦଶଟି ହାତ ଦେଇଛି, କାରଣ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତିକୁ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ସୀମିତ କରିହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ଅନେକ ନାରୀଙ୍କୁ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେମାନେ ପରିବାରର ଯତ୍ନ ନିଅନ୍ତି, ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି, ସନ୍ତାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢ଼ନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପର୍କର ଭାବନାତ୍ମକ ଭାର ବୋହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରମ ଅନେକ ସମୟରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦଶଭୁଜାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବାର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ନାରୀଙ୍କଠାରୁ ଅସୀମ କ୍ଷମତା ଆଶା କରିବା ନୁହେଁ; ବରଂ ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ବୁଝିବା, ତାଙ୍କ ଶ୍ରମକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଏବଂ ଜୀବନର ଭାରକୁ ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିନେବା ।

ଏଠାରେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ଦର୍ଶନ ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅନୁଭୂତିରୁ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଯଦି ମଣିଷର ଆଚରଣକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରେ ନାହିଁ, ତେବେ ତାହା ଜୀବନଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଏକ ଧାରଣାରେ ପରିଣତ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ଦେବୀଙ୍କ ଆଗରେ ଦୀପ ଜାଳିବା ମନର ଅନ୍ଧକାରକୁ ଚିହ୍ନିବାର ଏକ ସ୍ମାରକ ହୋଇପାରେ; ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ ନିଜର ବାଣୀକୁ ସଂଯମିତ କରିବାର ପ୍ରେରଣା ହୋଇପାରେ; ଅସ୍ତ୍ରପୂଜା ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ପ୍ରତିରୋଧର ସଂକଳ୍ପ ହୋଇପାରେ । ଏହିପରି ଯେତେବେଳେ ଆଚାର ଆତ୍ମସଂଶୋଧନର ମାଧ୍ୟମ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଧର୍ମ ମଣିଷର ଜୀବନରେ ନୈତିକ ଅର୍ଥ ଲାଭ କରେ ।

ବିସର୍ଜନର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦର୍ଶନର ଏକ ନିରବ ଅଧ୍ୟାୟ । ଯେଉଁ ପ୍ରତିମାକୁ ଅନେକ ଦିନ ଧରି ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ସଜାଯାଏ, ଆଲୋକରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରାଯାଏ ଏବଂ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ, ଶେଷରେ ସେହି ପ୍ରତିମା ପୁଣି ପ୍ରକୃତିର କୋଳକୁ ଫେରିଯାଏ । ଏହି ଫେରିଯିବା ଆମକୁ ଅନିତ୍ୟତାର ସତ୍ୟ ସ୍ମରଣ କରାଏ । ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୁଏ, ଆୟୋଜନ ଶେଷ ହୁଏ, ଆଲୋକ ଲିଭିଯାଏ; କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଭାବ ଓ ଚେତନା ସେହି ରୂପ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା, ତାହାକୁ ଜୀବନରେ ଧାରଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମଣିଷ ପାଖରେ ରହିଯାଏ।

ପ୍ରତିମାର ବିସର୍ଜନ ତେଣୁ କେବଳ ଏକ ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରା ନୁହେଁ; ଏହା ରୂପ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝିବାର ଏକ ଅବସର । ଆମେ ଯଦି ରୂପକୁ ହିଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଧରିନେଉ, ତେବେ ବିସର୍ଜନ ସହିତ ଆମର ଅନୁଭୂତି ମଧ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ରୂପ ମଧ୍ୟରେ ନିହିତ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଚିହ୍ନିପାରୁ, ତେବେ ପ୍ରତିମା ଜଳରେ ମିଶିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଅର୍ଥ ଆମ ଜୀବନରେ ଜୀବନ୍ତ ରହିବ । ଏଠାରେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ସାମାଜିକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଉଠେ । ଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜିବାର ଅର୍ଥ ନାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଅତିମାନବୀୟ ଆଦର୍ଶରେ ବନ୍ଦୀ କରିଦେବା ନୁହେଁ; ବରଂ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ମାନବୀୟ ଦୁର୍ବଳତା, ସ୍ୱପ୍ନ, ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ସମ୍ଭାବନା ସହିତ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଣିଷ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା । ନାରୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଜରୁରୀ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସଂକୁଚିତ କରି ନୁହେଁ । ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମ୍ମାନର ଆଧାର ତାଙ୍କର ତ୍ୟାଗ ବା ସମ୍ପର୍କ ନୁହେଁ—ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ମାନବୀୟ ମର୍ଯ୍ୟାଦା । ଶରତ୍‌ର ଆଗମନୀ ସଙ୍ଗୀତ ଯେତେବେଳେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବିଦାୟର ସୁରରେ ମିଶିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଆମ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଛାଡ଼ିଯାଏ—ଆମେ ଦେବୀଙ୍କୁ କେବଳ ଦର୍ଶନ କଲୁ, ନା ତାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ କଲୁ ? ଆମେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ନିଜର ଅଭିଳାଷ ରଖିଲୁ, ନା ନିଜ ଭିତରର ଅନ୍ୟାୟ, ଅହଂକାର ଓ ଅସମାନତାକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେଲୁ ? ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଶକ୍ତିର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କଲୁ, ନା ଜୀବନ୍ତ ନାରୀଙ୍କ ଶକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଲୁ ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ମଣ୍ଡପର ଆଲୋକରେ ନୁହେଁ, ଆମର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଆଚରଣରେ ମିଳିବ । ଯେତେବେଳେ ଘରର ଝିଅ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ନିର୍ଭୟରେ ଅନୁସରଣ କରିପାରିବ, ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ନାରୀର ମତକୁ ତାଙ୍କ ଲିଙ୍ଗ ନୁହେଁ, ତାହାର ଯୁକ୍ତି ଓ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିଚାର କରାଯିବ, ଯେତେବେଳେ ନାରୀର ଶ୍ରମ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ସମାଜର ସ୍ୱାଭାବିକ ଅଧିକାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ—ସେତେବେଳେ ଦୁର୍ଗାତତ୍ତ୍ୱ ପୂଜାମଣ୍ଡପର ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରି ମଣିଷର ଚେତନାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ । କାରଣ ଦେବୀଙ୍କ ଦିବ୍ୟତା ଆମକୁ ନିଜଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କୌଣସି ସତ୍ତାର ସ୍ମରଣ କରାଏ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ନିଜଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଏକ ମଣିଷର ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଶିଖୁ । ନାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କରିବା ତେଣୁ କେବଳ ଧାର୍ମିକ ଆଦର୍ଶର ପାଳନ ନୁହେଁ; ଏହା ମଣିଷ ହେବାର ନୈତିକ ପରୀକ୍ଷା ।

ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ୟ ହୁଏତ ଏଇଠି—ଦେବୀଙ୍କୁ ଆମେ ମାଟିରେ ଗଢ଼ୁ, ମନ୍ତ୍ରରେ ଆବାହନ କରୁ ଏବଂ ଜଳରେ ବିସର୍ଜନ କରୁ; କିନ୍ତୁ ସେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି, ନ୍ୟାୟ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ କରନ୍ତି, ତାହାକୁ ବିସର୍ଜନ କରିବାର ଅଧିକାର ଆମର ନାହିଁ । ମାଟିର ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ଆମର ଆସ୍ଥା; ଜୀବନ୍ତ ନାରୀର ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସମ୍ମାନରେ ସେହି ଦିବ୍ୟ ଚେତନାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଆମର ଧର୍ମ । ଆଜି ଯେଉଁଦିନ ଆମର ଆସ୍ଥା ଆମର ଆଚରଣରେ ପରିଣତ ହେବ, ସେଦିନ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଏକ ପରମ୍ପରା ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ—ତାହା ହୋଇଉଠିବ ମଣିଷର ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା ଦିବ୍ୟତାକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାର ଏକ ଚିରନ୍ତନ ସାଧନା ।

ମାର୍ଫତ୍: ମନ୍ମଥ କୁମାର ମିଶ୍ର
ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱପୁର୍ ଶାସନ, କେନ୍ଦୁଝର ବଜାର
କେନ୍ଦୁଝର-୭୫୮୦୦୨
ମୋ: ୭୦୦୮୨୪୧୨୮୭

ଜୟ ମା

ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ଜୟ ମା ଜନନୀ ତୁ ସର୍ବଂସହା,
ଜୀବନଦାୟିନୀ, ଶକ୍ତିପ୍ରଦାୟିନୀ
ତୁ ସଦା ସାହା।
ଭୁଲିହୁଏ ନାହିଁ ତୋ ସ୍ନେହ ମମତା
ମିଠାକଥା ପ୍ରେମ ଭରେ
ବାଟ ଚାଲୁ ଚାଲୁ
ଝୁଣ୍ଟିଗଲେ କେବେ
ଲୁହ ଝରେ ତୋ ଅନ୍ତରେ,
ସାତତାଳ ପଙ୍କୁ ଖୋଜି ଆଣୁଥିଲୁ
ଖୁସିର ସୁନା ଫରୁଆ।
ଜାଣି ନାହିଁ କେବେ ପାତରଅନ୍ତର
ଅବା ଭଲମନ୍ଦ ଭେଦ
ଯା କଥାର ଯାଦୁ ହାତର ସୁଆଦ
ସତରେ ଥିଲା ଅମୃତ,
ତାହାରି ଆଶିଷ ଲଭିବାକୁ ପରା
ମଥାନତ ହୁଏ ଯାହା।
କୋଟି କୋଟି ପାପ କରିଛି ଅଧମ
ନୁହେଁ ଯାହା କ୍ଷମିବାର
ନଜାଣି ନବୁଝି କରି ଚାଲିଥାଏ
ସେଇ ଭୁଲ ବାରମ୍ବାର,
କରୁଣା ଭିଜା ତୋ ପଣତ କାନିରେ
ପୋଛିଦିଅ ଥରେ ଆହା।

+ପରାମର୍ଶଦାତା,
ଦୂର ସଂଚାର ବିଭାଗ,
ଭାରତ ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର,
ମୋ - ୯୪୩୭୫୬୭୮୩୧୧

ବିଜୟା ଦଶମୀ

ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ରାଉତ

ଭାରତୀୟ ଋତୁ ଚକ୍ରରେ ଶରତର ସ୍ଥାନ ତୃତୀୟ । କାସତଣ୍ଡିର ହସ, ଧବଳ ଜ୍ୟୋସ୍ନାର ପ୍ରକାଶ , ସବୁଜ ଶସ୍ୟଶ୍ରୀର ସରସ ମାଧୁରୀ ଘେନି ବସୁନ୍ଧରା ଯେତେ ବେଳେ ଶରତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜଳ ଦର୍ପଣ ରେ ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ ର ବିମଳ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଅବଲୋଚନ କରନ୍ତି , ସେତେ ବେଳେ ସେହି ଆଶ୍ୱିନ ମାସ ଶୁକ୍ଲପକ୍ଷରେ ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରତି ପୁରପଲ୍ଲି, ନଗର ଓ ଜନପଦରେ ଶାରଦୀୟ ଦଶହରା ଉତ୍ସବ ମହା ସମାରେହରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ଦେବୀ ଦୂର୍ଗାଙ୍କର ଆରଧନା ଏହି ତିଥିରେ କରାଯାଉଥିବାରୁ ଏହାର ଅନ୍ୟନାମ ଦୂର୍ଗାପୂଜା । ଆମ୍ଭେ ମାନେ ତିନୋଟି ଦଶହରା ପାଳନ କରୁଥାଉ । ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ ଦିନ ଗଙ୍ଗା ଜୟନ୍ତୀ (ଗଙ୍ଗା ଦଶହରା), ବସନ୍ତ ଋତୁ ରେ ବାସନ୍ତୀୟ ଦୂର୍ଗାପୂଜା ବା ବାସନ୍ତୀ ଦଶହରା , ଏହି ବାସନ୍ତୀୟ ଦୂର୍ଗାପୂଜା ଠାରୁ ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜାର ପ୍ରସାର ଅଧିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଆର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ଏହି ବିଜୟ ପର୍ବ ଅନାଦିକାଳରୁ ଜନତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ଆରଧନାର ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରି ଆସୁଛି । ଏହି ଶକ୍ତି ଆରାଧାନରା କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ପୌରାଣିକ କାହାଣୀ ରହିଛି । ମହିଷାସୁର ରାକ୍ଷାସର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ଇହଲୋକ ଓ ଦେବଲୋକ ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ଡ଼ାକ ଛାଡ଼ିଲେ । ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଓ ଶିବଙ୍କର କ୍ରୋଧାଗ୍ନିରୁ ଏକ ତେଜସିମିନୀ ଶକ୍ତିର ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ସେହି ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୁପଣି ଦେବୀ ଦେବତା ଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗତୀରୁ ରକ୍ଷା କରୁଥିବାରୁ ସେ ଦୃର୍ଗା ବୋଲାଇଲେ । ନବ ଦିନ ପର୍ଯନ୍ତ ଦେବୀ ଅସୁର ସହିତ ସଂଘର୍ଷରତ ରହି ଦଶମୀ ଦିନ ମହିଷାସୁରଙ୍କୁ ବିନାଶ କରି ବିଜୟଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ଇହଲୋକ ଓ ଦେବଲୋକ ମା ଦୃର୍ଗାଙ୍କର ଆରଧନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଗିରିରାଜ କନ୍ୟା ଉମା ଆଶ୍ୱିନ ମାସ ଶୁକ୍ଲପକ୍ଷରେ ଶିବଙ୍କ ନିବାସ କୈଳାସ ପର୍ବତରୁ ପିତୃଗୃହ କୁ ଆଗମନ କରନ୍ତି । ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କର ଆଗମନରେ ପ୍ରକୃତି ହସି ଉଠେ । ଧରାବକ୍ଷରେ ଶରତ । ଦିଗେ ଦିଗେ ଶାରଦୀୟ ଶୁଭ୍ର ଶୋଭା ଶରତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ସରୋବରର ଢ଼େଉରେ ହଂସ ଓ କାରଣ୍ଡକ । ମହା ପୂଜା ର ଆୟୋଜନ କରନ୍ତି ଧରାବାସୀ । ଦେବୀ ଜଗତବାସୀଙ୍କ ଠାରୁ ପୂଜା ଗ୍ରହଣ କରି ବିଜୟା ଦଶମୀରେ ପିତ୍ରାଳୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରନ୍ତି।

ରାବଣ ନିଧନ ନିମିତ ରଘୁକୁଳ ତିଳକ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦୃର୍ଗାଙ୍କର ଆରଧନା କରି ଦଶମୀ ତିଥିରେ ବିଜୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏଣୁ ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ "ବିଜୟା ଦଶମୀ'' ନାମରେ ଖ୍ୟାତ । ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ ରାଜା ସୁରଥ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଆରଧନା କରି ରାଜ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ବିଜୟା ଦଶମୀ ପାଳନର ଆଉ ଦୁଇଟି କାହାଣୀ ମହାଭାରତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ , ଅର୍ଜୁନ ବିରାଟ ରାଜାଙ୍କର ଗୋବସାହରଣ କୁ ପ୍ରତିହତ କରିଥିଲେ କୌରବ ମାନଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ଦିନ ଥିଲା ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ । ଏହି ବିଜୟର ସ୍ମୃତିରେ ବିରାଟ ରାଜା ବିଜୟୋତ୍ସବର ଆୟୋନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉପଦେଶରେ ଅର୍ଜୁନ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀରେ ବିଜୟଲାଭ ନିମିତ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଆରଧନା କରିଥିଲେ ।

ବହୁ ପ୍ରାଚିନ କାଳରୁ ଷୋଡ଼ଶଦିନାତ୍ମକ, ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଦେବୀପୀଠ ମାନଙ୍କରେ ହୋଇ ଆସୁଅଛି । ଗାଁ ଗହଳି ତଥା ବିଭିନ୍ନ ସହରରେ ଦେବୀ ମନ୍ଦିରରେ ନବଦିବସ ପଚଂଦିବସ ଓ ତ୍ରିଦିବସୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ପ୍ରଚଳନ ଅଛି । ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଅବସରରେ ଦେବୀଙ୍କ ନିକଟରେ ବଳିର ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । ଜନସଚେତନତା ଫଳରେ ବଳି ପ୍ରଥା ପ୍ରାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଛି । ନବଦିବସ ପୂଜାରେ ୩ ଦିନ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ , ୩ ଦିନ ମହାକାଳୀ ଓ ୩ ଦିନ ମହାସରଶ୍ୱତି ରୂପେ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପୂଜା ହୁଏ , ନବଦିନ "ମା' ନଅଟି ନାମରେ ପୂଜା ହୋଇଥାଆନ୍ତି, ଯଥା- ଶୈଳପୂତ୍ରୀ, ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଖଣ୍ଡା, କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା, ସ୍କନ୍ଧମାତା, କ୍ୟାନ୍ତାୟନୀ , କାଳରାତ୍ରୀ , ମହା ଗୌରୀ ଓ ସିଦ୍ଧଦାତ୍ରୀ ।

ଭଗବାନ ଲିଳା ପୁରୁଷ ହୋଇ ଦଶ ଅବତାର ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ଇଶ୍ୱର ବା ଶିବଙ୍କର ଦଶଟି ସ୍ୱରୂପ ରହିଛି । ଦଶଭୂଜା ଦୁର୍ଗା ଦଶ ମହାବିଦ୍ୟା ରୂପେ ଦଶଟି ଭୈରବୀ ରୂପେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ଶିବ ଓ ଶିବାଙ୍କ ଦଶ ରୂପ ଯଥା- ମହାକାଳ- ମହାକାଳୀ, ତାରକ(ତାରେକଶ୍ୱର)- ତାରା ଦେବୀ, ଭୂବନେଶ୍ୱର- ଭୂବନେଶ୍ୱରୀ, ଷୋଡ଼ଶ ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟେଷ-ପୋଡ଼ଶୀ, ଭୈରବ- ଭୈରବୀ, ଛିନ୍ନମସ୍ତକ-ଛିନ୍ନମସ୍ତା, ଧୂମବର୍ଣ୍ଣ - ଧୂମାବତୀ , ବଗଳମୁଖ- ବଗଳାମୁଖୀ , ମାତଙ୍ଗ-ମାତଙ୍ଗୀ , କମଳ-କମଳା , ଦଶରୂବରେ ଦଶ ଦୁର୍ଗା ଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେ ମନୁଷ୍ୟର ଦଶ ଦୋଷ ବା ଦଶପାପ ହରଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପାପ ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଚୌର୍ଯ୍ୟ ,ହିଂସା, ପରଦାରାଗମନ, ମିଥ୍ୟାବାଦିତା, କପଟଚରଣ, ଅପହରଣ ଚିନ୍ତା , ପ୍ରଳାପ , ଲୋଭ , ପରଅନିଷ୍ଟ , ବାକ୍ୟବାଣ ପ୍ରାଗ, ଦଶ ଦୋଷ ହରଣ ହୁଏ ବୋଲି ଏହି ଉତ୍ସବକୁ "ଦଶହରା'' କହନ୍ତି ।

ରାଜସ୍ଥାନରେ ରାଜା, ମହାରାଜା ଓ ଜମିଦାର ମାନେ ସବାରି ପାନିକିରେ ପରି ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତି । ଏହି ଦିନ ଶସ୍ତ୍ର ଧାରୀ ମାନେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ପୂଜା କରନ୍ତି । ଗୁଜୁରାଟରେ ନୃତ୍ୟଗୀତ ସହ ଦେବୀ ପୂଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ, ବହୁସ୍ଥାନରେ ମେଳାର ଅୟୋଜନ ହୋଇଥାଏ । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଭାରତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଶାର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନଗର କଟକରେ ଦଶହରା ପର୍ବ ମହାସମାରୋହରେ ପାଳିତ ହୁଏ ।ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀଗଣ ନିଜ ନିଜର କୁଳବ୍ୟବସାୟର ବିଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଦେବୀଙ୍କ ନିକଟରେ ସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି । ଏହାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ସଜ ବସାଇବା' କହନ୍ତି । ବିଜୟା ଦଶମୀ ଦିନ ସଜ ଉଠେ ଏବଂ ଦେବୀ ଙ୍କ ବିସର୍ଜନ ହୁଏ । ଦଶହରାରେ ଅପରାଜିତାଙ୍କ ର ପୂଜା ହେତୁ ଏହି ଦଶମୀକୁ କେହି କେହି ଅପରାଜିତା ଦଶମୀ ବୋଲି କହିଥାଆନ୍ତି । ଏହିଦିନ ମଧ୍ୟ ସୋମନାଥ ବ୍ରତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ବିଜୟାଦଶମୀ ଦିନ ଶମୀବୃକ୍ଷ ପୂଜା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ପାଣ୍ଡବମାନେ ବନବାସ ସମୟରେ ଶମୀବୃକ୍ଷ ଗହ୍ୱରରେ ଶସ୍ତ୍ରସମୂହ ରଖିଥିଲେ । ବନବାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ ଶସ୍ତ୍ର ଏହି ବୃକ୍ଷରୁ ବାହାର କରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ଥିଲା ବିଜୟାଦଶମୀ । ନବରାତ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ରାମଲୀଳା ସହିତ ରାବଣ ପୋଡ଼ି ଉତ୍ସବ ପାଳନ ହୁଏ।

ଉତ୍କଳରେ ଦଶଭୂଜା ମୃଣ୍ମୟୀ ମୂର୍ତି ବଙ୍ଗୀୟ ମତରେ ପୂଜିତ , ଉତ୍କଳୀୟ ମତରେ , ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ମୂର୍ତି ଚତୁର୍ଭୁଜା, ଅଷ୍ଟଭୂଜା ଓ ଷୋଡ଼ସଭୂଜା ହେବା ବିଧି ଅଟେ । ପୁରୀର ଗଜପତି ରାଜା ତୃତୀୟ ଦିବ୍ୟସିଂହ ରେ (୧୮୭୬ ସାଲ) ରେ ଚୌତ୍ରଯାତ୍ରା ବା ବାସନ୍ତିୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଅବସରରେ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ଚକ୍ଷୁଶୂଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଉତ୍ସବରେ ୨୫ ହଜାର ପାଇକ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଣହୁଙ୍କାର ଦେଇ ଚୌତ୍ରଯାତ୍ର ପାଳନ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ସାଧୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କାରଣରୁ ରାଜଗୁରୁ ହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ କଳାପାଣି ପାର ଆଦେଶ ଇଂରେଜ ସରକାର ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ଉତ୍କଳୟ ଦଶହରା ବା ଚୈତ୍ରଯାତ୍ର ବନ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ କିଛି ବଙ୍ଗୀୟ ଲୋକ ଆମୋଦ-ପ୍ରମୋଦ ନିମିତ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ , ପରେ ତାହା ଉତ୍କଳର ବହୁ ଅଚଂଳ ବ୍ୟାପିଥିଲା । ଉତ୍କଳୀୟ ମତରେ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଧ୍ୟାନର ମନ୍ତ୍ର ୯ଅକ୍ଷର , କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗୀୟ ବିଧିରେ ଧ୍ୟାନର ମନ୍ତ୍ର ୬ ଅକ୍ଷର । ଉତ୍କଳୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଗବେଷକଗଣ ଅଧିକ ଗବେଷଣା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯାହା ଫଳରେ ଉତ୍କଳୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ସ୍ୱାଧିନତା ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରା ଯାଇ ପାରବ ।

ଦେବୀ ଦୁର୍ଗା ଶକ୍ତମୟୀ , ଶକ୍ତିବିନା ବ୍ୟକ୍ତି ତଥା ସମାଜ ର ପ୍ରଗତି ଅସମ୍ଭବ ଦୁର୍ଗତି ହାରିଣୀ ଦୁର୍ଗା "ମା'ଙ୍କର ଆଶ୍ରିର୍ବାଦରେ ଦାନବୀୟ ପ୍ରବୃତିର ବିନାଶ ଘଟି ଦେବୀ ପ୍ରବୃତିର ବିକାଶ ଘଟୁ ।

+ ପାରାଦ୍ୱୀପଗଡ଼, କୁଜଙ୍ଗ,
ଜଗତସିଂହପୁର,
ମୋ-୯୯୩୭୬୯୧୪୭୫

ଅଭୟ ଦାୟିନୀ ସଙ୍କଟ ହାରିଣୀ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାୟକ

ନବରାତ୍ରିର ଅନ୍ତିମ ଦିବସରେ
ବିଜୟା ଦଶମୀ ହୁଏ ,
ଦଶହରା ରୂପେ ଭାରତ ଦେଶରେ
ଏ ପର୍ବ ପାଳନ ହୁଏ ।
ସୃଷ୍ଟି କର୍ତ୍ତାଙ୍କଠୁ ମହିଷାସୁର ଯେ
ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ,
ମହା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇସେ ରାକ୍ଷସ
ତ୍ରିଲୋକ ବିଜୟୀ ହେଲା ।
ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକରି ସିଏ
ବନ୍ଦିଶାଳାରେ ରଖିଲା ,
ଆଦିଶକ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ମରିଲେ ଦେବତା
ଉପାୟ କିଛି ନଥିଲା ।
ଦୟା ପରବଶ ହୋଇ ଆଦିଶକ୍ତି
ଆବିର୍ଭୂତା ହୋଇଥିଲେ ,
ଦୁର୍ଗମର ଦୁର୍ଗ ଧ୍ୱଂସ କରିସବୁ
ଦେବଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କଲେ ।
ମହାଶକ୍ତି ମାତା ମହିଷା ସହିତ
ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ,
ଦଶଭୂଜା ରୂପ ଧରି ଆଦିଶକ୍ତି
ମହିଷାକୁ ସଂହାରିଲେ ।
ମାତା ରୂପରେ ସେ ଶରଣାଗତଙ୍କୁ
ଅଭୟ ଦାନ କରନ୍ତି ,
ଦୁରାଚାରୀ ଦୁଷ୍ଟ ରାକ୍ଷସ ପ୍ରତି ସେ
ଭୟଙ୍କର ହୋଇ ଥା'ନ୍ତି ।

+ୟୁନିଟ୍-୦୫; ଭୁବନେଶ୍ୱର
ମୋ: ୮୨୪୯୬୫୦୪୧୪

ମହାନବରାତ୍ରି : ଶକ୍ତି ଉପାସନାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା, ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା

ସ୍ୱାଗତିକା ସାହୁ

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ଚିରନ୍ତନ ଚେତନାରେ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ସୃଷ୍ଟିର ଆଦିସ୍ପନ୍ଦନ, ଜୀବନର ମୂଳ ପ୍ରେରଣା ଓ ମାନବୀୟ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ। ଏହି ଶକ୍ତି କେବଳ ଦୈବୀ ଉପାସନାର ବିଷୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ମନୁଷ୍ୟର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ, ସଂଘର୍ଷ, ସଂଯମ, ସୃଜନଶୀଳତା ଓ ନୈତିକ ଉତ୍ତରଣର ଏକ ଶାଶ୍ୱତ ପ୍ରତୀକ। ସେହି ଶକ୍ତିର ମହିମାମଣ୍ଡିତ ଆରାଧନାର ଅନନ୍ୟ ପର୍ବ ହେଉଛି ମହାନବରାତ୍ରି।

ଶରତ୍‌ର ନିର୍ମଳ ଆକାଶ, ଶୁଭ୍ର କାଶତଣ୍ଡୀର ମୃଦୁ ହିଲ୍ଲୋଳ, ଶିଶିରସ୍ନାତ ପ୍ରକୃତି ଓ ଶିଉଳିର ସୁରଭିତ ଆବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ଆଗମନୀର ମଙ୍ଗଳଧ୍ୱନି ଅନୁରଣିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଭାରତୀୟ ଜନମାନସରେ ସଞ୍ଚରିତ ହୁଏ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉନ୍ମେଷ। ମହାନବରାତ୍ରି ସେହି ଉନ୍ମେଷର ଏକ ପବିତ୍ର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି।

ଏହା କେବଳ ନଅ ରାତ୍ରିର ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନୁହେଁ, ଏହା ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧିର ସାଧନା, ଅନ୍ତଃକରଣର ଜାଗରଣ ଓ ଅଶୁଭ ଉପରେ ଶୁଭର ବିଜୟର ଏକ ମହନୀୟ ଦର୍ଶନ।

ମହାନବରାତ୍ରିର ପୌରାଣିକ ଆଧାର

ଭାରତୀୟ ଧର୍ମଦର୍ଶନରେ ଦେବୀ ଉପାସନାର ଏକ ସୁଦୀର୍ଘ ପରମ୍ପରା ରହିଛି। ଋଗ୍‌?ବେଦର ଦେବୀସୂକ୍ତଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପୁରାଣର ଦେବୀମାହାତ୍ମ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶକ୍ତିତତ୍ତ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଦାର୍ଶନିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ।ଦେବୀମାହାତ୍ମ୍ୟର ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନ ଅନୁସାରେ, ମହିଷାସୁରର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ଦେବତାମାନେ ଯେତେବେଳେ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସମ୍ମିଳିତ ଦୈବୀ ତେଜରୁ ମହାଶକ୍ତି ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ଘଟିଥିଲା। ଦେବୀ ମହିଷାସୁରକୁ ବଧ କରି ଧର୍ମ, ନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ।ଏହି ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନର ଅନ୍ତରାଳରେ ନିହିତ ରହିଛି ଏକ ଗଭୀର ଜୀବନଦର୍ଶନ। ମହିଷାସୁର କେବଳ ଏକ ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ର ନୁହେଁ; ସେ ମାନବ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅହଂକାର, ଲୋଭ, ହିଂସା, ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅବିବେକର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରେ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗା ହେଉଛନ୍ତି ସାହସ, ପ୍ରଜ୍ଞା, ନ୍ୟାୟ ଓ ନୈତିକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ।

ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମହାନବରାତ୍ରି ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅସୁରତ୍ୱକୁ ପରାଜିତ କରି ଦୈବୀ ଗୁଣାବଳୀର ବିକାଶ ସାଧନ କରିବାର ଏକ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଅବସର।

ନବଦୁର୍ଗା : ନଅ ରୂପରେ ନବଚେତନା

ମହାନବରାତ୍ରିର ନଅ ଦିନ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନଅଟି ରୂପର ଆରାଧନା ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ। ଶୈଳପୁତ୍ରୀ, ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା, କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା, ସ୍କନ୍ଦମାତା, କାତ୍ୟାୟନୀ, କାଳରାତ୍ରି, ମହାଗୌରୀ ଓ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ—ଏହି ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୂପରେ ନିହିତ ରହିଛି ଜୀବନର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆଦର୍ଶ।

ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ସ୍ଥିରତା ଓ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପର ପ୍ରତୀକ ହୋଇଥିବାବେଳେ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ତପସ୍ୟା, ସଂଯମ ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରନ୍ତି। ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ସାହସ ଓ ସଚେତନତାର ପ୍ରତୀକ। କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା ସୃଜନଶୀଳତା ଓ ଜୀବନୀଶକ୍ତିର ପରିଚାୟିକା। ସ୍କନ୍ଦମାତା ମାତୃତ୍ୱ, ସ୍ନେହ ଓ ସୁରକ୍ଷାର ମହନୀୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି।

ସେହିପରି କାତ୍ୟାୟନୀ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରତୀକ ହୋଇଥିବାବେଳେ କାଳରାତ୍ରି ଭୟ ଓ ଅଜ୍ଞାନର ବିନାଶକାରିଣୀ। ମହାଗୌରୀ ପବିତ୍ରତା ଓ ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧିର ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ପରିଚାୟିକା।ଏହି ନଅଟି ରୂପକୁ ମାନବ ଜୀବନର ନଅଟି ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରି ଦେଖିଲେ ନବରାତ୍ରିର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦାର୍ଶନିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଉଠେ।

ଶକ୍ତିତତ୍ତ୍ୱ ଓ ନାରୀସତ୍ତାର ମହିମା :

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନରେ ଶକ୍ତି ଓ ଚେତନା ପରସ୍ପର ପରିପୂରକ। ଶାକ୍ତ ଦର୍ଶନରେ ଦେବୀଙ୍କୁ ଜଗତର ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ଓ ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳ ଆଧାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି।

"ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଶକ୍ତିରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା"—ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ମର୍ମାର୍ଥ ହେଉଛି ସମସ୍ତ ଜୀବସତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି।ମହାନବରାତ୍ରିର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି ନାରୀଶକ୍ତିର ସ୍ୱୀକୃତି

ଓ ସମ୍ମାନ।କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଏକ ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପିତ ହୁଏ। ଯେଉଁ ସମାଜ ଦେବୀଙ୍କୁ ମହାଶକ୍ତି ରୂପେ ଆରାଧନା କରେ, ସେହି ସମାଜରେ ନାରୀ କାହିଁକି ଅନେକ ସମୟରେ ଅବହେଳା, ବୈଷମ୍ୟ, ଅସୁରକ୍ଷା ଓ ଅଧିକାରହୀନତାର ଶିକାର ହୁଏ?

ମୃଣ୍ମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ମାତୃଶକ୍ତିର ଆରାଧନା ଯଦି ଚିନ୍ମୟୀ ନାରୀସତ୍ତାର ସମ୍ମାନରେ ପରିଣତ ନ ହୁଏ, ତେବେ ଉପାସନାର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଯାଏ।ନାରୀକୁ କେବଳ ଦେବୀର ଆସନରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ; ତାଙ୍କୁ ମନୁଷ୍ୟ ଭାବରେ ସମାନ ଅଧିକାର, ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତି ଉପାସନା। ଯେଉଁଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେକ କନ୍ୟା ନିର୍ଭୟରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରିବ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ନିଜ ଜୀବନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାତୃସତ୍ତା ସମ୍ମାନିତ ହେବ, ସେହିଦିନ ମହାନବରାତ୍ରିର ସାମାଜିକ ଦର୍ଶନ ଅଧିକ ସାର୍ଥକ ହେବ।

ଓଡ଼ିଶାର ଶାକ୍ତ ପରମ୍ପରା ଓ ମହାନବରାତ୍ରି :

ଓଡ଼ିଶାର ଧର୍ମୀୟ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନରେ ଶକ୍ତି ଉପାସନାର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ରହିଛି। ଏଠାରେ ଶୈବ, ଶାକ୍ତ ଓ ବୈଷ୍ଣବ ପରମ୍ପରାର ସମନ୍ୱୟ ଏକ ଅନନ୍ୟ ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍କୃତିର ନିର୍ମାଣ କରିଛି।ପୁରୀର ମା' ବିମଳା, କାକଟପୁରର ମା' ମଙ୍ଗଳା, ବାଙ୍କୀର ମା' ଚର୍ଚ୍ଚିକା, ଯାଜପୁରର ମା' ବିରଜା, ସମ୍ବଲପୁରର ମା' ସମଲେଶ୍ୱରୀ ଓ ଗଞ୍ଜାମର ମା' ତାରାତାରିଣୀଙ୍କ ପୀଠ ଓଡ଼ିଶାର ସମୃଦ୍ଧ ଶାକ୍ତ ଐତିହ୍ୟର ପରିଚୟ ବହନ କରେ।ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଶକ୍ତିପୀଠରେ ଶାରଦୀୟ ନବରାତ୍ରି ଓ ଷୋଡ଼ଶ ଦିନାତ୍ମକ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରୀତିନୀତି ପ୍ରଚଳିତ ରହିଛି। ଏହି ଉତ୍ସବଗୁଡ଼ିକରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଲୋକବିଶ୍ୱାସ, ତାନ୍ତ୍ରିକ ପରମ୍ପରା, ପୁରାଣ ଓ ସାମୂହିକ ଧାର୍ମିକ ଚେତନାର ସୁନ୍ଦର ସମନ୍ୱୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ।ଓଡ଼ିଆ ଜନଜୀବନରେ ମାତୃଶକ୍ତିର ଆରାଧନା କେବଳ ମନ୍ଦିରର ଗର୍ଭଗୃହରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ। ଗ୍ରାମଦେବୀଙ୍କ ପୂଜା, ଲୋକପର୍ବ, ଲୋକଗୀତ, ଝୋଟିଚିତା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଉତ୍ସବ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ଲୋକଜୀବନର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ପାଲଟିଛି।

ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଶାକ୍ତ ପରମ୍ପରା କେବଳ ଧର୍ମୀୟ ଐତିହ୍ୟ ନୁହେଁ; ଏହା ଲୋକସଂସ୍କୃତି, ସାମାଜିକ ଏକତା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିଚୟର ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଉତ୍ସ।

ମହାନବରାତ୍ରିର ଶିକ୍ଷାଗତ ଓ ନୈତିକ ମହତ୍ତ୍ୱ :

ମହାନବରାତ୍ରିର ଦର୍ଶନକୁ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସଂଯୋଗ କଲେ ଏହାର ଏକ ବ୍ୟାପକ ମାନବୀୟ ଦିଗ ଉନ୍ମୋଚିତ ହୁଏ।ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ତଥ୍ୟ ଆହରଣ କିମ୍ବା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅର୍ଜନ ନୁହେଁ; ବରଂ ବ୍ୟକ୍ତିର ଚରିତ୍ର ଗଠନ, ନୈତିକ ଚେତନାର ବିକାଶ ଓ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧର ଉନ୍ମେଷ।ନବରାତ୍ରିର ନଅ ଦିନକୁ ଆତ୍ମବିକାଶର ନଅଟି ସୋପାନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ। ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ, ଶୃଙ୍ଖଳା, ସାହସ, ସୃଜନଶୀଳତା, ସହାନୁଭୂତି, ନ୍ୟାୟବୋଧ, ନିର୍ଭୀକତା, ପବିତ୍ର ଚିନ୍ତନ ଓ ଆତ୍ମୋପଲବ୍ଧି ଭଳି ଗୁଣାବଳୀ ମାନବ ଜୀବନକୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଏ।

ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମୂଲ୍ୟବୋଧଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତା କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବାବେଳେ ନବରାତ୍ରିର ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତାକୁ ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଧ୍ୟୟନର ବିଷୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ।ବିଶେଷତଃ ନାରୀଶିକ୍ଷା, ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତା, ମାନବିକ ଅଧିକାର, ସହିଷ୍ଣୁତା ଓ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଏହି ପର୍ବର ସାଙ୍କେତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇପାରେ।

ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ମହାନବରାତ୍ରିର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା:

ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିର ଅଭୂତପୂର୍ବ ପ୍ରଗତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଧୁନିକ ସମାଜ ବିଭିନ୍ନ ନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ସଙ୍କଟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛି। ହିଂସା, ଅସହିଷ୍ଣୁତା, ଭୋଗବାଦ, ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ, ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ମାନବୀୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବକ୍ଷୟ ଏହି ସଙ୍କଟର କେତେକ ପ୍ରମୁଖ ଦିଗ।ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମହାନବରାତ୍ରିର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦର୍ଶନ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଆତ୍ମସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ।ଦେବୀଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଶୋଭା ପାଉଥିବା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରକୁ କେବଳ ଯୁଦ୍ଧର ଉପକରଣ ଭାବରେ ନ ଦେଖି ଅନ୍ୟାୟ, ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଅନୈତିକତା ବିରୋଧରେ ସଚେତନ ପ୍ରତିରୋଧର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ।ଆଜିର ସମାଜରେ ଆବଶ୍ୟକ ଏକ ନୂତନ ମହିଷାସୁରମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଚେତନା—ଯେଉଁ ଚେତନା ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ବିରୋଧରେ ଯୁକ୍ତିବୋଧ, ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ସାହସ, ବୈଷମ୍ୟ ବିରୋଧରେ ସମାନତା ଏବଂ ଅମାନବିକତା ବିରୋଧରେ କରୁଣାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ।

ସେହିପରି ପର୍ବପାଳନରେ ପରିବେଶ ସଚେତନତାର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ପ୍ରକୃତିକୁ ମାତୃସତ୍ତା ଭାବରେ ସମ୍ମାନ କରୁଥିବା ସଂସ୍କୃତିରେ ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ଏକ ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ୱ। ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ପୂଜାସାମଗ୍ରୀ, ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ସଂରକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ସବର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ।

ମହାନବରାତ୍ରି ଭାରତୀୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚିନ୍ତନର ଏକ ମହନୀୟ ଉତ୍ସବ। ଏହାର ମୂଳରେ ରହିଛି ଶକ୍ତିର ଆରାଧନା, ଅନ୍ତରରେ ରହିଛି ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧିର ସାଧନା ଏବଂ ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରହିଛି ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ପ୍ରତିଷ୍ଠା।ଏହି ପର୍ବ ଆମକୁ ସ୍ମରଣ କରାଇଦିଏ ଯେ, ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତି କେବଳ ବାହୁବଳରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ବିବେକରେ; ପ୍ରକୃତ ବିଜୟ କେବଳ ଶତ୍ରୁର ପରାଜୟରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ନିଜ ଅନ୍ତରର ଅହଂକାର, ଈର୍ଷା ଓ ଅଜ୍ଞାନର ବିନାଶରେ।

ମହାନବରାତ୍ରିର ସାର୍ଥକତା କେବଳ ମଣ୍ଡପର ଆଡ଼ମ୍ବର, ମନ୍ତ୍ରୋଚ୍ଚାରଣର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଅଥବା ଦୀପଧୂପର ସୁଗନ୍ଧରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ନୁହେଁ। ଏହାର ପ୍ରକୃତ ସାର୍ଥକତା ନିହିତ ରହିଛି ମନୁଷ୍ୟର ଚିନ୍ତା, ଚେତନା ଓ ଚରିତ୍ରରେ ଦୈବୀ ଗୁଣାବଳୀର ପ୍ରତିଫଳନରେ।ଯେଉଁଠି ନାରୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସୁରକ୍ଷିତ, ସେଇଠି ଶକ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ଆରାଧନା। ଯେଉଁଠି ବିବେକ ଜାଗ୍ରତ, ସେଇଠି ମହିଷାସୁରମର୍ଦ୍ଦିନୀଙ୍କ ଚିରନ୍ତନ ବିଜୟ।ତେଣୁ ମହାନବରାତ୍ରି ହେଉ ଆତ୍ମଜାଗରଣର ଆହ୍ୱାନ, ନାରୀସମ୍ମାନର ସଂକଳ୍ପ, ସାମାଜିକ ସମତାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଓ ମାନବିକତାର ମହାମନ୍ତ୍ର।କାରଣ ଦେବୀ କେବଳ ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରତିମାରେ ନୁହନ୍ତି; ସେ ଚିନ୍ମୟୀ ଚେତନାରେ, ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତିବାଦରେ, ମାତୃତ୍ୱର ମମତାରେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶୁଭଶକ୍ତିରେ ବିରାଜମାନ।

+ ଶିକ୍ଷା ଅଧ୍ୟାପିକା
ନେତାଜୀ ସୁବାଷ ବୋଷ ସ୍ନାତକ
ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ତୁମୁଡିବନ୍ଧ, କନ୍ଧମାଳ

ଉତ୍କଳୀୟ ପରମ୍ପରାରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ପ୍ରାଚୀନତା

ରାଜସ୍ମିତା ବାରିକ୍

ଉତ୍କଳୀୟ ରୀତିନୀତି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ। ଏହି ଭୂଖଣ୍ଡ ପଞ୍ଚ ଦେବ ଗଣେଶ, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ବିଷ୍ଣୁ, ଶିବ ଏବଂ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ଆରାଧନା କ୍ଷେତ୍ର ରୂପେ ପରିଚିତ । ଶରତ ଋତୁର ଆଗମନରେ କାଶତଣ୍ଡୀ ଫୁଲର ସ୍ୱାଗତରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ଉତ୍କଳୀୟ ପରମ୍ପରାର ଷୋଡ଼ଶ ଦିନାତ୍ମକ ଦୁର୍ଗାପୂଜା, ଯାହାକୁ ଆମେ ଷୋଳପୂଜା ବୋଲି କହୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ୧୬ ଦିନ ଧରି ମୂଳାଷ୍ଟମୀଠାରୁ ଦଶହରା ଯାଏଁ ଦେବୀ ପୀଠରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପୂଜା ଓ ବିଭିନ୍ନ ବେଶ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଇତିହାସକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଲେ ଜଣାପଡ଼େ ଚେଦି ବଂଶର ରାଜା ସୁରଥ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍କଳ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ,ଯାହାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବଂଶଜ ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱ ବିଦିତ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ରାଟ ମହାମେଘ ବାହନ ଐର ଖାରବେଳ। ସମ୍ରାଟ ଖାରବେଳଙ୍କ ଅକ୍ଷୟ କୀର୍ତ୍ତିକୁ ଉଜ୍ଜୀବିତ ରଖିଥିବା ଖଣ୍ଡଗିରିର ଅଷ୍ଟମ ଗୁମ୍ଫା ବାରଭୁଜା ଗୁମ୍ଫା ନାମରେ ଖ୍ୟାତ,ଯେଉଁଠାରେ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦ୍ୱାଦଶ ଭୁଜା ସ୍ୱରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସେହିପରି ଦଶମ ଗୁମ୍ଫାଟି ଅମ୍ବିକା ଗୁମ୍ଫା ନାମରେ ପରିଚିତ,ଯେଉଁଠାରେ ଦେବୀ ଅମ୍ବିକାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।ସପ୍ତମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ନିର୍ମିତ ପରଶୁରାମେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିରରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଷଡ଼ଭୁଜା ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୀ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଗଙ୍ଗ ବଂଶୀୟ ସମ୍ରାଟ ଚୋଡ଼ଗଙ୍ଗ ଦେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ମାଆ କାକୁଡ଼ିଖାଇ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଉତ୍କଳ ଭୂମିରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଖୁବ୍ ପ୍ରାଚୀନ ।

ଏହି ଷୋଳ ପୂଜା ସମୟରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ଶାକ୍ତ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ। ଯେଉଁଠାରେ ବିଶେଷ ରୂପେ ଦୁର୍ଗାମାଧବଙ୍କ ଉପାସନା କରାଯାଏ, ଯାହାକି ଉତ୍କଳୀୟ ବୈଷ୍ଣବ ଓ ଶାକ୍ତ ପରମ୍ପରାର ଅନନ୍ୟ ନିଦର୍ଶନ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର।

'ଉତ୍କଳେ ନାଭିଦେଶଷ୍ଟ,
ବିମଳା ପୁରୁଷୋତ୍ତମେ
ବିମଳା ଭୈରବୀ ଯତ୍ର,
ଜଗନ୍ନାଥସ୍ତୁ ଭୈରବ।'

ଯୁଦ୍ଧ ଅଭିଯାନରେ ଗଜପତି ଏବଂ ଉତ୍କଳୀୟ ସେନା ଦୁର୍ଗା ମାଧବଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ଯୁଦ୍ଧ ଜୟ କରିବାର ଇତିହାସ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

'ଯେ ଦୁର୍ଗାମାଧବଂ ନିତ୍ୟଂ
ସ୍ମରନ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧୟାନ୍ୱିତେ
ସର୍ବବିଘ୍ନ ଭୟରେଷାଂ
ବିନଶ୍ୟନ୍ତି ପଦେ ପଦେ'

ମୂଳାଷ୍ଟମୀ ଦିନ ଠାରୁ ପ୍ରଥମ ଆଠଦିନ ଦୁର୍ଗାମାଧବ ରୁଣ୍ଡା ହୋଇ ମାଆ ବିମଳାଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ଓ ତତ୍ ପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଠଦିନ ଦୋଳମଣ୍ଡପ ସାହି ସ୍ଥିତ ନାରାୟଣୀ ମନ୍ଦିରକୁ ବିଜେ କରନ୍ତି ।

ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ସମୟରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ଅନନ୍ୟ ପରମ୍ପରା ଗୋସାଣୀ ଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଛି । ଗୋସାଣୀ ଶବ୍ଦଟି 'ଗୋସାମଣି' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଛି। ଗୋସାଣୀ ହେଉଛନ୍ତି ମାଆ କାଳୀ,ମାଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ମାଆ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ସ୍ୱରୂପ - ସାକ୍ଷାତ ମାଆ ବିମଳା।

'ବିମଳା ବୋଲିଣ ଜାଣ ସେହି ଠାକୁରାଣୀ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଂଶ ଅଟେ ଗୋସାମଣି।'
ଗୋସାଣୀ ମେଢ଼ରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ସହ
ଗଙ୍ଗା, ଯମୁନା, ଗଣେଶ ଓ କାର୍ତ୍ତିକ ପୂଜା

ପାଇଥାନ୍ତି । ଏହି ଗୋସାଣୀ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ମାଆ

ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ବିଶାଳ ମସ୍ତକ, କପାଳ, ଆଖି, ନାକ, ଓଠ, ଗଣ୍ଡ ଦେଶ, ପେଷି ଯୁକ୍ତା ବିଶାଳ ଭୁଜ, ପଦ ଦ୍ୱୟ, ବୀରାଙ୍ଗନା ସଦୃଶ କ୍ରୋଧ ଜର୍ଜରିତା ହୋଇ ମହିଷାସୁରକୁ ବଦ୍ଧ କରୁଥିବାର ସ୍ୱରୂପ ଓଡ଼ିଆଣୀଙ୍କ ବେଶରେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ରୂପେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ବିଶେଷତଃ ମୁଣ୍ଡରେ ସୋଲ ଏବଂ ଜରି ତଥା ରୂପାରେ ନିର୍ମିତ ଭବ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର, ନାକରେ ନାକଚଣା, ନୋଥ, ଦଣ୍ଡି,କାନରେ ପେଣ୍ଡିଫୁଲ, ଫାସିଆ, ମଲ୍ଲୀକଢ଼ି, ଗଣ୍ଡ ଦେଶରେ ମାଳି, ଚାପସରି, ବାହୁରେ ବାଜୁ, ଗଡ଼, ହାତରେ ଖଡୁ, ଚୁଡ଼ି, କିଲିଆନି, ଅଣ୍ଟାରେ ଅଣ୍ଟା ମାଳି, ଅଣ୍ଟାସୂତା, ଗୋଡ଼ରେ ଗୋଡ଼ ଖଡୁ, ପାଉଁଜି ଓ ପାହୁଡ଼ ଇତ୍ୟାଦି ଆଭୂଷଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସମସ୍ତ ଗୋସାଣୀ ପୁରୀର ବିଭିନ୍ନ ପୁରୁଣା ସାହିରେ ପୂଜିତ ହେବା ସହ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ନାମକରଣ ଯଥା ଜହ୍ନିଖାଇ, କାକୁଡ଼ିଖାଇ, ବାରବାଟୀ, ଗେଲାବାଇ, ଶୂନ୍ୟ ଗୋସାଣୀ, ବେଲବାଇ ଇତ୍ୟାଦି ନାମରେ ପରିଚିତା । ଏହି ପୂଜା ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଗୋସାଣୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରୁ ମହାପ୍ରସାଦ ପଠାଯାଇଥାଏ । ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳ ଏକାଦଶୀ ଦିନ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ଗୋସାଣୀମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଦେବୀ ସଭା ଆୟୋଜନ ପରେ ବିଦାୟ ନେଇଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଓଡିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ଗଡ଼ଜାତ ରାଜ୍ୟ ରୂପେ ସ୍ଥାନୀୟ ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହେଉଥିଲେ। ସେହି ରାଜାମାନେ ମାଆ କନକ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ତେବେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଗଡ଼ଜାତ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଓଡିଶା ପ୍ରଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ମିଶିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା, ଆଜିବି ବିଭିନ୍ନ ରାଜ ପ୍ରାସାଦରେ ଥିବା ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଞ୍ଚଳବାସୀ ସାମୁହିକ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ଓଡିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଥିବା ଦେବୀପୀଠ ଗୁଡ଼ିକରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଅଷ୍ଟଧାତୁ ନିର୍ମିତ ମୂର୍ତ୍ତି ପୂଜା ପାଉଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ। ତେବେ ଅନେକ ପୂଜା ମଣ୍ଡପମାନଙ୍କରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଘଟ ସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ମୃଣ୍ମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ମାଟି ଅନୁକୂଳ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀଠାରୁ ହୋଇଥାଏ, କାରଣ ଏହିଦିନ ଦେବୀ ଯୋଗମାୟା ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ସୁନିଆଁ ଓ ମୂଳାଷ୍ଟମୀଠାରୁ ନଦୀପଠାରୁ ମାଟି ଅଣାଯାଇ ମୃଣ୍ମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ। ଓଡିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଦୁର୍ଗାପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ଦେବୀଙ୍କର ଚିତ୍ର କିମ୍ବା କୀଳା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଷ ତମାମ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏଠାରେ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆସିଥିବା ମାଟିକୁ ମୂର୍ତ୍ତି କାରିଗରମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ଠାରେ ରହି ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ,ପାଟ ଶାଢ଼ି ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସୁସଜ୍ଜିତ କରିଥାନ୍ତି ।

ମାଆ ବିରଜାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ନବ ଦିନାତ୍ମକ ରଥଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ମାଆ ବିରଜା ସିଂହଧ୍ୱଜ ରଥରେ ବିରାଜିତା ହୋଇ ମନ୍ଦିର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ପରିକ୍ରମା କରିଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଐତିହାସିକ ସହର କଟକର ସର୍ବ ପୁରାତନ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ବାଲୁବଜାରଠାରେ ଆଜିକୁ ୫୦୦ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ହେବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି,ଯେଉଁଠାରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗା ସମାନ ଶୈଳୀ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ପୂଜିତା ହୋଇଥାନ୍ତି । ୧୫୦୮ ମସିହାରେ ଏଠାରେ ଘଟପୂଜା ଏବଂ ପରେ ୧୫୧୪ ମସିହାରେ ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରତିମାଙ୍କ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

+ ନୀଳଗିରି,ବାଲେଶ୍ୱର

ମାତୃଶକ୍ତିର ଉପାସନା

ସୌର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

'ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ମାତୃରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା। ନମସ୍ତସ୍ୟୈ ନମସ୍ତସ୍ୟୈ ନମସ୍ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ।।' ଯେଉଁ ଦେବୀ ମାତା ରୂପରେ ସବୁ ଜୀବ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ତାଙ୍କୁ ଆମର କୋଟି କୋଟି ପ୍ରଣାମ। ଆମେମାନେ ନିଜର ଶାନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ, ସାମାଜିକ, ଭାଇଚାରା, ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ବୋଧ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମିତ୍ତ ତିଥି ବାରକୁ ନେଇ ପାଳନ କରିଥାଉ ଅନେକ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ। ସେହିପରି ପବିତ୍ର ନବରାତ୍ରି ବା ଦଶହରା ଅବସରରେ ମାତୃଶକ୍ତିଙ୍କୁ ତିନୋଟି ରୂପରେ ଉପାସନା କରାଯାଏ - ଦୁର୍ଗା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀ। ଦୁର୍ଗା ସମସ୍ତ ଦୁର୍ଗତି ନାଶ କରନ୍ତି, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁଖସମୃଦ୍ଧିରେ ଭରି ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ସରସ୍ୱତୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ବିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେଉଛି ପଶୁସ୍ତରରୁ ମାନବ ସ୍ତରକୁ ଉତଥିତ ହୋଇ ଶେଷରେ ମାଧବସ୍ତରକୁ ଉନ୍ନୀତ ହେବା। ଆଉ ଏହି ତିନି ଦେବୀଙ୍କର ଉପାସନା ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ। ନବରାତ୍ରୀ ଅବସରରେ ପୂଜା ପାଉଥିବା ନଅ ଦେବୀ ନବ ଦୁର୍ଗା ଭାବେ ଖ୍ୟାତ। ଏହି ମହାନ ଶାରଦୀୟ ପର୍ବ ଭାରତର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଦଶହରା ପର୍ବ ରୂପେ ପାଳନ କରାଯାଏ। ଏହି ପର୍ବର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଦେବୀ ଉପାସନା। ତେବେ ଉପାସନା ଭିତରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଆମ ମାନଙ୍କ ଠାରେ ଥିବା ପଶୁପ୍ରବୃତ୍ତିର ବିନାଶ ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ମାତା ଦୁର୍ଗାଙ୍କ କୃପାରୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ। ସେ ମହିଷମର୍ଦ୍ଦିନୀ ଭାବରେ ବିଦିତ ଏବଂ ମହିଷାସୁର ହେଉଛି ପଶୁ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ପ୍ରତୀକ, ଯାହା ଉପରେ ବିଜୟ ହିଁ ବିଜୟା ଦଶମୀ ଭାବରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ। ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟସାଇ ବାବା ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ସମ୍ଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି - 'ନିଜକୁ ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି କହିବା ହେଉଛି ଅର୍ଦ୍ଧସତ୍ୟ। ନିଜକୁ ସର୍ବଦା ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦିଅ - 'ମୁଁ ପଶୁ ନୁହେଁ, ମୁଁ ମନୁଷ୍ୟ।' ସେଥିପାଇଁ ତୁମର ସବୁ ଚିନ୍ତା, ବଚନ ଓ କର୍ମ ମନୁଷ୍ୟୋଚିତ ହେବା ଉଚିତ। ଆଉ ମନୁଷ୍ୟୋଚିତ ସମସ୍ତ ଗୁଣ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ। ସେ ଧନ, ଯଶ, ଶ୍ରୀ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନକାରୀ ଦେବୀ।' ଏସବୁ କେବଳ ତାକୁ ମିଳିଥାଏ ଯେ ସମସ୍ତ ପଶୁପ୍ରବୃତ୍ତି ତ୍ୟାଗ କରି ମାନବତ୍ୱର ବିକାଶ କରିଥାଏ, ଅନ୍ୟଥା ତାକୁ ଲୋକମୁଖରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଯଉଁ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ତାହା ପାର୍ଥିବ ସୁଖ ଓ ସନ୍ତୋଷ ନୁହେଁ, ମାତ୍ର ସତଚିନ୍ତା, ସଦବଚନ, ସତକର୍ମ ଓ ସଦଗୁଣ, ଯାହା ସ୍ୱତଃ ସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ଲୌକିକ ସୁଖ-ଶାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଆନୟନ କରିଥାଏ। ସେହିପରି ବିଦ୍ୟା ଓ ଜ୍ଞାନର ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ। ବିଦ୍ୟା, ଜ୍ଞାନ ଏକ ସାଧାରଣ ସୂଚନା ବା ତଥ୍ୟ ନୁହେଁ ଏହା ହେଉଛି ପରମ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ଯାହା ମାତା ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି। ଆମେମାନେ ଏହି ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଉ 'ସୋହମ୍', 'ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ମି', ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ହିଁ ଭଗବାନ ସ୍ଥିତିରେ ଉପନୀତ ହୋଇ। ଦଶହରାର ମୁଖ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଉଛି ମା'ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଅଭୟ ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ କୃପାରୁ କେବଳ ଆମ ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ପଶୁ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ବିନାଶ ନୁହେଁ ବରଂ ମା'ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ କୃପାରୁ ମାନବତ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା। ସନାତନ ମହିମା ଓ ଶାକ୍ତ ପରମ୍ପରାରେ ଦେବୀ ମହାମାୟାଙ୍କ ଆରାଧନା ସମୟରେ ଶରତ ଆକାଶରେ ଭାସୁଥିବା ଶୁଭ୍ର ମେଘ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଯେଉଁପରି ଶାନ୍ତ, କୋମଳ ଓ ଆନନ୍ଦମୟ ପରିବେଶଟି ଦେଖୁଛୁ ଅନୁଭବ ହେଉଛି ସତେ ଯେପରି ମାଆଙ୍କ ଭବ୍ୟ ସ୍ୱାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧରଣୀମାତା ନିଜର ସାଜ ଶୃଙ୍ଗାର କରିଛି। ମା'ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦଶହାତରେ ଅସୁର ଶକ୍ତିର ବିନାଶ ଭଳି ଆମ ସମାଜରୁ ବି ସମସ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାର, କୁପ୍ରଥା ଦୂରୀଭୂତ ହେଉ। ଘରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚୁ ଉତ୍ସବର ଆନନ୍ଦ ମାଆଙ୍କ କୃପା ଆଗମନ ହେଉ ସକଳ ଅପଶକ୍ତି ବିନାଶର ପ୍ରତୀକ। ସହସ୍ର ମାତାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟସାଇ ବାବା ପବିତ୍ର ବିଜୟା ଦଶମୀରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କୃପା ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ। ସମାଜର ସବୁ ସ୍ତରର, ବର୍ଗର, ସମସ୍ତେ ମାଆଙ୍କ ଆଗମନର ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ନିଜକୁ ନିମଜ୍ଜିତ କରନ୍ତୁ ଏହା ହିଁ ପ୍ରାର୍ଥନା।

କଟକ, 'ସତ୍ୟାଳୟ' ପ୍ଲଟ ନଂ - ୧୦୮୭/ଡ଼ି, ସେକ୍ଟର-୬, କେଡିଏ, କଟକ
ମୋ : ୯୪୩୭୦୦୪୪୬୬

ଏଇ ଶୀତରେ

ପ୍ର. ଗିରିଜା ଶଂକର ଶର୍ମା

ପତ୍ରରେ ପତ୍ରରେ
ପ୍ରଭାତରେ କାକର ବିନ୍ଦୁ
ସତେ ଯେପରି ବିଚ୍ଛୁରିତ ହୀରାଖଣ୍ଡ
ତା' ଭିତରେ ସୌର ରଶ୍ମି
ତରଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।
ଅସଂଭବ ନୀରବତା ଭେଦି ମଝିରେ ମଝିରେ
ଯୁଦ୍ଧରତ ଶ୍ୱାନଙ୍କ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ।
ପ୍ରଭାତର ଏଦୃଶ୍ୟ ଚିରାଚରିତ ।

ଜାଡ଼ର ପ୍ରକୋପରେ ନିଆଁ ବି ଶିହରି ଉଠେ
ବରଫପାତର ସଂତ୍ରାସ ଏଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ
ତେଜିୟାନ୍ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ
ସଂଧି କରିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ।

ଶୀତ ମୃତ୍ୟୁର ଶୀତଳ ହାତ ପରି ଆସେ
ପ୍ରେମିକର ଓଠରୁ ଶୋଷି ନିଏ ଉତ୍ତାପ
ଇତର ଜୀବ ଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ଥରାଇ, କଲବଲ କରି ।
ଶୀତର ଫଉଜ ମାନେ
ମାତିଥାନ୍ତି ବିଜୟ ଉଲ୍ଲାସରେ ।
ଗଛରେ ପତ୍ରରେ ବରଫର ଧଳା ଚଦର
ଗାଏ ଶୀତର ବଡ଼ିମା ।

ଏ ବର୍ଷ ଶୀତ ଚୋରାଇ ନେଲା
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭୋଗୁଥିବା
ଲୋକଙ୍କ ମୁହଁରୁ ହସ
ତାଙ୍କ ରକ୍ତମାଂସ ଓ ଶରୀରରୁ
କେତେ ବର୍ଷର ଆୟୁଷ ।
ଇୟେତ ସବୁଦିନିଆ କଥା
ଏ ସମୟ ଖଣ୍ଡର ଖେଳ
ନୂଆବର୍ଷ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ବେଳ
ନୂଆ ବର୍ଷକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବାର ବେଳ ।

+ଧନକଉଡ଼ା
ସଂବଲପୁର- ୭୬୮୦୦୬
ମୋ: ୮୯୧୭୪୯୪୦୯୫

ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକପରମ୍ପରାରେ ବିଜୟା ଦଶମୀ

ସୁବ୍ରତ କୁମାର ଦାସ

ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ କାଶତଣ୍ଡୀର ଧବଳ ହସ, ଗଙ୍ଗ ଶିଉଳିର ମଧୁର ମହକ ଓ ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ମଧ୍ୟରେ ଧରାପୃଷ୍ଠ ହୋଇଉଠେ ଭକ୍ତିମୟ। ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଉତ୍ସବର ଉଲ୍ଲାସ, ମନରେ ନୂତନ ଆଶା ଓ ହୃଦୟରେ ଅପାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ଭକ୍ତି ନେଇ ଆସେ ବିଜୟା ଦଶମୀ। ଏହା କେବଳ ଏକ ଧାର୍ମିକ ଆଚାର ନୁହେଁ; ଏହା ଅସତ୍ୟ ଉପରେ ସତ୍ୟର, ଅଧର୍ମ ଉପରେ ଧର୍ମର, ଅନ୍ୟାୟ ଉପରେ ନ୍ୟାୟର ଏବଂ ଅନ୍ଧକାର ଉପରେ ଆଲୋକର ବିଜୟର ଏକ ଚିରନ୍ତନ ପ୍ରତୀକ ।

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ଓ ଲୋକପରମ୍ପରାରେ ଏହି ପର୍ବର ରହିଛି ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ। ଏହା ମଣିଷକୁ କେବଳ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବାକୁ ଶିଖାଏ ନାହିଁ, ବରଂ ଜୀବନରେ ସତ୍ୟ, ସାହସ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ମାନବିକତାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ପ୍ରେରଣା ଦିଏ।

ବିଜୟା ଦଶମୀ ଏକ ଆତ୍ମସମୀକ୍ଷା, ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧି ଓ ନୂତନ ସଂକଳ୍ପର ପବିତ୍ର ଅବସର। ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ବିଜୟ ଆମକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ, ଶକ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅନ୍ୟକୁ ଦମନ କରିବାରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟାୟକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାରେ ଥାଏ। ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ବିଜୟ ଆମକୁ ସ୍ମରଣ କରାଏ ଯେ, ଧର୍ମ, ସଂଯମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା ହିଁ ମଣିଷର ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତି। ବିଜୟା ଦଶମୀର ମହତ୍ତ୍ୱ ସହିତ ଭାରତୀୟ ପୌରାଣିକ ପରମ୍ପରାର ଦୁଇଟି ପ୍ରମୁଖ ଗାଥା ଜଡ଼ିତ—ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହିଷାସୁର ବଧ ଏବଂ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାବଣର ପରାଜୟ। ଏହି ଦୁଇଟି କାହାଣୀର ଘଟଣା ପ୍ରବାହ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବାର୍ତ୍ତା ଗୋଟିଏ—ଅହଂକାର, ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଅଧର୍ମର ଶାସନ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ; ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟର ଶକ୍ତି ଶେଷରେ ବିଜୟୀ ହୁଏ।

ପୌରାଣିକ କଥା ଅନୁସାରେ, ମହିଷାସୁରର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ଦେବତାମାନେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ। ତା'ର ଅହଂକାର ଓ ଅପାର ଶକ୍ତି ସମ୍ମୁଖରେ ଦେବତାମାନେ ଅସହାୟ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଦେବଶକ୍ତିର ସମନ୍ୱୟରୁ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲେ ମା' ଦୁର୍ଗା। ଦଶଭୁଜା ଧାରିଣୀ ସିଂହବାହିନୀ ମା' ମହିଷାସୁରକୁ ବଧ କରି ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ। ଏହି ବିଜୟର ଗାଥା ନାରୀଶକ୍ତି, ସାହସ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମର ଏକ ଅନନ୍ୟ ପ୍ରତୀକ ଅଟେ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ରାମାୟଣରେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ରାବଣ ବଧ ଧର୍ମ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସଂଯମ ଓ ନ୍ୟାୟର ମହାନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରେ। ରାବଣ ଜ୍ଞାନୀ, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ପରାକ୍ରମୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତା'ର ଅହଂକାର ଓ ଅନ୍ୟାୟ ତା'ର ପତନର କାରଣ ହୋଇଥିଲା। ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ବିଜୟ ଆମକୁ କେବଳ ଜ୍ଞାନ, ଶକ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ମଣିଷକୁ ମହାନ କରେ ନାହିଁ; ତାଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ନୀତି,ନିଷ୍ଠା ଓ ନ୍ୟାୟପରାୟଣତା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ମହତ୍ତ୍ୱର ପରିଚୟ। ଏହିପରି ବିଜୟା ଦଶମୀ ଆମକୁ ଦୁଇଟି ମହାନ ଆଦର୍ଶକୁ ସ୍ମରଣ କରାଏ, ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ଶକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଧର୍ମର ପଥରେ ଦୃଢ଼ ରହିବାର ସାହସ।

ଓଡ଼ିଶାର ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଓ ବିଜୟା ଦଶମୀର ରହିଛି ଏକ ଗଭୀର ସମ୍ପର୍କ। ଗାଁଠାରୁ ସହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ମା'ଙ୍କ ଆବାହନ, ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା, ଚଣ୍ଡୀପାଠ, ହୋମ, ଆଳତି ଓ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ମାଧ୍ୟମରେ ଭକ୍ତିର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ। ଢୋଲ, ଘଣ୍ଟ, ଶଙ୍ଖ ଓ ମନ୍ତ୍ରୋଚ୍ଚାରଣରେ ପୂଜାମଣ୍ଡପ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହୋଇଉଠେ। ସୁନ୍ଦର ତୋରଣ, ଆଲୋକସଜ୍ଜା ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ ମେଢ଼ ଉତ୍ସବର ଶୋଭା ବଢ଼ାଇଥାଏ।

ବିଜୟା ଦଶମୀ ଦିନ ଭକ୍ତମାନେ ମା'ଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରି ନିଜ ପରିବାରର ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ସମୃଦ୍ଧି ଓ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରନ୍ତି। ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଅପରାଜିତା ପୂଜା, ବିଜୟା ଦଶମୀର ବିଶେଷ ଉପଚାର ଓ ବିସର୍ଜନ ରୀତି ପାଳନ କରାଯାଏ। ଏହି ଅବସରରେ ଗୁରୁଜନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଗ୍ରହଣ, ଆତ୍ମୀୟସ୍ୱଜନଙ୍କ ସହ ମିଳନ ଓ ପରସ୍ପରକୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା ଭଳି ପରମ୍ପରା ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରେ।

ବିଜୟା ଦଶମୀରେ ଦେବୀଙ୍କ ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରତିମାର ବିସର୍ଜନ ଏକ ଭାବପ୍ରବଣ ମୁହୂର୍ତ୍ତ। କିଛି ଦିନର ଆନନ୍ଦ, ଉତ୍ସବ ଓ ଆରାଧନା ପରେ ମା'ଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେବାବେଳେ ଭକ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଓ ହୃଦୟରେ ପୁଣି ଆଗମନର ଆଶା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ଏହି ବିଦାୟ ଦୁଃଖର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଏକ ନୂତନ ଆଶାର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରେ—ମା' ପୁଣି ଆସିବେ, ଆମ ଜୀବନରେ ଶକ୍ତି ଓ ଆଶୀର୍ବାଦର ଭାବ ସଞ୍ଚାର କରିବେ।

ଭାରତ ଏକ ବିବିଧତା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶ। ଏଠାରେ ଭାଷା, ପୋଷାକ, ଖାଦ୍ୟ, ଧର୍ମୀୟ ରୀତି ଓ ଲୋକାଚାରରେ ଭିନ୍ନତା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସବର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବନା ଏକତାର ସୂତ୍ରରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ରଖେ।

ଲୋକପରମ୍ପରା ଆମକୁ ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ସହ ଯୋଡ଼ି ରଖେ, ଆଉ ଏହି ପର୍ବର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାର୍ତ୍ତା ଆମକୁ ଏକ ଉତ୍ତମ ସମାଜ ଗଠନ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ। ଏହି ସମସ୍ତ ଲୋକ ପରମ୍ପରା ଆମକୁ ବୁଝାଏ ଯେ, ବିଜୟା ଦଶମୀ କେବଳ ଧାର୍ମିକ ଆସ୍ଥାର ପର୍ବ ନୁହେଁ; ଏହା ସାମାଜିକ ମିଳନ, ପାରିବାରିକ ସ୍ନେହ, ଶ୍ରମର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଏକତାର ଉତ୍ସବ। ଲୋକ ପରମ୍ପରା ହେଉଛି ଏକ ଜାତିର ଇତିହାସ, ସାମୂହିକ ସ୍ମୃତି ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିଚୟର ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତିଛବି।

ଆଜିର ଯୁଗରେ ବିଜୟାଦଶମୀର ବାର୍ତ୍ତା ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ବିଜ୍ଞାନ, ଶିକ୍ଷା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିରେ ମଣିଷ ଯେତେ ଉନ୍ନତି କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ମାନବିକତା, ନୈତିକତା ଓ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱର ମୂଲ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ। ଦୁର୍ନୀତି, ଠକେଇ, ହିଂସା, ନାରୀ ନିର୍ଯାତନା, ଶିଶୁ ନିର୍ଯାତନା, ବାଲ୍ୟବିବାହ ଓ ଦୁର୍ବଳଙ୍କ ଅଧିକାର କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଭଳି ସମସ୍ୟା ଆମ ସମାଜରେ ନୈତିକ ଶକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମହିଷାସୁର କିମ୍ବା ରାବଣକୁ କେବଳ ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ର ଭାବେ ଦେଖିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ। ଆମ ମନର ଲୋଭ, ଅହଂକାର, ହିଂସା ଓ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ହେଉଛି ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ଅସୁର ପ୍ରବୃତ୍ତି। ଅନ୍ୟର ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇ ନେବା, ମିଥ୍ୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ସଫଳତା ହାସଲ କରିବା ଏବଂ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଅନ୍ୟକୁ କଷ୍ଟ ଦେବା ହେଉଛି ସେହି ଦୁର୍ବଳତା, ଯାହାକୁ ଆମେ ନିଜ ଭିତରୁ ଦୂର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ବିଜୟା ଦଶମୀ ଆମକୁ ଆହୁରି ଏକ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ—ସତ୍ୟର ପଥରେ ଚାଲିବା ପାଇଁ ସାହସ ଆବଶ୍ୟକ। କେବଳ ନିଜେ ସଚ୍ଚୋଟ ରହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ; ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖିଲେ ତାହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା, ନିର୍ଯାତିତଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ ହେବା ଓ ଦୁର୍ବଳଙ୍କ ଅଧିକାରର ସୁରକ୍ଷା କରିବା ମଧ୍ୟ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ଯେଉଁଠି ସତ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉଠେ, ଯେଉଁଠି ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ ହୁଏ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ମାନବିକତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯାଏ, ସେଠାରେ ବିଜୟା ଦଶମୀର ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇଉଠେ। କିନ୍ତୁ ଲୋକ ପରମ୍ପରାର ସୁରକ୍ଷା କେବଳ ପୁରୁଣା ରୀତିନୀତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ। ପରମ୍ପରାର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ବୁଝିବା, ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କୁ ଏହା ସହ ଯୋଡ଼ିବା ଓ ସମୟୋପଯୋଗୀ ସଂଶୋଧନ ସହ ଏହାକୁ ଆଗକୁ ନେବା ମଧ୍ୟ ଆମର ଦାୟିତ୍ୱ। ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇ ପୂଜା ଆୟୋଜନ କରିବା, ଅପଚୟ କମାଇବା, ସାମାଜିକ ସଦ୍‌ଭାବ ରକ୍ଷା କରିବା ଓ ଉତ୍ସବକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଆନନ୍ଦଦାୟକ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଉତ୍ସବର ଆଡ଼ମ୍ବର ଅପେକ୍ଷା ତାହାର ଆଦର୍ଶ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ। ମା'ଙ୍କ ପୂଜାରେ ଯଦି ଆମ ମନରେ ଘୃଣା ଓ ଈର୍ଷା ରହିଯାଏ, ଯଦି ସମାଜରେ ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖି ଆମେ ନିରବ ରହୁ, ତେବେ ଉତ୍ସବର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅଧୁରା ରହିଯିବ। ତେଣୁ ଲୋକ ପରମ୍ପରାର ମହିମାକୁ ଜୀବନର ଆଚରଣରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଚେତନା।

ତେଣୁ, ଏହି ବିଜୟା ଦଶମୀରେ ଆମେ କେବଳ ରାବଣର ପ୍ରତିକୃତି ଦହନ କିମ୍ବା ଦେବୀଙ୍କ ବିସର୍ଜନରେ ଉତ୍ସବକୁ ସୀମିତ ନରଖି ନିଜ ମନର ଅସତ୍ୟ, ଅହଂକାର, ଲୋଭ ଓ ଘୃଣାକୁ ଦୂର କରିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେବା। ପରିବାରରେ ସ୍ନେହ, ସମାଜରେ ସଦ୍‌ଭାବ, କର୍ମରେ ସଚ୍ଚୋଟତା ଓ ଜୀବନରେ ନ୍ୟାୟକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା। ଆମ ପରମ୍ପରାର ଗୌରବକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ତାହାର ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଆଗାମୀ ପିଢ଼ି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ଉଚିତ୍। ତେଣୁ, ସତ୍ୟର ପଥ ହେଉ ଆମର ପଥ, ନ୍ୟାୟର ଆଦର୍ଶ ହେଉ ଆମର ଶକ୍ତି ଏବଂ ମାନବିକତା ହେଉ ଆମ ଜୀବନର ଧର୍ମ।

+ରାଜେନ୍ଦ୍ରପୁର, ବାରିକପୁର
ବଜାର,ଭଦ୍ରକ
ମୋ:୯୪୩୭୭୩୧୯୦୩

ମୁଁ ଆସିଗଲି ଷୋଡ଼ଶୀ ଶ୍ରାବଣୀ

ଅଶ୍ୱିନୀ ଦାଶ

ମୁଁ ଶ୍ରାବଣୀ
ମୋ ପେଟରେ ପେଟେ ଭୋକ ତ'
ବର୍ଷି ଯିବାର ଭୋକ
କଣ୍ଠରେ ମୋର ପ୍ରବଳ ତୃଷ୍ଣା'
ତମର ଖୁସିତକ ପିଇଯିବାର ତୃଷ୍ଣା ।

ମୁଁ ଶ୍ରାବଣୀ । ମୁଁ କୁଆଡ଼େ
ମେଘ ମହ୍ଲାର ରାଗିଣୀ ।
ତମକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ
ମୁଁ ପାଲଟିଯାଏ ବର୍ଷାରାଣୀ ।
ମୋ ଶୀତଳ ଓଠର ପହିଲି ଚୁମ୍ବନ....
ଧରିତ୍ରୀ କହିବ ତା' ଦେହରେ
ଉଷ୍ମତାର କେତେ ଶିହରଣ ।

ମୋ' ଦେହର ବାସ୍ନାରେ
ତୁମ ମାଟି ବାସେ ତ',
ଶୃଙ୍ଗାର ରସରେ
ମୋ' ମଦିରା ଛଳଛଳ ହୁଏ ।
ତମେ ସିକ୍ତ ହୁଅ,
ତମେ ଯୁକ୍ତ ହୁଅ

ତେବେଯାଇ ମୁଁ ଶ୍ରାବଣୀ ହୋଇ
ସଜେଇହବା/ ମୋ ହବାପଣର
ସାର୍ଥକତାରେ
ମୁଁ ଏମିତି ଆସୁଛି ଏବଂ ଆସୁଥିବି ।

ମୁଁ ଆସେ କେତେବେଳେ ନୂପୁର
ଛନ୍ଦାରେ ସଜିଲ ହେଇ ତ'
କେତେବେଳେ କୁଣ୍ଡାଝରା
ବର୍ଷାର ଚିତ୍ରପଟରେ,
ମୁଁ ନାଚୁଥାଏ ତ' ନଚଉଥାଏ
ତମାମ୍ ରାତି ରିମ୍-ଝିମ୍...
ରିମ୍-ଝିମ୍... ।

+ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର କଲୋନୀ,
ରେମୁଣା ଗୋଲେଇ, ବାଲେଶ୍ୱର
ମୋ: ୯୮୬୧୭୬୭୮୦୪

ବିଶ୍ୱରେ ଗଚ୍ଛିତ ସୁନା ରଖିବାରେ ଭାରତର ସ୍ଥାନ ଅଷ୍ଟମରେ

ସୁବ୍ରତ କର

କିଛିଦିନ ତଳେ ଆମର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ସୁନା ନ କିଣିବାକୁ ଏବଂ ବିଦେଶ ଗସ୍ତ ନ କରିବାକୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦେଶର ବୈଦେଶିକ ସୁନାର ଭଣ୍ଡାର ବଢ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାଣୁ ଭାରତୀୟ ମାନେ ଅତି ସୁନା ପ୍ରିୟ। ପୁରୁଷ ହେଉ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହରେ କିଛି ନା କିଛି ସୁନା ତିଆରି ଜିନିଷ ପିନ୍ଧିଥିବେ । ବାହାଘର ବା ଯେ କୌଣସି ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀରେ ସୁନାର ଚାହିଦା ପ୍ରଚୁର । ବିନା ସୁନାରେ ଝିଅ ବାହାଘର ଅସମ୍ଭବ । ଏହି ସୁନା ଯୌତୁକ ହିସାବରେ ଧରାଯାଏ। ବିନା ଯୌତୁକରେ ବାହାଘର ଅସମ୍ଭବ ସେ ବଡ଼ ଲୋକ ହେଉ ବା ଗରିବ । ଏହାକୁ ଆମର ପରମ୍ପରା ବୋଲି ଧରା ହେଉଛି । ଯାହା ପାଖରେ ଯେତେ ସୁନା ସେ ସେତେ ଅବସ୍ଥାପର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବଡ଼ ଲୋକ ବୋଲି ଧରିଥାଉ । କାହାରି ବାହାଘର ହେଲା ମାତ୍ରେ ଆମେ ଆଗେ ପଚାରୁ ତମ ବୋହୂ ତା'ର ବାପ ଘରୁ କେତେ ଭରି ସୁନା ଆଣିଲା । ବେଶି ସୁନା ଆଣିଥିଲେ ବୋହୂକୁ ହିନସ୍ଥା ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ଶେଷରେ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଶେଷରେ ବୋହୂକୁ ଶ୍ୱଶୁର ଘର ବିଦା ନେବାକୁ ପଡ଼ିଛି ବା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆମ ଦେଶରେ ସୁନାର ଚାହିଦା ଟଙ୍କାଠାରୁ ବେଶି । ଏବେ ଆସିବା ବିଶ୍ୱରେ କେଉଁ ଦେଶରେ କେତେ ପରିମାଣରେ ସୁନା ଗଚ୍ଛିତ ରହିଛି । ସୁନା ରଖିବାରେ ପ୍ରଥମ ଦେଶ ହେଲା ଆମେରିକା ଏବଂ ସୁନାର ପରିମାଣ ହେଉଛି ୮୧୩୩ ଟନ । ଏହାପରେ ଜର୍ମାନୀ ୩୩୫୧ ଟନ, ଇଟାଲୀ- ୨୪୫୨, ଫ୍ରାନ୍ସ ପାଖରେ ୨୪୩୭ ଟନ ସୁନା, ଚୀନର ସ୍ଥାନ ପଞ୍ଚମରେ ୨୪୧୦ ଟନ ସୁନା ଆମ ଦେଶର ଅଷ୍ଟମ ସ୍ଥାନରେ ରହି ଗଚ୍ଛିତ ସୁନାର ପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ୮୮୧ ଟନ। ଏବେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଭାରତୀୟ ମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ସୁନା ପିନ୍ଧିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ରଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ । ଆମ ଝିଅ ବୋହୂମାନେ ବିନା ସୁନାରେ ବା ଖାଲି ଦେହରେ (ବିନା ସୁନାରେ) ବାହାରକୁ ବାହାରିଲେ ପୁରୁଣାକାଳିଆ ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ନିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମେ ଭାବିଥାଉ ଟଙ୍କା ରଖିବା ଠୁ ସୁନା ରଖିବା ଅନେକ ଭଲ । ଦିନକୁ ଦିନ ସୁନା ଦର ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ଏବଂ ଏବେ ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ୧୦ ଭରି ଗ୍ରାମକୁ । ବିଶେଷ କରି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ସୁନା କିଣିବାରେ ବା ପିନ୍ଧିବାରେ ଅତି ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଦିନକୁ ଦିନ ସୁନା ଦୋକାନରେ ଚାହିଦା ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ଏବଂ ଆମେ ଧନତରସକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ଏହା ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ଆସୁଛି ।

ନିସ୍ତବ୍ଧତାର ଆଗନ୍ତୁକ
ଏକ ଅନ୍ତର୍ଦାହର ନୀରବ ଇତିହାସ

ଶ୍ରୀହରି ପଣ୍ଡା

ଯେଉଁ ଅପରାଧରେ ମୋର ଭାଗ ନାହିଁ,
ସେହି ଅପରାଧର ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଛି ମୁଁ;
ଓଠରେ ନୀରବତାର ଅଭେଦ୍ୟ ପ୍ରାଚୀର,
ଆଖିରେ ଅଶ୍ରୁର ଅକୁହା ଇତିହାସ,
ଆଉ ହୃଦୟର ଗଭୀରତମ ପ୍ରଦେଶରେ
ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଏକ ଅନାହୂତ ନିବାସ।
କାହାକୁ କହିବି ଏ ଅନ୍ତର୍ଦାହର କାହାଣୀ ?
କିଏ ବା ବୁଝିବ ନୀରବତାର ଭାଷା ?
ତେଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଜାଣତେ
ନିଜ ଲୁହରେ ନିଜେ ଲେଖୁଛି
ମୋ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଏକ ଅସମାପ୍ତ ଉପନ୍ୟାସ।
ନିରୋଳା କୋଠରିର ନିର୍ଜନତାରେ
ଗୁମୁରି ଗୁମୁରି କାନ୍ଦୁଥାଏ ମୋ ମନ।
ଦ୍ୱୋଳର ଭିଜା ଗନ୍ଧ, ଛାତରୁ ଟପଟପ କରି ଝରୁଥିବା ପାଣି,
ଆଉ ନିଜ ଶ୍ୱାସର ଭାରୀ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟତୀତ
ସେଠାରେ ଆଉ କିଛି ନଥିଲା—
ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ,
ଅଚାନକ ଅନ୍ଧାରର ଗଭୀରତାକୁ ଚିରି
ଶୁଣିଲି କାହାର ପାଦଶବ୍ଦ !
ଧୀରେ... ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧୀରେ—
ଯେମିତି ଭିଜା ମାଟି ଉପରେ କେହି ଖାଲିପାଏ ଚାଲୁଛି;
ପ୍ରଥମେ ଦୂରେ, ପରେ ଆଉ ନିକଟରେ,
ତାପରେ ମୋ ଦ୍ୱାରର ଠିକ୍ ପାର୍ଶ୍ୱରେ।
ପ୍ରତିଟି ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ
ମୋ ଛାତିର ଭିତରେ ହୃଦୟଟି
ଲୋହାର ଦ୍ୱାରକୁ ଧକ୍କା ଦେଉଥିବା ବନ୍ଦୀ ପରି
ଧଡ଼ଧଡ଼ କରି ଉଠିଲା।
ବିଚଳିତ ହେଲା ଚିନ୍ତାର ନିର୍ବାକ ପ୍ରବାହ,
ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହେଲା ଭାବନାର ଏକାନ୍ତ ଆବାହ।
ଅଶ୍ରୁକୁ ପୋଛି, ମୁଖେ ମିଥ୍ୟା ହସ ଆଙ୍କି
କମ୍ପିତ ହାତରେ ଚାରିପାଖ ଦେଖିଲି—
ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ, ଜାଣ୍ଲା ଅଚଳ,
ପରଦା ନିଷ୍ପନ୍ଦ, ଧୂଳିରେ କୌଣସି ପଦଚିହ୍ନ ନାହିଁ।
ନା କେହି ଆସିଛି, ନା କେହି ଯାଇଛି;
କେବଳ ନିସ୍ତବ୍ଧତାର ଏକ ଅସୀମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ମୋ ଚାରିପାଖେ ଏମିତି ଜମି ରହିଥିଲା,
ଯେମିତି ଅଦୃଶ୍ୟ କୌଣସି ହାତ
ଘରଟିକୁ ଶ୍ୱାସରୋଧ କରି ଧରିରଖିଛି।
ପୁନର୍ବାର ଫେରିଲି ଅତୀତର ଅନ୍ଧାର ଗଳିକୁ,
ଖୋଜିଲି ହଜିଯାଇଥିବା ନିଜର ଠିକଣା;
କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱୋଳର ଫାଟରୁ ଯେମିତି ଥଣ୍ଡା ପବନ ନୁହେଁ,
କାହାରୋ ନିଶ୍ୱାସ ମୋ ଗଳାକୁ ଛୁଇଁଗଲା।
ହେଲେ ପୁଣି ସେଇ ପାଦଶବ୍ଦ !
ଏଥର ଆଉ ନିକଟରେ—
ମୋ ପଛରେ, ମୋ ଛାୟାର ଭିତରେ,
ଯେମିତି ମୋ ପ୍ରତିଟି ଚଳନକୁ ଅନୁକରଣ କରୁଛି
କୌଣସି ଅଦୃଶ୍ୟ ଦେହ।
ସେଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି !
ସେଇ ଅଜଣା ଅସ୍ତିତ୍ୱର ରହସ୍ୟମୟ ଆଭାସ !
ଅନ୍ଧାରରେ କେଉଁଠି ଦୁଇଟି ଆଖି ଜଳୁଛି ବୋଲି ଲାଗିଲା,
ଯଦିଓ ଦେଖିପାରୁନଥିଲି କିଛି;
କେବଳ ଘରର ତାପମାତ୍ରା ହଠାତ୍ ହ୍ରାସ ପାଇଲା,
ଚର୍ମ ଉପରେ କାଁଟା ଉଠିଲା,
ଆଉ ଅନ୍ଧାରଟି ମୋ ଦିଗକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଝୁକିଆସିଲା।
ଅନ୍ୱେଷଣ କଲି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ,
ଅଥଚ ଦୃଷ୍ଟିର ସୀମାରେ କେହି ନାହିଁ;
କେବଳ ଅନ୍ତହୀନ ନିସ୍ତବ୍ଧତା,
ଯେମିତି ଶୂନ୍ୟତାର ବକ୍ଷରେ
କେହି ଜଣେ ମୋ ଭୟକୁ ଗଣିଗଣି
ନିରବରେ ହସୁଛି।
ଦୂରର ଘଣ୍ଟାର ଟିକ୍‌ଟିକ୍ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ
ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୃତ ହୋଇଗଲା;
ମୋ କାନରେ କେବଳ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା
ଅଜଣା କାହାରୋ ଧୀର, ଭାରୀ ଶ୍ୱାସ।
ଶେଷରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି—
'କିଏ ତୁମେ, ହେ ରହସ୍ୟମୟ ଆଗନ୍ତୁକ ?
କେଉଁ ଅନ୍ଧକାରରୁ ତୁମର ଆଗମନ ?
କାହିଁକି ବାରମ୍ବାର ମୋ ନିର୍ଜନତାକୁ ଭେଦି
ବିଚଳିତ କରୁଛ ମୋ ମନର ସ୍ପନ୍ଦନ ?
ଦିଅ ତୁମ ପରିଚୟ, ଖୋଲି କୁହ ରହସ୍ୟ,
କିଏ ତୁମେ—ଅତୀତ, ଅନୁଶୋଚନା ନା ମୋର ନିଜସ୍ୱ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ?'
ଉତ୍ତରରେ ସେ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ।
ପ୍ରଥମେ ଶୁଣିଲି ଏକ ମୃଦୁ ଖସଖସାହଟ,
ଯେମିତି ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଉପରେ କେହି ଆଙ୍ଗୁଠି ଘସୁଛି;
ତାପରେ ଅନ୍ଧାରର ଗଭୀରତାରୁ ଉଠିଲା
ଏକ ଭୟଙ୍କର ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ !
ସେହି ହାସ୍ୟ ମଣିଷର ନଥିଲା—
ତାହାରେ ଥିଲା ଭଙ୍ଗା ଧାତୁର କର୍କଶତା,
ଶ୍ମଶାନର ଖାଲି ଦ୍ୱୋଳରେ ଧକ୍କା ଖାଇ ଫେରୁଥିବା
ଅସଂଖ୍ୟ ମୃତ କଣ୍ଠର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି।
ଥରିଉଠିଲା ପଞ୍ଜରାବଦ୍ଧ ପ୍ରାଣ,
ଶିରାରେ ଶିରାରେ ଖେଳିଗଲା ବରଫଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଥଣ୍ଡା ଶୀତ,
ଆଉ ମନର ଗଭୀରତାରେ ଜନ୍ମ ନେଲା
ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଆତଙ୍କର ନବୀନ ସଙ୍ଗୀତ।
ହାସ୍ୟ ଥମିଯାଇବା ପରେ ମଧ୍ୟ
ତାହାର କମ୍ପନ ଦ୍ୱୋଳରେ ଲାଗି ରହିଲା;
ଦ୍ୱାରର କପାଟ ନିଜେ ନିଜେ କମ୍ପିଲା,
ଜାଣ୍ଲାର କାଚରେ ଧୂସର ଏକ ଛାୟା ଭାସିଉଠିଲା,
ଆଉ ମୋ ପାଦତଳେ
କାହାରୋ ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଙ୍ଗୁଠି ଧୀରେ ଧୀରେ
ଚାଲିଗଲା ପରି ଲାଗିଲା।
ସେହି ଦିନଠାରୁ ଭୟ କରୁଛି ମୁଁ
ନିସ୍ତବ୍ଧତାକୁ, ନୀରବତାକୁ,
ସେହି ଶୂନ୍ୟତାକୁ—
ଯେଉଁଠି ମଣିଷ ନିଜଠାରୁ ଆଉ ଲୁଚିପାରେ ନାହିଁ,
ଯେଉଁଠି ନିଜ ମନର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି
ନିଜର ଅଜଣା ପରିଚୟ ନେଇ ଫେରିଆସେ।
ତେଣୁ ନିଜକୁ ସମର୍ପି ଦେଇଛି
କୋଳାହଳର ଏହି ଅସରନ୍ତି ମେଳାରେ;
କୃତ୍ରିମ ହସର ଆବରଣ ତଳେ
ଲୁଚାଇ ରଖିଛି ହୃଦୟର କ୍ଷତ,
ଲୋକାରଣ୍ୟର ଭିଡ଼ ଭିତରେ
ଖୋଜୁଛି ନିଜର ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସତ୍ତା।
ଭାବିଥିଲି, କୋଳାହଳର
କୌଣସି ଏକ ମୋଡ଼ରେ
ହୁଏତ ଭେଟ ହୋଇଯିବ ନିଜ ସହ,
ହୁଏତ ଫେରିପାଇବି ସେହି ମଣିଷକୁ
ଯିଏ କେବେ ମୋ ଭିତରେ ବାସ କରୁଥିଲା।
ହେଲେ ନାହିଁ !
କୋଳାହଳ ବଢ଼ିଲା, ଶୂନ୍ୟତା ଗଭୀର ହେଲା;
ଭିଡ଼ ବଢ଼ିଲା, ଏକାକୀତ୍ୱ ଦୀର୍ଘ ହେଲା।
ଯେତେ ଖୋଜିଲି, ସେତେ ହଜିଲି,
ଯେତେ ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି,
ସେତେ ଅଜଣା ହୋଇଗଲି ନିଜ ପାଇଁ।
ଆଜି ମୁଁ କ୍ଳାନ୍ତ—
ଏହି ଅସରନ୍ତି ଅନ୍ୱେଷଣରେ,
ଏହି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାତ୍ରାରେ,
ଏହି ନିଜକୁ ହରାଇ ପୁଣି ଖୋଜିବାର
ଅନ୍ତହୀନ ଅଭିଯାନରେ।
ତଥାପି ଅଟକି ନାହିଁ ମୋ ପାଦ,
ନିର୍ବାପିତ ହୋଇନାହିଁ ଆଶାର ଶେଷ ପ୍ରଦୀପ;
କେଜାଣି, କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ପ୍ରହରରେ
ନିସ୍ତବ୍ଧତାର ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଯିବ,
ଆଉ ମୁଁ ଆବିଷ୍କାର କରିବି
ମୋ ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ହଜିଲା ଲିପି।
ହୁଏତ ସେଦିନ ବୁଝିପାରିବି—
ଯାହାକୁ ଏତେ ଦିନ ଭୟ କରି ଆସିଛି,
ସେହି ନୀରବତା ହିଁ ଥିଲା ମୋର ଆଇନା;
ଯେଉଁ ଆଗନ୍ତୁକକୁ ବାହାରେ ଖୋଜୁଥିଲି,
ସେ ତ ମୋ ଭିତରେ ହିଁ ଥିଲା—
ମୋ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ପ୍ରତିବିମ୍ବ,
ମୋ ଅତୀତର ଅସମାପ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ,
ମୋ ନିଜ ସହ ମୋର ଅଚିହ୍ନା ସଂଳାପ।
ଆଉ ସେଦିନ—
ମୁଁ ଆଉ ଭୟ କରିବି ନାହିଁ ନିସ୍ତବ୍ଧତାକୁ,
ଲୁଚିବି ନାହିଁ କୋଳାହଳର ଆଢୁଆଳେ;
କାରଣ ନିଜକୁ ପାଇବାର ପ୍ରଥମ ସର୍ତ୍ତ
ନିଜଠାରୁ ପଳାୟନ ନୁହେଁ,
ବରଂ ନିଜ ସହ ନିଜର ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର।
ତଥାପି ଆଜି ମୁଁ ଖୋଜୁଛି...
ନିଜକୁ, ନିଜର ହଜିଲା ପରିଚୟକୁ,
ସେହି ଅଜଣା ଆଗନ୍ତୁକର ରହସ୍ୟକୁ,
ଯିଏ ପ୍ରତିଟି ନିର୍ଜନ ରାତିରେ
ପ୍ରଥମେ ଦୂରର ଧୂସର ଧ୍ୱନି,
ତାପରେ ଦ୍ୱାରପାଖରେ ଥମିଯାଇଥିବା ଛାୟା,
ଆଉ ଶେଷରେ ମୋ ହୃଦୟର ଭିତରୁ ଉଠୁଥିବା
ପାଦଶବ୍ଦ ହୋଇ ଫେରିଆସେ।
କାରଣ ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ—
ମୁଁ ନିଜକୁ ଖୋଜୁଛି,
ନା ନିଜ ଭିତରେ ଲୁଚିଥିବା
ସେହି ଅଜଣା ମଣିଷଟି
ମୋତେ ଖୋଜୁଛି... !

+ ଗୌଡ଼ଗାଁ, କପ୍ତିପଦା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ,
ମୋ: ୯୮୫୩୯୪୮୪୫୮

ଧ୍ୱନି ପ୍ରତିଧ୍ୱନି

୫ ♣ ବାଲେଶ୍ୱର ♣ ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୬ ସୋମବାର

ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ

ନବରାତ୍ରି ଓ ନବଚକ୍ର

କାନନ ବାଳା ନାୟକ

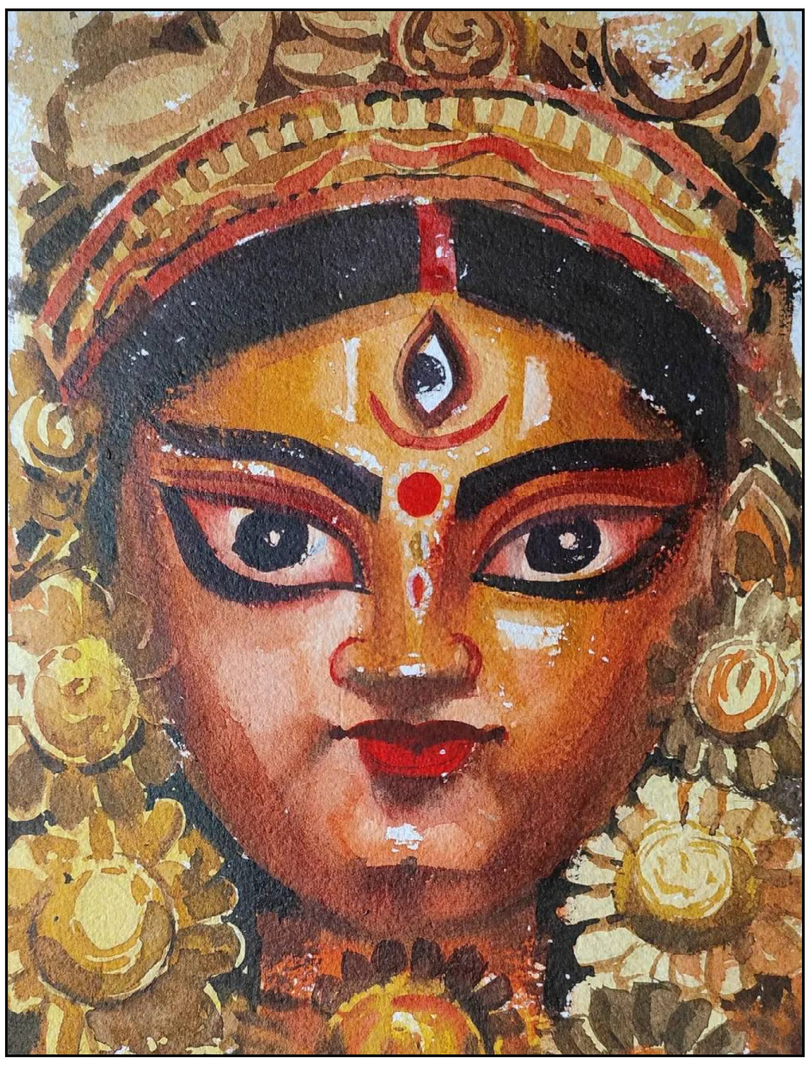

ଭୂତାନି ଦୁର୍ଗା ଭୁବନାନି ଦୁର୍ଗା।
ସ୍ତ୍ରିୟୋ ନରଶ୍ଚାପି ପଶୁଶ୍ଚ ଦୁର୍ଗା ?
ଯଦ୍‌ଯଦ୍ଦୃଶ୍ୟଂ ଖଲୁ ସୈବ ଦୁର୍ଗା।
ଦୁର୍ଗାସ୍ୱରୂପାଦପରଂ ନ କିଞ୍ଚିତ୍ ?
(ରୁଦ୍ରଯାମଳ ତନ୍ତ୍ର)

ମଣିଷର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନା ଭିତରେ ତିନି ପ୍ରକାର ଗୁଣ ରହିଛି, ଯଥା—ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣ, ରଜୋଗୁଣ ଓ ତମୋଗୁଣ। ପ୍ରକୃତି ସହ ଏହି ଚେତନାର ପର୍ବକୁ ନବରାତ୍ରି କୁହାଯାଏ। ଏହି ନଅ ଦିନ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ତିନି ଦିନ ତମୋଗୁଣୀ ପ୍ରକୃତିକୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ। ତା'ପରେ ତିନି ଦିନ ରଜୋଗୁଣୀ ପ୍ରକୃତିକୁ ଏବଂ ଶେଷ ତିନି ଦିନ ସତ୍ତ୍ୱଗୁଣୀ ପ୍ରକୃତିକୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ। ସମସ୍ତ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଚେତନାଶକ୍ତିରେ ମାଆ ଦୁର୍ଗା ବାସ କରନ୍ତି। ନବରାତ୍ରିରେ ମାଆଙ୍କୁ ନଅଟି ଅଲଗା ଅଲଗା ରୂପରେ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଯେମିତି ଶିଶୁ ମାଆ ପେଟରେ ନଅ ମାସ ରହେ, ସେହିପରି ଆମେ ଯଦି ଏହି ନଅ ଦିନ ଧ୍ୟାନରେ ମଗ୍ନ ରହୁ, ତେବେ ଆମ ଜୀବନରେ ସୃଜନଶୀଳତା ଫୁଟିଉଠେ। ନବରାତ୍ରିରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ମାଆଙ୍କୁ ଉପାସନା କରି ଆମ ଶରୀରର କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିପାରିବା। ନବରାତ୍ରିରେ ଉପାସନା କରାଯାଉଥିବା ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପ ନିମ୍ନ ସ୍ତୁତିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ।

ପ୍ରଥମଂ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ଚ ଦ୍ୱିତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ।
ତୃତୀୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେତି କୃଷ୍ମାଣ୍ଡେତି ଚତୁର୍ଥକମ୍ ?

ପ୍ରତିପଦାରେ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ, ଦ୍ୱିତୀୟାରେ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ, ତୃତୀୟାରେ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା, ଚତୁର୍ଥୀରେ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡା, ପଞ୍ଚମୀରେ ସ୍କନ୍ଦମାତା, ଷଷ୍ଠୀରେ କାତ୍ୟାୟନୀ, ସପ୍ତମୀରେ କାଳରାତ୍ରୀ, ଅଷ୍ଟମୀରେ ମହାଗୌରୀ ଓ ନବମୀରେ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ରୂପେ ପୂଜିତା।

୧. ଦେବୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ (ମୂଳାଧାର ଚକ୍ର)

ଦେବୀଙ୍କର କେଉଁ ସ୍ୱରୂପକୁ ଧ୍ୟାନ କଲେ ମାନବ ଶରୀରର କେଉଁ ଚକ୍ର ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ ଓ ତା' ପାଇଁ କେଉଁ ଧ୍ୟାନ, ସ୍ତୋତ୍ର ପାଠ ଓ କବଚ ପାଠ କରିବା ଉଚିତ, ତାହା ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି। ନବରାତ୍ରିର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ଦେବୀ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ରୂପରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୁଅନ୍ତି। ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞ ସମୟରେ ମାତା ସତୀ ଦକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶିବଙ୍କୁ କରାଯାଇଥିବା ଅପମାନକୁ ସହି ନପାରି ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଅଗ୍ନିରେ ଆତ୍ମାହୁତି ଦେଇଥିଲେ। ଏହା ପରେ ସେ ପୁନର୍ବାର ପର୍ବତରାଜ ହିମାଳୟଙ୍କ ପୁତ୍ରୀ ପାର୍ବତୀ ରୂପରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ପର୍ବତର ଅନ୍ୟ ନାମ ଶୈଳ ଅଟେ। ତେଣୁ ମାତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ନାମ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ଅଟେ। ମାଆ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ମୂଳାଧାର ଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ଏହି ଚକ୍ର ଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପରେ ହିଁ ମଣିଷର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ।

୨. ଦେବୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ (ସ୍ୱାଧିଷ୍ଠାନ ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ମାଆ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ମାଆ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ରୂପରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଘୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ। କଠିନ ତପସ୍ୟା କରିଥିବାରୁ ମାଆ ତପଶ୍ଚାରିଣୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ନାମରେ ପରିଚିତ। ମାଆ ହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ଫଳମୂଳ ଖାଇ ଏବଂ ପରେ ନିର୍ଜଳ ଉପବାସ କରି ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ। ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଆ ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ। ସେହିଭଳି ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଜରୁରୀ। ମାଆଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ ଓ ତପସ୍ୟାର ଦେବୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ଦେବୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଙ୍କ ଉପାସନା କଲେ ଖରାପ ବା ଦୁଃଖର ସମୟରେ ମାନସିକ ସ୍ଥିତି ଦୃଢ଼ ଓ ସ୍ଥିର ରହେ। ମାଆ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, ଅହଂକାର, ଲୋଭ ଓ ଆଳସ୍ୟରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ। ବଡ଼ରୁ ବଡ଼ ବିପଦକୁ ମଣିଷ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିପାରେ। ମାଆ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ସ୍ୱାଧିଷ୍ଠାନ ଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ଏହି ଚକ୍ର ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ମଣିଷ ମନରେ ଅନୁରାଗ, ଭକ୍ତି ଓ ଉତ୍ସାହର ବୃଦ୍ଧି ଘଟେ। ମାଆଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

ଦଧାନା କରପଦ୍ମାଭ୍ୟାମକ୍ଷମାଳାକମଣ୍ଡଲୁ।
ଦେବୀ ପ୍ରସୀଦତୁ ମୟି ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣ୍ୟନୁତ୍ତମା ?

୩. ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା (ମଣିପୁର ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ତୃତୀୟ ଦିନରେ ତୃତୀୟ ଶକ୍ତି ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ। ଏହା ଦେବୀଙ୍କର ଉଗ୍ରରୂପ। ମାଆଙ୍କ ଏହି ରୂପ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ। ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ଉପାସନା ସାହସୀ କରାଇଥାଏ। ଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ରଙ୍ଗ ସୁନା ପରି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବାହନ ସିଂହ ଅଟେ।

ଦେବୀଙ୍କ ମଥାରେ ଘଣ୍ଟା ଆକାରର ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ନାମରେ ଜଣାଯାଏ। ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ବାହନ ସିଂହ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦଶଟି ହାତରୁ ଚାରିଟି ହାତରେ ପଦ୍ମଫୁଲ, ଧନୁ, ଜପମାଳା ଏବଂ ତୀର ଅଛି। ପଞ୍ଚମ ହାତରେ ଅଭୟମୁଦ୍ରା ରହିଛି। ଅନ୍ୟ ଚାରିଟି ହାତରେ ତ୍ରିଶୂଳ, ଗଦା, କମଣ୍ଡଳୁ ଏବଂ ଖଡ୍ଗ ରହିଛି ଏବଂ ଦଶମ ହାତରେ ବରଦମୁଦ୍ରା ରହିଥାଏ।

ମାଆ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ମଣିପୁର ଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ତାଙ୍କୁ ଉପାସନା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନକାରାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ଉପରେ ବିଜୟ ଲାଭ କରି ସକାରାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ପ୍ରାପ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ। ମାଆଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

ପିଣ୍ଡଜପ୍ରବରାରୂଢା ଚଣ୍ଡକୋପାସ୍ତ୍ରକୈର୍ଯୁତା।
ପ୍ରସାଦଂ ତନୁତାଂ ମହ୍ୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେତି ବିଶ୍ରୁତା ?
ଧ୍ୟାନମ୍
ବନ୍ଦେ ବାଞ୍ଛିତଲାଭାୟ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଧକୃତଶେଖରାମ୍।
ସିଂହାରୂଢାଂ ଦଶଭୁଜାଂ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଂ ଯଶସ୍ୱିନୀମ୍ ?
\+ \+ \+ \+ \+

୪. ଦେବୀ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡା (ଅନାହତ ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ଚତୁର୍ଥ ଦିବସରେ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ସେ ସମ୍ପଦ ଓ ଶକ୍ତିର ଉନ୍ନତି କରନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ। ଦେବୀ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କର ଆଠଟି ହାତ ଥିବାରୁ ସେ ଅଷ୍ଟଭୁଜା ଦେବୀ ଭାବରେ ପରିଚିତ। ତାଙ୍କ ଜପମାଳାରେ ସିଦ୍ଧି ଓ ନିଧି ଦେବାର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ନିହିତ ଥାଏ। ପ୍ରବାଦ ଅଛି, ସେ କେବଳ ସ୍ମିତହାସ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ। ସେ ଧଳା କଖାରୁ ବା କୃଷ୍ମାଣ୍ଡକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି। ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଓ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରହିଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଲୋକପ୍ରିୟ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡା ନାମ ହୋଇଛି।

ମାଆ ଅନାହତ ଚକ୍ରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରନ୍ତି। ଦେବୀ କୃଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ କରି ପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ରୋଗ ଓ ଦୁଃଖ ଦୂର ହୁଏ। ଯଶ, ବଳ ଏବଂ ଧନରେ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ। ମାଆଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

ସମ୍ପାଦନା ଟିପ୍ପଣୀ: କବଚରେ ଥିବା କେତେକ ବୀଜାକ୍ଷରର ପାଠ ପ୍ରଚଳିତ ସଂସ୍କୃତ ପାଠ ସହ ମିଳାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ତେଣୁ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଶୁଦ୍ଧ ପାଠ ବୋଲି ଧରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ।

୫. ଦେବୀ ସ୍କନ୍ଦମାତା (ବିଶୁଦ୍ଧ ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ପଞ୍ଚମ ଦିନରେ ଦେବୀ ସ୍କନ୍ଦମାତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଭଗବାନ ଶିବ ଏବଂ ମାତା ପାର୍ବତୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ଭଗବାନ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ ନାମ ସ୍କନ୍ଦ। ପୌରାଣିକ କଥା ଅନୁସାରେ ତାରକାସୁର ନାମକ ଜଣେ ରାକ୍ଷସ ଥିଲା, ଯାହାର ମୃତ୍ୟୁ କେବଳ ଶିବପୁତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ଥିଲା। ସେତେବେଳେ ମାତା ପାର୍ବତୀ ନିଜ ପୁତ୍ର ଭଗବାନ ସ୍କନ୍ଦଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ହେତୁ ସ୍କନ୍ଦମାତାଙ୍କ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭଗବାନ ସ୍କନ୍ଦଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେଇଥିଲେ। ସ୍କନ୍ଦମାତାଙ୍କଠାରୁ ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେବା ପରେ ଭଗବାନ ସ୍କନ୍ଦ ତାରକାସୁରଙ୍କୁ ବଧ କରିଥିଲେ।

ଏହି ରୂପରେ ଭଗବାନ ସ୍କନ୍ଦ ଛୋଟ ପିଲା ରୂପରେ ମାତାଙ୍କ କୋଳରେ ବିରାଜିତ। ଏହି ଦିନ ସାଧକଙ୍କ ମନ ବିଶୁଦ୍ଧ ଚକ୍ରରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ। ସ୍କନ୍ଦମାତୃସ୍ୱରୂପିଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଚାରି ଭୁଜା। ସେ ଡାହାଣ ଉପର ଭୁଜାରେ ଭଗବାନ ସ୍କନ୍ଦଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଡାହାଣ ତଳ ଭୁଜା, ଯାହା ଉପରକୁ ଉଠିଛି, ସେଥିରେ କମଳପୁଷ୍ପ ଧରିଛନ୍ତି। ମାଆଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ଶୁଭ୍ର। ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାବାହିନୀ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥାଏ।

ଶାସ୍ତ୍ରରେ ସ୍କନ୍ଦଙ୍କୁ କୁମାର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି। ଥରେ ଇନ୍ଦ୍ର କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଉପହାସ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ଆପଣ ଭଗବାନ ଶିବ ଏବଂ ମାତା ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସନ୍ତାନ ନୁହନ୍ତି। ଏହା ଦ୍ୱାରା କୁମାର କାର୍ତ୍ତିକେୟ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଥିଲେ। ମାତା କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଦୁଃଖ ବୁଝିଥିଲେ ଏବଂ ସିଂହ ଉପରେ ଚଢ଼ି ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲେ। ମାଆ ନିଜ କୋଳରେ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କୁ ଉଠାଇ ତାଙ୍କୁ ଆଦର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ଅହଂକାରକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲେ। ସ୍କନ୍ଦମାତାଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

୬. ଦେବୀ କାତ୍ୟାୟନୀ (ଆଜ୍ଞା ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ଷଷ୍ଠ ଦିନରେ କାତ୍ୟାୟନୀ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି ମାଆ ଦୁର୍ଗା। ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହର୍ଷି କାତ୍ୟାୟନ ମାଆ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ନିଜର ପୁତ୍ରୀ ରୂପରେ ପାଇବାକୁ କଠୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ତପସ୍ୟାରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ମାଆ ଦୁର୍ଗା ମହର୍ଷି କାତ୍ୟାୟନଙ୍କ ଝିଅ ରୂପରେ ଧରାବତରଣ କରିଥିଲେ। ତେଣୁ ନବରାତ୍ରିର ଷଷ୍ଠୀ ତିଥିରେ କାତ୍ୟାୟନୀ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି ମାଆ ଦୁର୍ଗା।

ବାମନ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ମହାପ୍ରତାପୀ ମହିଷାସୁରର ଦମନ ପାଇଁ ଦେବତାମାନେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଶରଣାପନ୍ନ ହେବା ପରେ ତ୍ରିଦେବ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ୱରଙ୍କ କ୍ରୋଧାଗ୍ନିରୁ ଜାତ ହେଲେ ଅଗ୍ନିସ୍ୱରୂପା, ଅଷ୍ଟଭୁଜା, ତ୍ରିନୟନା କାତ୍ୟାୟନୀ। ସହସ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟସମ ତାଙ୍କ ତେଜରେ ସମଗ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଚମକି ଉଠିଲା। ସମସ୍ତ ଦେବଗଣଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତା ହୋଇ ସେ ତୁରନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରା କଲେ ଓ ରାକ୍ଷସରାଜ ସହିତ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ କରି ତାକୁ ନିହତ କଲେ।

କେତେକ ମତରେ ଦେବୀ ଚତୁର୍ଭୁଜା ଓ ହାତରେ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ଖଡ୍ଗ ଧରି ସିଂହ ଉପରେ ସବାର ହୋଇଥାନ୍ତି। ସେ ଆଜ୍ଞାଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ଦେବୀ କାତ୍ୟାୟନୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାଶକ୍ତିର ବିକାଶ ହୁଏ ଏବଂ ଉଚିତ ପଥ ଚୟନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳେ। ମାତା କାତ୍ୟାୟନୀଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

୭. ଦେବୀ କାଳରାତ୍ରୀ (ଭାନୁ ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ସପ୍ତମ ଦିନରେ ମାଆ କାଳରାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରାଯାଏ। ମହାସପ୍ତମୀ ଦିନ ଅସୁରଙ୍କ ସଂହାର କରିବା ପାଇଁ ମାଆ ଉଗ୍ରରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲେ। ଦେବୀ ଭାଗବତ ପୁରାଣ ଆଧାରରେ ମାଆ କାଳରାତ୍ରୀ ଅଭୟବରଦାୟିନୀ। ମାଆ କାଳରାତ୍ରୀ କାଳୀ, ମହାକାଳୀ, ଭଦ୍ରକାଳୀ, ଭୈରବୀ, ରୁଦ୍ରାଣୀ, ଚଣ୍ଡୀ, ରୌଦ୍ରୀ, ଧୂମୋର୍ଣ୍ଣା ଓ ଚାମୁଣ୍ଡା ଆଦି ନାମରେ ବିଦିତ।

ଦେବୀ କାଳରାତ୍ରୀଙ୍କ ଶରୀର ଅନ୍ଧାର ପରି କଳାବର୍ଣ୍ଣ, ମୁକ୍ତକେଶୀ ଏବଂ ବେକରେ ବିଜୁଳି ପରି ଝଲସୁଥିବା ମାଳା ରହିଛି। ମୁଖରେ କ୍ରୋଧର ଭାବ। ମାଆ ଗଧ ଉପରେ ବିରାଜିତ। ମାଆଙ୍କ ଡାହାଣ ହସ୍ତ ସର୍ବଦା ଉପରକୁ ଉଠିଥାଏ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥାନ୍ତି। ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱର ନିମ୍ନ ହସ୍ତ ଅଭୟମୁଦ୍ରାରେ ରହିଥାଏ ଓ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱର ଦୁଇ ହସ୍ତରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧରିଥାନ୍ତି। ମାଆ ତ୍ରିନୟନା।

ପୌରାଣିକ କଥାବସ୍ତୁ ଆଧାରରେ ଶୁମ୍ଭ-ନିଶୁମ୍ଭ ଓ ରକ୍ତବୀଜର ସଂହାର ପାଇଁ ମାଆ ପାର୍ବତୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲେ। ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପରେ ଶୁମ୍ଭ-ନିଶୁମ୍ଭ ଦୁଇ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ବଧ କରିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ରକ୍ତବୀଜକୁ ବଧ କଲାବେଳେ ତା' ଶରୀରରୁ ପଡୁଥିବା ରକ୍ତ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ପଡ଼ି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ରକ୍ତବୀଜ ଜନ୍ମ ନେଲେ। ସେତେବେଳେ ମାଆ ଦୁର୍ଗା କାଳରାତ୍ରୀ ସ୍ୱରୂପରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇ ରକ୍ତବୀଜକୁ ବଧ କରି ତା'ର ରକ୍ତପାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସୃଷ୍ଟିକୁ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ।

ମାଆ କାଳରାତ୍ରୀ ଭାନୁଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ମାତାଙ୍କର ଏହି ସ୍ୱରୂପକୁ ପୂଜା କଲେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିବା ସହ ସମସ୍ତ ଶତ୍ରୁ ନାଶ ହୋଇଥାନ୍ତି। ଏହି ଦିନ ମାଆଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କଲେ ନକାରାତ୍ମକ ଶକ୍ତିର ବିନାଶ ହୋଇଥାଏ। ମାତା କାଳରାତ୍ରୀଙ୍କ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

୮. ଦେବୀ ମହାଗୌରୀ (ସୋମ ଚକ୍ର)

ନବରାତ୍ରିର ଅଷ୍ଟମ ଦିନରେ ମାଆ ମହାଗୌରୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ମହାଦେବଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ରୂପରେ ପାଇବା ପାଇଁ ମାଆ ଆଦିଶକ୍ତି ଆଠ ବର୍ଷ ବୟସରୁ ହିଁ ତପସ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ତେବେ ଏହି ତପସ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଦେବମୁନି ନାରଦ ମାଆଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପାଇସାରିଥିଲେ। ଯେହେତୁ ମାଆ ଆଠ ବର୍ଷ ବୟସରୁ କଠୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ, ସେହି କାରଣରୁ ନବରାତ୍ରିର ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥିରେ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ମହାଗୌରୀ ରୂପରେ ପୂଜା କରାଯାଏ।

ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ରୂପରେ ପାଇବା ପାଇଁ ମାତା ପାର୍ବତୀ କଠୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ। ଏହି ଭୟଙ୍କର ତପସ୍ୟା ହେତୁ ତାଙ୍କ ଶରୀର କଳା ହୋଇଗଲା। ତେବେ ମାଆଙ୍କ ତପସ୍ୟାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ଭଗବାନ ଶିବ ଗଙ୍ଗାଜଳରେ ମାଆଙ୍କ ଶରୀରକୁ ଧୋଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଶରୀର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ମହାଗୌରୀ ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥିଲେ।

ମାଆ ମହାଗୌରୀ ସୋମଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ମାଆ ମହାଗୌରୀଙ୍କ ଧ୍ୟାନ, ସ୍ତୋତ୍ର ପାଠ ଓ କବଚ ପାଠ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଚକ୍ର ଜାଗ୍ରତ କରାଯାଏ, ଯାହାଫଳରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ବିଭିନ୍ନ ସଙ୍କଟରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ।

୯. ଦେବୀ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ (ନିର୍ବାଣ ଚକ୍ର)

ଅନ୍ୟ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗାଙ୍କର ପୂଜା-ଉପାସନା ଶେଷ କରିବା ପରେ ନବମ ଦିନରେ ମାତାଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ରୂପରେ ଉପାସନା କରାଯାଏ। ମାଆ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନିର୍ବାଣଚକ୍ରର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି। ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ମାତାଙ୍କର ଉପାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପରେ ଭକ୍ତ ଓ ସାଧକମାନଙ୍କର ଲୌକିକ-ପାରଲୌକିକ ସକଳ ପ୍ରକାର କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ। ମାଆଙ୍କର କୃପାପାତ୍ର ଭକ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଆଉ ଏପରି କୌଣସି କାମନା ରହିଯାଏ ନାହିଁ, ଯାହାକୁ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି। ସେ ସକଳ ସାଂସାରିକ ଇଚ୍ଛା, ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ସ୍ପୃହାର ଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ ମାନସିକ ରୂପରେ ମାତା ଭଗବତୀଙ୍କର ଦିବ୍ୟାଲୋକରେ ବିଚରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ମାଆଙ୍କର କୃପା-ରସ-ଅମୃତ ନିରନ୍ତର ପାନ କରି ବିଷୟଭୋଗଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି। ମାତା ଭଗବତୀଙ୍କର ପରମ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ହିଁ ତାଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ହୋଇଯାଏ। ସେହି ପରମପଦକୁ ପାଇଯିବା ପରେ ତାଙ୍କର ଆଉ କୌଣସି ବସ୍ତୁର ଆବଶ୍ୟକତା ରହେ ନାହିଁ। ମାତାଙ୍କ ଚରଣର ଏହି ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଆମକୁ ନିୟମନିଷ୍ଠ ହୋଇ ନିରନ୍ତର ତାଙ୍କର ଉପାସନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ମାତା ଭଗବତୀଙ୍କର ସ୍ମରଣ, ଧ୍ୟାନ ଓ ପୂଜନ ଆମକୁ ଏହି ସଂସାରର ଅସାରତା ବୋଧ କରାଇ ଦେଇ ବାସ୍ତବିକ ପରମ ଶାନ୍ତିଦାୟକ ଅମୃତପଦ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଇପାରିବ।

ମାତା ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଆରାଧନା ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର, ସ୍ତୋତ୍ର ଓ କବଚ ପାଠ କରାଯାଏ।

\+ ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନର (ଅପିଲ୍)
ପୁରୀ ଚକଲା, ପୁରୀ

ଶକ୍ତି, ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟର ଚିରନ୍ତନ ବିଜୟର ଉତ୍ସବ ବିଜୟାଦଶମୀ

ଡକ୍ଟର ନିହାର ରଞ୍ଜନ ସାବତ

ସନ୍ଧ୍ୟା ଆକାଶରେ ରାବଣର ପ୍ରତିକୃତି ଜଳିଉଠେ। ଚାରିଆଡ଼େ ଆଲୋକ, ଆତସବାଜି ଓ ଉତ୍ସବର ଆନନ୍ଦ। ଲୋକମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ବିଜୟ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଆମ ମନରେ ଗୋଟିଏ ଗଭୀର ପ୍ରଶ୍ନ ସୃଷ୍ଟିକରେ ଯେ କେବଳ ରାବଣର ପ୍ରତିକୃତି ଜାଳିଦେଲେ କ'ଣ ଅସତ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାୟର ବିନାଶ ହୋଇଯାଏ ? ନା, ପ୍ରକୃତ ବିଜୟ ସେତେବେଳେ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ ନିଜ ମନରୁ ଅହଙ୍କାର, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ ଓ ଘୃଣାକୁ ଦୂର କରିପାରୁ। ଦଶହରା ଆମକୁ ଏହି ମହାନ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ। ଏହା କେବଳ ଏକ ପର୍ବ ନୁହେଁ; ଏହା ସତ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ, ସାହସ ଓ ନାରୀଶକ୍ତିର ଚିରନ୍ତନ ବିଜୟର ପ୍ରତୀକ।

ଦଶହରା ବା ବିଜୟାଦଶମୀ ଭାରତର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପର୍ବ। ଏହାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଆମ ଦୁଇଟି ମହାନ ପୌରାଣିକ କାହାଣୀ ସହ ଜଡ଼ିତ। ରାମାୟଣର କଥାବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ, ଏହି ଦିନ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମ ଦଶାନନ ରାବଣଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରି ମାତା ସୀତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ। ରାବଣର ଦଶମୁଣ୍ଡ ମଣିଷର ଅହଙ୍କାର, ଲୋଭ, କ୍ରୋଧ, ଈର୍ଷା, କାମନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ଗୁଣର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୁଏ। ତାହାର ପ୍ରତିକୃତି ଦହନ ଆମକୁ ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା ଖରାପ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ନାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ। ଏହି କାହାଣୀ ଆମକୁ ଶିଖାଏ ଯେ ଜ୍ଞାନ ଓ ଶକ୍ତି ସେତେବେଳେ ମହାନ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସତ୍ୟ ଓ ନୀତିର ପଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ।

ଦଶହରାର ଅନ୍ୟ ଏକ ମହାନ ପୌରାଣିକ ଆଧାର ହେଉଛି ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ମହିଷାସୁର ବଧ। ମହିଷାସୁରର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ଦେବତା ଓ ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟି ଅଶାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା। ଦେବତାମାନେ ତାକୁ ପରାସ୍ତ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତି ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ରୂପ ଧାରଣ କଲା। ଦୀର୍ଘ ନଅ ଦିନ ଓ ନଅ ରାତିର ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଦେବୀ ମହିଷାସୁରକୁ ବଧ କରି ଧର୍ମ ଓ ଶାନ୍ତିର ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ। ଏହି ବିଜୟ ଘୋଷଣା କରେ ଯେ ନାରୀଶକ୍ତି କେବଳ ସୃଷ୍ଟି ଓ ମମତାର ପ୍ରତୀକ ନୁହେଁ; ଏହା ଅନ୍ୟାୟର ବିନାଶ, ଦୁର୍ବଳଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସତ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ମହାନ ଶକ୍ତି। ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ବିଜୟ ଓ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ବିଜୟ ଆମକୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ଯେ ଅସତ୍ୟ ଯେତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଥାଉ ନା କାହିଁକି, ଶେଷରେ ସତ୍ୟର ହିଁ ବିଜୟ ହୁଏ।

ଦଶହରାର ମହତ୍ତ୍ୱ କେବଳ ପୌରାଣିକ କାହାଣୀରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ। ଏହାର ଐତିହାସିକ ସମ୍ପର୍କ କୃଷି, ପ୍ରକୃତି ଓ ରାଜ୍ୟଶାସନ ସହ ମଧ୍ୟ ରହିଛି। ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ ପାଳିତ ଏହି ପର୍ବ ବର୍ଷାଋତୁର ଅବସାନ, ନୂଆ ଫସଲର ଆଗମନ ଓ ନୂତନ ଆଶାର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ପରିଚିତ। ପ୍ରକୃତିର ଦାନ ପାଇଁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବା ଓ ସମୃଦ୍ଧି କାମନା କରିବା ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବନା। ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଭାରତରେ ରାଜା ଓ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଏହି ଦିନକୁ ନୂଆ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଶୁଭ ମନେ କରୁଥିଲେ। ଆୟୁଧ ପୂଜା ପରମ୍ପରାରେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉପକରଣକୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଏହା ଆମକୁ ନିଜ କର୍ମ, କୌଶଳ ଓ ସାଧନ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଜଣାଇବା ସହ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଶିକ୍ଷା ଦିଏ।

ଦଶହରାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି ଶକ୍ତି ଆରାଧନା। ଶକ୍ତି ଆରାଧନା ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମା'ଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଉପାସନା, ଯାହା ମଣିଷକୁ ସାହସ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ନୈତିକ ବଳ ପ୍ରଦାନ କରେ। ନବରାତ୍ରିର ନଅ ଦିନରେ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନଅଟି ସ୍ୱରୂପ ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ସ୍ଥିରତା ଓ ଶକ୍ତିର, ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ତପସ୍ୟା ଓ ନିଷ୍ଠାର, ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ସାହସ ଓ ଶାନ୍ତିର, କୃଷ୍ମାଣ୍ଡା ସୃଜନଶୀଳତାର ଏବଂ ସ୍କନ୍ଦମାତା ମାତୃସ୍ନେହ ଓ ସୁରକ୍ଷାର ପ୍ରତୀକ। ସେହିପରି କାତ୍ୟାୟନୀ ଧର୍ମପାଇଁ ସଂଘର୍ଷର, କାଳରାତ୍ରୀ ଭୟ ଓ ଅଜ୍ଞାନ ବିନାଶର, ମହାଗୌରୀ ପବିତ୍ରତା ଓ ଶାନ୍ତିର ଏବଂ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସିଦ୍ଧିର ପ୍ରତୀକ। ଏହି ନଅଟି ରୂପ ଆମକୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ଭଲ ଗୁଣର ବିକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ।

ଶକ୍ତି ଉପାସନାର ଆଉ ଏକ ଗଭୀର ପରମ୍ପରା ହେଉଛି ଦଶ ମହାବିଦ୍ୟା। କାଳୀ ସମୟ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନର, ତାରା ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଓ ରକ୍ଷାର, ତ୍ରିପୁରସୁନ୍ଦରୀ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର, ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ବିଶାଳତାର ପ୍ରତୀକ। ଭୈରବୀ ଶକ୍ତି ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନର, ଛିନ୍ନମସ୍ତା ତ୍ୟାଗର, ଧୂମାବତୀ ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟରୁ ମିଳୁଥିବା ଜ୍ଞାନର, ବଗଳାମୁଖୀ ଅଶୁଭ ଶକ୍ତିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣର, ମାତଙ୍ଗୀ କଳା ଓ ବାଣୀର ଏବଂ କମଳା ସମୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରଚୁରତାର ପ୍ରତୀକ। ଏହି ଦେବୀମାନଙ୍କର ଉପାସନା ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ବୁଝିବା, ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବା ଓ ଆତ୍ମଚିନ୍ତନର ପଥରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ପ୍ରେରଣା ଦିଏ। ଯୋଗିନୀ ପରମ୍ପରା ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତି ଉପାସନାର ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଅଧ୍ୟାୟ। ଏହି ଯୋଗିନୀମାନେ ପ୍ରକୃତିର ବିଭିନ୍ନ ଶକ୍ତି ଓ ସୃଷ୍ଟିର ଅନେକ ଦିଗର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ବିବେଚିତ।

ଶକ୍ତି ଆରାଧନା ମଣିଷକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶାନ୍ତି ସହିତ ମାନସିକ ଦୃଢ଼ତା ଓ ନୈତିକ ସାହସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରେ। ଏହା ଆମକୁ ଦୁଃଖ ଓ ବିପଦରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବା, ଭୟକୁ ଜୟ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ଠିଆ ହେବାର ଶିକ୍ଷା ଦିଏ। ଶକ୍ତି ଆରାଧନାର ସବୁଠାରୁ ଗଭୀର ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ନାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା। ଯେତେବେଳେ ଦେବତାମାନେ ମହିଷାସୁରକୁ ପରାସ୍ତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ମିଳିତ ଶକ୍ତିରୁ ମା'ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା। ନାରୀଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାଧୀନତା, ସୁରକ୍ଷା ଓ ସମାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ନାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ କେବଳ ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ସୀମିତ ନ ରହି ପ୍ରତିଦିନର ଆଚରଣରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଦଶହରାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଆହୁରି ବଢ଼ିଯାଇଛି। ଆଜି ସମାଜ ଦୁର୍ନୀତି, ଅସହିଷ୍ଣୁତା, ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ, ଅତ୍ୟଧିକ ଭୋଗବିଳାସ, ଡିଜିଟାଲ୍ ଆସକ୍ତି ଓ ମାନସିକ ଚାପ ଭଳି ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛି। ଏଗୁଡ଼ିକ ଆଧୁନିକ ସମାଜର ରାବଣ ସଦୃଶ ଦୁର୍ବଳତା। ରାବଣର ପ୍ରତିକୃତି ଜାଳିବା ସହିତ ଯଦି ଆମେ ନିଜ ଜୀବନରୁ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରିପାରିବା, ତେବେ ହିଁ ଏହି ପର୍ବର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାର୍ଥକ ହେବ।

ଉତ୍ସବର ଆଲୋକ ତଥା ସାଜସଜ୍ଜା ଧୀରେ ଧୀରେ ମଉଳିଯାଏ, ଢୋଲ ଓ ମହୁରୀର ଧ୍ୱନି ମଧ୍ୟ ନିରବ ହୋଇଯାଏ; କିନ୍ତୁ ଦଶହରାର ମହାନ ବାର୍ତ୍ତା ଆମ ହୃଦୟରେ ସବୁଦିନ ଜୀବନ୍ତ ରହିବା ଉଚିତ। ଦଶହରାର ପ୍ରକୃତ ବିଜୟ ସେତେବେଳେ ହେବ, ଯେତେବେଳେ ଜ୍ଞାନ ଅଜ୍ଞାନକୁ, ପ୍ରେମ ଘୃଣାକୁ, ସତ୍ୟ ମିଥ୍ୟାକୁ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟକୁ ପରାସ୍ତ କରିବ। ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀ ସମ୍ମାନର ସହ ବଞ୍ଚିବେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ସ୍ୱାଧୀନତା, ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶାର ସହ ଜୀବନଯାପନ କରିପାରିବେ, ସେତେବେଳେ ହିଁ ଦଶହରାର ଚିରନ୍ତନ ବାର୍ତ୍ତା ସାର୍ଥକ ହେବ।

\+ ସୂଚନା ପ୍ରୌଦ୍ୟୋଗିକ ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧନ
ଶିକ୍ଷା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ସାଇମ୍)
ମଞ୍ଚେଶ୍ୱର ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-
୭୫୧୦୧୦
ମୋ: +୯୭୭୭୦୧୧୯୬୮

ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦଶହରା

ଅନୀତା ପଟ୍ଟନାୟକ

ହେ ମା! ମତେ କ୍ଷମା ଦିଅ। ସଂସାରରେ ଜନ୍ମ ପରେ ମୁଁ ତୁମ ପରି ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପାଶୋରି ଯାଇଛି। ସଂସାରର ଖେଳନାରେ ମୁଁ ବିମୋହିତ ହୋଇ ତୁମକୁ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇପାଦ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱକୁ ଭୁଲି ଯାଇଛି। ହେ ମା! 'ଯା ଦେବୀ ସର୍ବ ଭୂତେଷୁ' ବିଶ୍ୱ ସଂହାରିଣୀ, ଧର୍ମ ସଂରକ୍ଷଣୀ ମତେ ତୁ ଆସିଛୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦେବାକୁ ନଦୀ ନାମ ସାଗର ଗତିଃ ସାଗରର ରୂପକ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ଲୀନ ହେବାକୁ ଯାଉଛି।

ହେ ମା! ତୁମର ନାମ ମୁଁ ଜପ କରିବି। ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବି ହେ ମହାମାୟା, ମହାବିଦ୍ୟା, କାଳରାତ୍ରୀ, ମହାରାତ୍ରୀ, ବିମଳା, ସ୍ୱାହା ସ୍ୱହା, ସାବିତ୍ରୀ, ମହାମେଧା, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ମାହେଶ୍ୱରୀ, କୌମାରୀ, ଚଣ୍ଡୀ, ବୈଷ୍ଣବୀ ବରାହୀ, ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ, ଚାମୁଣ୍ଡା, ଭଦ୍ରକାଳୀ, ବେତାଳୀ, ନାରାୟଣୀ, ଭୈରବୀ, ତାରା, ଷୋଡ଼ଷୀ ଶାକମ୍ଭରୀ, ଛିନ୍ନମସ୍ତା, ଧୂମାବତୀ, ବଗଳା, ମାତଙ୍ଗୀ, ମହାଶକ୍ତି ମତେ ଦିବ୍ୟକର୍ମରେ ବ୍ରତୀକରି ଦୈବୀକୃପା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ। ହେ ମା! ଦଶହରା ପର୍ବ କୌଣସି ଐତିହାସିକ ଘଟଣା ହୋଇ ସ୍ମୃତି ଚାରଣ ନ ହେଉ। ଏହା ମୋ ମଧ୍ୟରେ ଦିବ୍ୟତ୍ୱ ଜାଗ୍ରତ କରୁ ଓ ଗଭୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁ। ଦର୍ଶନେ ପାପନାଶନ। ମା ତୁମର ପୂଜା କରିବି। ମୋର ପ୍ରାରବ୍ଧ ଖଣ୍ଡନ କର। ପୂଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବାର ଶକ୍ତି ଦିଅ ଓ ସଂସାର ସାଗରରୁ ପାର କରିଦିଅ ଏହା ମୋ ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉ। ମା, ଦଶହରା ଶବ୍ଦକୁ ତୁମେ ମତେ ଏହିପରି ବୁଝାଇଛ ଯଥା ଦଶମ (ଦଶ) ଏବଂ ହର (ବିନାଶ) କରିବା। ମୋର ପଞ୍ଚ ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓ ପଞ୍ଚ କର୍ମେନ୍ଦ୍ରୀୟ କିମ୍ବା କାମ, କ୍ରୋଧ, ଅହଂକାର ଭଳି ମୋ ଭିତରେ ଥିବା ଦଶଟି ଖରାପ ଗୁଣକୁ ବି ନାଶ କର।

ହେ ମା! ମୋର ତାମସିକ ଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମରେ ରୂପାନ୍ତରୀତ କରି ଦିଅ। ଦଶହରା ପୂର୍ବରୁ ନବରାତ୍ରୀରେ ତିନୋଟି ରୂପରେ ତୁମକୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଯଥା ମହାକାଳୀ (ପ୍ରଥମ ତିନିଦିନ) ତାମସିକ ଗୁଣ ପରିତ୍ୟାଗ ନିମନ୍ତେ, କ୍ରୀୟାଶକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତାକୁ ବଢ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ, କୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି ନଷ୍ଟ କରି ଆମର କର୍ମକୁ ପବିତ୍ର କରିବାରେ ଆପଣ ସହାୟକ ହୁଅନ୍ତୁ। ମା'ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୂପେ ଚତୁର୍ଥରୁ ଷଷ୍ଠ ଦିନ ରୂପେ ମୋର ରାଜସିକ ଗୁଣକୁ ହରଣ କରନ୍ତୁ। ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରନ୍ତୁ ଓ ହୃଦୟରେ ପବିତ୍ର ଚିନ୍ତାଧାରା ସୃଷ୍ଟି କରି ମୋ ଭିତରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସକାରାତ୍ମକ ସମ୍ପଦ ଭରି ଦିଅନ୍ତୁ। ମା'ସରସ୍ୱତୀ ରୂପେ ସପ୍ତମୀରୁ ନବମୀ ମୋର ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଗୁଣ, ଜ୍ଞାନଶକ୍ତି (ବିବେକ, ଜ୍ଞାନ) ଦର୍ଶାଇ ଦିଅ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କର। ମତେ ତୁମେ ଏହି ରୂପରେ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତି ଓ ତ୍ରୀକରଣ ଶୁଦ୍ଧି (ମନ, ବଚନ, କର୍ମ) ସମ୍ପର୍କରେ ବୁଝାଇ ଦେଇଥାଅ। ହେ ମା! ମୋର ପଶୁ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ବିନାଶ କର। ଉଚ୍ଚ ଚେତନାକୁ ଘେନି ଯାଅ। ଦଶହରା ଅନ୍ଧକାର ଶକ୍ତି ଉପରେ ପରାଶକ୍ତିର ବିଜୟକୁ ସୂଚୀତ କରେ। ମୋ ଭିତରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବା ବାହ୍ୟ ପୂଜାବିଧି ପରିବର୍ତ୍ତେ ମୋର ପଶୁ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ହରଣ କର। ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ଦିବ୍ୟତ୍ୱରେ ମତେ ରୂପାନ୍ତରୀତ କର। ମୋର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସାଧନାରେ ମା ତୁମେ ସହାୟକ ହୁଏ।

ନଅ ଦିନ ଧରି ମୁଁ ଯଜ୍ଞ କରିଛି। ତୁମକୁ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ, ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା, କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା, ସ୍କନ୍ଦମାତା, କାତ୍ୟାୟନୀ, କାଳରାତ୍ରୀ, ମହାଗୌରୀ, ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ରୂପେ ପୂଜା କରିଛି। ମତେ ଆପଣ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତିର ଅଠରଟି ଗୁଣକୁ ଦାନ କରିଛନ୍ତି। ଯଥା ଅଣିମା, ଲଘିମା, ପ୍ରାପ୍ତି, ପ୍ରାଣମ୍ୟ, ମହିମା, ଇଷିତ୍ୱବସିତ, ସର୍ବସମ ବସାୟିତ, ସର୍ବଷତ୍ୱ, ଦୂରଶ୍ରବଣ, ପରକାୟା ପ୍ରବେଶ, ବାକ ସିଦ୍ଧି, କଳ୍ପବୃକ୍ଷତ୍ୱ, ସୃଷ୍ଟି, ସଂହାର କରଣ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଅମରତ୍ୱ, ସର୍ବନାୟକତ୍ୱ, ଭାବନା ସିଦ୍ଧି, ସର୍ବ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଲକ୍ଷଣ।

ମା ତୁମେ ହସାଅ ତୁମେ କନ୍ଦାଅ, ତୁମେ ପରମାତ୍ମା ମୁଁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜୀବ। ତୁମେ ବିଶାଳ ସାଗର। ମୁଁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନଦୀ ତୁମେ ଆଲୋକ ମୁଁ ତୁମର ଛାୟା, ତୁମେ ସତ୍ୟ ମୁଁ ସତ୍ୟର ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର। ତୁମେ ନିତ୍ୟ ମୁଁ ଅନିତ୍ୟ, ତୁମେ ମାଳିକ ମୁଁ ଭୃତ୍ୟ ତୁମେ ମାତା ମୁଁ ପୁତ୍ରୀ। ବିଜୟା ଦଶମୀରେ ଏହା ତୁମର ବାର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ କି ? ଆଜି ପରା ଦିନରେ ଶିରିଡ଼ି ସାଇବାବା ମହାସମାଧି ନେଇ ନଥିଲେ କି ? ମତେ ବି ସେହିପରି ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କର।

+ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାପିକା, କେଡିଏ-୧୦, କଟକ,
ମୋ : ୯୬୯୨୯୮୦୦୨୬

ମା' ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ସିଦ୍ଧିଦାୟିନୀ

ହେମନ୍ତ କୁମାର ଗନ୍ତାୟତ

ନବରାତ୍ରର ଶୁକ୍ଳ ମହାନବମୀ ତିଥିରେ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନବମା ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପା ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭକ୍ତମାନେ ଅତି ଭକ୍ତି ସହକାରେ ପୂଜନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଦେବୀଙ୍କ କାନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୌମ୍ୟା ଅଟେ। ସେ ପଦ୍ମାସନରେ ବିରାଜିତା ଏବଂ ଚତୁର୍ଭୁଜା ଅଟନ୍ତି । ଦେବୀ ହସ୍ତରେ ଶଙ୍ଖ, ଚକ୍ର, ଗଦା ଓ ପଦ୍ମ ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି । ମା'ଙ୍କ ସ୍ୱରୂପକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସହ ତୁଳନା କରି କବି କହିଛନ୍ତି ଯେ:

ଶୁଭ୍ର ଶଶୀ ଆଭା ଶରୀରର
ଶୋଭା ସନାତନୀ ଚତୁର୍ଭୁଜା ।
ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱରୂପିଣୀ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାୟିନୀ
ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ସଦା ପୂଜ୍ୟା ।।

ମାଆଙ୍କ ନାମର ଯଥାର୍ଥ ହେଉଛି : 'ସିଦ୍ଧି' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି ବା ସଫଳତା ଏବଂ 'ଦାତ୍ରୀ' ମାନେ ପ୍ରଦାନ କାରିଣୀ, ଯିଏ ନିଜର ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧି ଓ ସୁଖ-ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ସେହି ମାଆ ହିଁ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି। ଏହି ପୂଜ୍ୟାମାତା ତପସ୍ୱୀ ସ୍ୱରୂପା, ମା'ଙ୍କ ପୂଜା ସହିତ ନବରାତ୍ରର ନବଦୁର୍ଗା ପୂଜା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ।

ଶାରଦୀୟ ପବିତ୍ର ନବରାତ୍ରର ମହାନବମୀରେ ସାଧକ , ଯୋଗୀ ଓ ଭକ୍ତମାନେ ଶୁଚିମନ୍ତ ହୋଇ, ମନକୁ ର୍ନ୍ଦାଣଚକ୍ରରେ ରଖି ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଶ୍ଳୋକ ପାଠକରି ମା'ଙ୍କ ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି:

ସିଦ୍ଧଗର୍ନ୍ଧୟକ୍ଷାଦ୍ୟୈର
ସୁରୈରମରୈରପି।
ସେ୍ୱମାନା ସଦା ଭୂୟାତ୍ ସିଦ୍ଧିଦା
ସିଦ୍ଧିଦାୟିନୀ।।

ଏହାପରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ପାବନ ପୂଜା କାଳରେ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କୁ ଆବାହନ କରିବା ସହ ଯଥାବିଧି ସହକାରେ ପୂଜକମାନେ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରିଥାନ୍ତି । ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଦେବାଦେବୀଙ୍କ ପଞ୍ଚୋପଚାର ପରେ ଦେବୀ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଷୋଡ଼ଶ ଉପଚାରେ ପୂଜନ କରାଯାଏ। ଉକ୍ତ ଦିବସରେ କୁମାରୀମାନଙ୍କ ପୂଜନର ବିଧାନ ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ନଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ନଅ ଜଣ କୁମାରୀଙ୍କୁ ନବଦୁର୍ଗା ରୂପରେ ଚିନ୍ତନ କରି ସେମାନଙ୍କ ଚରଣରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର୍ଘ୍ୟ ଅର୍ପଣ ଓ ବନ୍ଦାପନାଦି କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ। ତତ୍ପଶ୍ଚାତ୍ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କୁ ନଅ ପ୍ରକାରର ଫଳ, ହାଲୁଆ, ପୁରି, କ୍ଷୀରୀ ଓ ନଡ଼ିଆ ଆଦି ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ । ଏହାପରେ ମା'ଙ୍କର ବୀଜ ମନ୍ତ୍ର ଜପର ବିଧାନ ରହିଛି ତାହାକୁ ପଠନ ପରେ ରାତ୍ର ସମୟରେ ହୋମ ଓ ଉତ୍ସର୍ଗ ବଳି ପ୍ରଦାନ କରିଣ ନବରାତ୍ର ବ୍ରତକୁ ସମାପନ କରିବାକୁ ହୁଏ। ମା' ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ସହକାରେ ପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ମନବାଞ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ।

ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ଅଣିମା, ମହିମା, ଗାରିମା, ଲଘିମା, ପ୍ରାପ୍ତି, ପ୍ରାକାମ୍ୟ, ଈଶିତ୍ୱ ଓ ବଶିତ୍ୱ ଏହି ପ୍ରକାର ଅଷ୍ଟ ଗୋଟି ସିଦ୍ଧି ରହିଛି । ମା' ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ, ଭକ୍ତ ଓ ସାଧକମାନଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନରେ ସମର୍ଥା ଅଟନ୍ତି । ଦେବୀ ପୁରାଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଭଗବାନ ଶିବ ମା'ଙ୍କ କୃପାରୁ ଏ ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କରି ଅନୁକମ୍ପାରୁ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଶରୀର ଦେ୍ୱୀ ସ୍ୱରୂପା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ କାରଣରୁ ସେ ଲୋକରେ ' ଅର୍ଦ୍ଧନାରୀଶ୍ୱର ' ନାମରେ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ମା'ଙ୍କ କୃପାଦୃଷ୍ଟିରେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅନନ୍ତ ଦୁଃଖ ରୂପ ସଂସାରରେ ଲିପ୍ତ ରହି ବି ସମସ୍ତ ସୁଖକୁ ଭୋଗକରିବା ସହ ମୋକ୍ଷ ଫଳକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିପାରନ୍ତି। ମା'ଙ୍କ କୃପା କଟାକ୍ଷ ସଦା ସର୍ବଦା ରହିଥାଉ ଏହାହିଁ ପ୍ରାର୍ଥନା।

+ବରିଷ୍ଠ ଦର୍ଶନ ଅଧ୍ୟାପକ
ଆସିକା, ଗଞ୍ଜାମ
ମୋ: ୯୮୬୧୩୩୪୮୬୮

ତଥ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱରେ ନବସ୍ୱରୂପା ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ

ଡଃ ଅମୂଲ୍ୟ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ଧର୍ମ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ଶକ୍ତି ଉପାସନାର ପରମ୍ପରାରେ ମା' ଦୁର୍ଗା ହେଉଛନ୍ତି ଜଗତ୍‌ଜନନୀ, ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି, ମହାମାୟା ଏବଂ ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳ ଶକ୍ତି। ସେ ସୃଷ୍ଟି, ସ୍ଥିତି ଓ ସଂହାରର ମହାଶକ୍ତି ଭାବରେ ପରିଚିତ। ଭକ୍ତମାନେ ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଆରାଧନା କରନ୍ତି। ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନଅଟି ପବିତ୍ର ସ୍ୱରୂପକୁ ନବଦୁର୍ଗା ବା ନବସ୍ୱରୂପା କୁହାଯାଏ। ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଉପାସନା ନବରାତ୍ରି ପର୍ବର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ। ଏହି ନଅଟି ସ୍ୱରୂପ କେବଳ ଦେବୀଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପ ନୁହନ୍ତି, ବରଂ ମାନବ ଜୀବନର ନଅଟି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା, ନୈତିକ ଆଦର୍ଶ ଓ ଆତ୍ମବିକାଶର ପ୍ରତୀକ ଅଟନ୍ତି। ଏହି ସ୍ୱରୂପଗୁଡ଼ିକ ମଣିଷକୁ ସାହସ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ତପସ୍ୟା, ଜ୍ଞାନ, ପବିତ୍ରତା, କରୁଣା ଓ ଆତ୍ମଶକ୍ତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୁଝାଇଥାଏ। 'ନବ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନଅ ଏବଂ 'ଦୁର୍ଗା' ଶବ୍ଦ ଶକ୍ତି, ସୁରକ୍ଷା ଓ ଦୁର୍ଗତିରୁ ମୁକ୍ତିର ଭାବନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ। ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଉପାସନା ମାଧ୍ୟମରେ ଭକ୍ତ ନିଜ ଜୀବନର ଅଜ୍ଞାନ, ଅହଂକାର, ଭୟ, ଲୋଭ, କ୍ରୋଧ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ଭଳି ଦୁର୍ଗୁଣକୁ ଦୂର କରିବାର ପ୍ରେରଣା ପାଏ। ଦେବୀଙ୍କ ନଅଟି ରୂପ ହେଉଛି - ଶୈଳପୁତ୍ରୀ, ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ, ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା, କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା, ସ୍କନ୍ଦମାତା, କାତ୍ୟାୟନୀ, କାଳରାତ୍ରୀ, ମହାଗୌରୀ ଓ ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱରୂପ ମାନବ ଜୀବନର ଏକ ବିଶେଷ ଗୁଣକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ।

ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସ୍ୱରୂପ ହେଉଛନ୍ତି ମା' ଶୈଳପୁତ୍ରୀ। 'ଶୈଳ'ର ଅର୍ଥ ପର୍ବତ ଏବଂ 'ପୁତ୍ରୀ'ର ଅର୍ଥ କନ୍ୟା। ସେ ପର୍ବତରାଜ ହିମାଳୟଙ୍କ କନ୍ୟା ଭାବରେ ପରିଚିତ। ପୌରାଣିକ ପରମ୍ପରାରେ ତାଙ୍କୁ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ। ମା' ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ବୃଷଭ ଉପରେ ବିରାଜମାନ କରନ୍ତି। ତାଙ୍କ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ତ୍ରିଶୂଳ ଓ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ପଦ୍ମ ଶୋଭା ପାଏ। ତ୍ରିଶୂଳ ଶକ୍ତି ଓ ଅଧର୍ମର ବିନାଶର ପ୍ରତୀକ ହୋଇଥିବାବେଳେ ପଦ୍ମ ପବିତ୍ରତା ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜାଗରଣର ପ୍ରତୀକ। ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ଦୃଢ଼ତା, ସ୍ଥିରତା ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି। ପର୍ବତ ପରି ଦୃଢ଼ ରହି ଜୀବନର ସମସ୍ତ ବାଧାକୁ ସାହସର ସହିତ ସାମ୍ନା କରିବା ହେଉଛି ତାଙ୍କ ଉପାସନାର ମୁଖ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତା। ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ଭିତ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ। ମା' ଶୈଳପୁତ୍ରୀ ଆମକୁ ସେହି ଦୃଢ଼ ଭିତ୍ତି ଗଢ଼ିବାର ପ୍ରେରଣା ଦିଅନ୍ତି। ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱରୂପ ହେଉଛନ୍ତି ମା' ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ। ସେ ତପସ୍ୟା, ସଂଯମ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ନିଷ୍ଠାର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ପ୍ରତୀକ। ପୌରାଣିକ କଥା ଅନୁସାରେ, ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କୁ ସ୍ୱାମୀ ଭାବରେ ପାଇବା ପାଇଁ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ କଠୋର ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କର ଏହି ତପସ୍ୟା ଓ ଅଟଳ ସଂକଳ୍ପ ତାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀ ରୂପରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କରିଛି। ମା'ଙ୍କ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଜପମାଳା ଓ ଅନ୍ୟ ହାତରେ କମଣ୍ଡଳୁ ରହିଥାଏ। ଏହା ଧ୍ୟାନ, ଜ୍ଞାନ, ଆତ୍ମସଂଯମ ଓ ସାଧନାର ପ୍ରତୀକ। ମା' ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି, ସଫଳତା ପାଇବା ପାଇଁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ପରିଶ୍ରମ ଓ ନିୟମିତ ସାଧନା ଆବଶ୍ୟକ। ଜଣେ ଛାତ୍ର ନିୟମିତ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ, ଜଣେ କୃଷକ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ଚାଷ କଲେ ଏବଂ ଜଣେ ସାଧକ ଏକାଗ୍ରତାର ସହିତ ଧ୍ୟାନ କଲେ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇପାରେ। ଏହି ସ୍ୱରୂପ ଆମକୁ ଶିଖାଏ ଯେ ତୁରନ୍ତ ଫଳ ପାଇବାର ଆଶା ନ ରଖି ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ। ମା' ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ତୃତୀୟ ସ୍ୱରୂପ। ତାଙ୍କ ମସ୍ତକରେ ଘଣ୍ଟା ଆକୃତିର ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଶୋଭା ପାଉଥିବାରୁ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ନାମରେ ପରିଚିତ। ସେ ସାହସ, ବୀରତ୍ୱ, ସତର୍କତା ଓ ଧର୍ମରକ୍ଷାର ପ୍ରତୀକ। ମା'ଙ୍କ ରୂପ ଶାନ୍ତ ହେବା ସହିତ ତାଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧରୂପ ମଧ୍ୟ ଭୟଙ୍କର ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ। ସେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅଧର୍ମ ବିରୋଧରେ ଠିଆ ହେବାର ଶକ୍ତି ଦିଅନ୍ତି। ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଭାବରେ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି ଶାନ୍ତି ଓ ସାହସର ସମନ୍ୱୟ। କେବଳ ଶାନ୍ତ ରହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖିଲେ ତାହାର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ। ତେବେ ସାହସର ଅର୍ଥ ଅହଂକାର କିମ୍ବା ହିଂସା ନୁହେଁ; ବରଂ ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ବିବେକପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଠିଆ ହେବା। ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ନାରୀ ସୁରକ୍ଷା, ମାନବାଧିକାର ଓ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱ ବହନ କରେ। ମା' କୁଷ୍ମାଣ୍ଡା ହେଉଛନ୍ତି ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ୱରୂପ। ପୌରାଣିକ ପରମ୍ପରାରେ ତାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସୃଷ୍ଟିକାରିଣୀ ଶକ୍ତି ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ। ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ହସରୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଆଲୋକ ଓ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବା କଥା ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରାରେ ପ୍ରଚଳିତ। ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପରି ତେଜସ୍ୱିନୀ ଏବଂ ଜୀବନକୁ ଶକ୍ତି ଓ ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଦେବୀ ଭାବରେ ପୂଜିତା। ତାଙ୍କର ଅନେକ ହାତରେ ବିଭିନ୍ନ ଦିବ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ପବିତ୍ର ବସ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। କୁଷ୍ମାଣ୍ଡାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ସୃଜନଶୀଳତା, ଆଶା ଓ ସକାରାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଶିକ୍ଷା ଦିଏ। ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋକ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏବଂ ନିରାଶା ମଧ୍ୟରେ ଆଶା ଜାଗ୍ରତ କରିବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱରୂପର ମୁଖ୍ୟ ସନ୍ଦେଶ। ମଣିଷ ନିଜର ଜ୍ଞାନ, କଳ୍ପନାଶକ୍ତି ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ନୂଆ ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ। ପ୍ରକୃତିର ସୁରକ୍ଷା, ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସୃଜନଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ମଧ୍ୟ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱର ଏକ ବ୍ୟବହାରିକ ରୂପ। ମା' ସ୍କନ୍ଦମାତା ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ସ୍ୱରୂପ। ସ୍କନ୍ଦ ଅର୍ଥାତ୍ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ମାତା ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ସ୍କନ୍ଦମାତା ନାମରେ ପରିଚିତ। ତାଙ୍କ କୋଳରେ ବାଳକ ସ୍କନ୍ଦ ବିରାଜମାନ କରିଥାନ୍ତି। ସେ ପଦ୍ମ ଉପରେ ବସିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ପଦ୍ମାସନା ଦେବୀ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ। ମା' ସ୍କନ୍ଦମାତା ମାତୃତ୍ୱ, ସ୍ନେହ, ତ୍ୟାଗ, କରୁଣା ଓ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧର ପ୍ରତୀକ। ଜଣେ ମା' ନିଜ ସନ୍ତାନର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଯେପରି ଅସୀମ ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି, ସେହିପରି ମା' ସ୍କନ୍ଦମାତା ସମଗ୍ର ଜଗତର ମଙ୍ଗଳକାମନା କରନ୍ତି। ଏହି ସ୍ୱରୂପ ଆମକୁ ଶିଖାଏ ଯେ ପ୍ରେମ ଓ କରୁଣା ମଣିଷ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ମହାନ ଗୁଣ। ପରିବାରରେ ବୟସ୍କଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ, ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଏବଂ ଅସହାୟଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିବା ହେଉଛି ଏହି ତତ୍ତ୍ୱର ସାର। ମାତୃତ୍ୱ କେବଳ ଜନ୍ମଦାନରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ; ଯତ୍ନ, ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ମଧ୍ୟ ମାତୃତ୍ୱର ଅଂଶ। ମା' କାତ୍ୟାୟନୀ ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଷଷ୍ଠ ସ୍ୱରୂପ। ପୌରାଣିକ କଥା ଅନୁସାରେ, ମହର୍ଷି କାତ୍ୟାୟନଙ୍କ ତପସ୍ୟାର ଫଳରୂପେ ଦେବୀ ତାଙ୍କ ଗୃହରେ କନ୍ୟା ରୂପେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିଲେ। ମହିଷାସୁର ଭଳି ଅସୁରଙ୍କ ବିନାଶ ସହିତ ତାଙ୍କର ବୀରତ୍ୱ ଓ ଧର୍ମରକ୍ଷାର କଥା ଜଡ଼ିତ। ମା' କାତ୍ୟାୟନୀ ନ୍ୟାୟ, ସାହସ, ସଂକଳ୍ପ ଓ ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିରୋଧର ପ୍ରତୀକ। ତାଙ୍କ ଉପାସନା ମଣିଷକୁ ଅନ୍ୟାୟ ସହିତ ଆପୋସ ନ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ। ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ। ସମାଜରେ ନାରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନ, ଶିଶୁଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା, ଦୁର୍ବଳଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ମା' କାତ୍ୟାୟନୀଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଅନୁସରଣ କରି ମଣିଷ ନିଜ ମନରେ ଥିବା ଭୟ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରତି ନିଷ୍କ୍ରିୟତାକୁ ଦୂର କରିପାରେ। ମା' କାଳରାତ୍ରୀ ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ସପ୍ତମ ସ୍ୱରୂପ। ତାଙ୍କର ରୂପ ଭୟଙ୍କର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭଙ୍କରୀ। ତାଙ୍କୁ ଶୁଭଙ୍କରୀ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବୋଧନ କରାଯାଏ। ସେ ଅନ୍ଧକାର, ଭୟ, ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଅଧର୍ମର ବିନାଶକାରିଣୀ ଭାବରେ ପୂଜିତା।କାଳରାତ୍ରୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱର ମୁଖ୍ୟ ସନ୍ଦେଶ ହେଉଛି, ଭୟକୁ ଜୟ କରିବା ଏବଂ ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନ କରିବା। ଜୀବନରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଦୁଃଖ, ବିଫଳତା, ଅନିଶ୍ଚିତତା ଓ ବିପଦ ଆସିଥାଏ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ହାର ମାନିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିବେକର ସହିତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା ଉଚିତ।ଏହି ଦେବୀ ଆମକୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଶିଖାନ୍ତି ଯେ ବାହ୍ୟ ରୂପ ଦେଖି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବିଷୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା ଅନୁଚିତ। ଭୟଙ୍କର ଦେଖାଯାଉଥିବା ରୂପ ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ଓ ସୁରକ୍ଷାର ପ୍ରତୀକ ହୋଇପାରେ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାଳରାତ୍ରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଅଜ୍ଞାନର ଅନ୍ଧକାର ଦୂର କରୁଥିବା ଜ୍ଞାନଶକ୍ତି। ମା' ମହାଗୌରୀ ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଅଷ୍ଟମ ସ୍ୱରୂପ। ତାଙ୍କର ଶୁଭ୍ର ଓ ଦୀପ୍ତିମୟ ରୂପ ପବିତ୍ରତା, ଶାନ୍ତି, କ୍ଷମା ଓ ନିର୍ମଳତାର ପ୍ରତୀକ। ପୌରାଣିକ ପରମ୍ପରାରେ ତାଙ୍କ ତପସ୍ୟା ଓ ଦିବ୍ୟ ରୂପର ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି। ମହାଗୌରୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ମଣିଷକୁ ମନର ପବିତ୍ରତା ଓ ଚରିତ୍ରର ଶୁଦ୍ଧତା ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଶିଖାଏ। ମନରୁ ଘୃଣା, ଈର୍ଷା, ଦ୍ୱେଷ ଓ ପ୍ରତିଶୋଧର ଭାବନା ଦୂର କରି ପ୍ରେମ, କ୍ଷମା ଓ ସହିଷ୍ଣୁତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ହେଉଛି ତାଙ୍କର ମୂଳ ବାର୍ତ୍ତା। କ୍ଷମା କରିବା ଦୁର୍ବଳତା ନୁହେଁ; ଏହା ମନର ମହାନତା। ତଥାପି କ୍ଷମାର ଅର୍ଥ ଅନ୍ୟାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ନୁହେଁ। ନିଜର ଆତ୍ମସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା କରି ଅନ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦ୍ ?ଭାବ ରଖିବା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ପବିତ୍ରତା। ମା' ମହାଗୌରୀଙ୍କ ଉପାସନା ଆମକୁ ଏକ ନିର୍ମଳ ଓ ଶାନ୍ତ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରେରଣା ଦିଏ। ମା' ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀ ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନବମ ସ୍ୱରୂପ। 'ସିଦ୍ଧି'ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସଫଳତା ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ବିଶେଷ କ୍ଷମତା ଏବଂ 'ଦାତ୍ରୀ'ର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନକାରିଣୀ। ତେଣୁ ସେ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଦେବୀ ଭାବରେ ପୂଜିତା। ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ ସେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ, ଶକ୍ତି ଓ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ସେ ପଦ୍ମ ଉପରେ ବିରାଜମାନ କରିଥିବା ରୂପରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଚିତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତି। ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି ଜ୍ଞାନ, ଆତ୍ମବୋଧ, ସମନ୍ୱୟ ଓ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା। ଜୀବନର ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ କେବଳ ଧନ, ପଦବୀ କିମ୍ବା ବାହ୍ୟ ସଫଳତା ନୁହେଁ; ବରଂ ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବା, ନିଜର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଦୂର କରିବା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କାମ କରିବା ମଧ୍ୟ ଅଟେ। ସିଦ୍ଧିଦାତ୍ରୀଙ୍କ ଉପାସନା ଆମକୁ ଅହଂକାର ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଜ୍ଞାନ ଓ ବିନୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଶିଖାଏ। ପ୍ରକୃତ ସଫଳତା ସେତେବେଳେ ସାର୍ଥକ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ତାହା ନିଜ ସହିତ ସମାଜର ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ କରେ।

ନବରାତ୍ରି ହେଉଛି ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ନଅଟି ସ୍ୱରୂପର ଆରାଧନା ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଏକ ପବିତ୍ର ପର୍ବ। ଏହି ସମୟରେ ଭକ୍ତମାନେ ଉପବାସ, ପୂଜା, ଜପ, ଧ୍ୟାନ, ଭଜନ ଓ ଦେବୀଙ୍କ ମହିମା ପାଠ କରନ୍ତି। ନଅ ଦିନର ଉପାସନା ମାଧ୍ୟମରେ ଭକ୍ତମାନେ ନିଜ ମନ ଓ ଜୀବନକୁ ଅଧିକ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବାର ସଂକଳ୍ପ ନିଅନ୍ତି। ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ନବରାତ୍ରି ପାଳନର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରମ୍ପରା ରହିଛି। ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ଏକ ବିଶେଷ ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି। ଦେବୀଙ୍କ ମୃଣ୍ମୟୀ ପ୍ରତିମା, ପୂଜାମଣ୍ଡପର ସାଜସଜ୍ଜା, ଚଣ୍ଡୀପାଠ, ଧୂପଦୀପ ଓ ଭକ୍ତିମୟ ପରିବେଶ ଓଡ଼ିଶାର ଧାର୍ମିକ ଜୀବନକୁ ଆନନ୍ଦମୟ କରିଥାଏ। ନବରାତ୍ରିର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ନିଜ ମନର ଦୁର୍ଗୁଣଗୁଡ଼ିକୁ ଜୟ କରିବା। ବାହାରେ ଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ସହିତ ନିଜ ମନରେ ସତ୍ୟ, ଦୟା, ଶାନ୍ତି, ସାହସ ଓ ନ୍ୟାୟର ଭାବନାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ନାରୀଶକ୍ତିର ମହାନତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ। ଦେବୀ କେବେ ମାତୃରୂପରେ, କେବେ ଜ୍ଞାନରୂପରେ, କେବେ ଯୋଦ୍ଧା ରୂପରେ ଏବଂ କେବେ କରୁଣାମୟୀ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅନ୍ତି। ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ନାରୀ କେବଳ ପରିବାରର ଆଧାର ନୁହନ୍ତି; ସେ ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ, ସାହିତ୍ୟ, କଳା, ରାଜନୀତି, କୃଷି ଓ ସମାଜସେବାରେ ମଧ୍ୟ ଅସାଧାରଣ ଅବଦାନ ରଖିପାରନ୍ତି। ନବଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପୂଜାର ପ୍ରକୃତ ସାର୍ଥକତା ସେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ, ସମାନ ସୁଯୋଗ, ଶିକ୍ଷା ଓ ସୁରକ୍ଷା ମିଳିବ। ନାରୀଙ୍କୁ ଦେବୀ ଭାବରେ ପୂଜା କରିବା ସହିତ ତାଙ୍କର ମାନବିକ ଅଧିକାର ଓ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ। ନବସ୍ୱରୂପା ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି ଶକ୍ତି, ଭକ୍ତି, ଜ୍ଞାନ, ସାହସ, ତ୍ୟାଗ, କରୁଣା ଓ ଆତ୍ମବିକାଶର ଏକ ମହାନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସନ୍ଦେଶ। ତାଙ୍କର ନଅଟି ସ୍ୱରୂପ ମାନବ ଜୀବନର ନଅଟି ମୂଲ୍ୟବାନ ଆଦର୍ଶକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ। ଏହି ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକ ମଣିଷକୁ ଅଜ୍ଞାନରୁ ଜ୍ଞାନ ଆଡ଼କୁ, ଭୟରୁ ସାହସ ଆଡ଼କୁ, ଅନ୍ୟାୟରୁ ନ୍ୟାୟ ଆଡ଼କୁ ଏବଂ ଅଶାନ୍ତିରୁ ଶାନ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ପ୍ରେରଣା ଦିଏ।

+ ଅରଙ୍ଗାବାଦ, ବରୀ, ଯାଜପୁର
ମୋ: ୮୨୪୯୫୦୨୭୭୬

ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ପୁରୋହିତ 'ୱେଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଡକ୍'ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଜିନ୍ଦଲ ପାରାଦୀପ ପୋର୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ବର୍ଥ ପରିଦର୍ଶନ

ପାରାଦୀପ, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ପୁରୋହିତ ଆଜି 'ୱେଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଡକ୍' ରେ ଅବସ୍ଥିତ ଜିନ୍ଦଲ ପାରାଦୀପ ପୋର୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ (ଜେଓପିପିଏଲ) ର ବର୍ଥ ପରିଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି। ଏହି ପରିଦର୍ଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଏବଂ 'ଡିପ୍-ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଟର୍ମିନାଲ୍' କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ଦିଗରେ ହୋଇଥିବା ଅଗ୍ରଗତିର ସମୀକ୍ଷା କରିବା।ଏହି ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବର୍ଥ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ସହ ବନ୍ଦରର ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଜେପିପିଏଲ ର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ଏଥିରେ ଜେପିପିଏଲ ର ଡେପୁଟି ସିଇଓ ସନ୍ଦୀପ ଜୈସୱାଲ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ। ଆଲୋଚନାର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା - କାର୍ଗୋ। (ପଣ୍ୟ) ପରିଚାଳନା ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ବର୍ଥରେ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଯାନ୍ତ୍ରିକୀକରଣ ହାସଲ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଗୋର ନିର୍ବିଘ୍ନ ପରିବହନ ପାଇଁ ରେଳ ଓ ସଡ଼କ ସଂଯୋଗକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା। ଅଧ୍ୟକ୍ଷ 'ୱେଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଡକ୍' ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଗ୍ରଗତିର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ। ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ (ଫେଜ-୧) କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ସୁଚାରୁ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବାର୍ଷିକ କ୍ଷମତା ୧୨.୫ ନିୟୁତ ଟନ୍ ରହିଛି। 'ୱେଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଡକ୍' ପ୍ରକଳ୍ପର ମୋଟ କ୍ଷମତା ୨୫ ନିୟୁତ ଟନ୍ ଶୁଷ୍କ ବଲ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ (ଡ୍ରାଏ ବଲକ କାର୍ଗୋ।) ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା 'ବିଲ୍ଡ-ଅପରେଟ୍-ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍' ମଡେଲ୍ ଅଧୀନରେ ବିକଶିତ କରାଯାଉଛି। ଏହି ସମୀକ୍ଷାର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା - ଅଧିକ ଗଭୀରତା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା 'କେପ୍‌ସାଇଜ୍' ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକର ସଫଳତାର ସହ ବର୍ଥରେ ଲାଗିବା। ଏହା ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରର ବଡ଼ ଜାହାଜ ପରିଚାଳନା କ୍ଷମତାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ବଲ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାକୁ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ କରିବା ଦିଗରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ଅଟେ। ଶ୍ରୀ ପୁରୋହିତ ଏହି ସଫଳତା ହାସଲ କରିବାରେ ବନ୍ଦରର ଏବଂ ଜେପିପିଏଲ ଟିମ୍‌ର ମିଳିତ ପ୍ରୟାସକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି।

ପୂଜ୍ୟପୂଜା ସଂସଦ ପକ୍ଷରୁ ପାର୍ବଣ ଆସର

ବାଲିଆପାଳ, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ପୂଜ୍ୟପୂଜା ସଂସଦ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ସାରସ୍ୱତ ପାର୍ବଣ ଆସର ଜଗନ୍ନାଥ ସେବା ସଂସ୍ଥାର ପରିସରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଓଡିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀର ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କବି ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଗିରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଉଦଘାଟନ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ମା ଦୁର୍ଗା ଜଗତ ଜନନୀ । ଶାରଦୀୟ ପୂଜା ସମ୍ଭାରରେ ଭକ୍ତ, କବି ଓ ଲେଖକ ଆବାହନ କରିବା ପାଇଁ ଶତମୁଖର । ଏହି ଅବସରରେ ବରିଷ୍ଠ କବି ତଥା ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଧାନ, ଶଚୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନନ୍ଦୀ, ବିଜୟ କୁମାର ପାତ୍ର, ସ୍ନେହଲତା ନାୟକ, ରଶ୍ମିତା ସି,ସୁଶ୍ରୀ ସୁଜାତା, ସଞ୍ଜୁବାଳା ମହାନ୍ତି, ପ୍ରଫୁଲ କୁମାର ବାଗ ପ୍ରମୁଖ କବିତା ପାଠ ତଥା ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଶିକ୍ଷକ ଅଜୟ କୁମାର କାମିଲା, ସମାଜସେବୀ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ଜେନା, ପଙ୍କଜ କୁମାର ସାହୁ,ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାସ,ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପିଳା ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସୁଶ୍ରୀ ସୁଜାତା, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ,ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଜିତେନ୍ଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଜଣାଣ ଗାନ କରିଥିଲେ । ଝାଡେଶ୍ୱର ପ୍ରଧାନ ପୌରହିତ୍ୟ କରିଥିବା ବେଳେ ବ୍ୟୋମକେଶ ସାହୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଗ୍ରଗତି ସମୀକ୍ଷା କଲେ ଭଦ୍ରକ ବିଧାୟକ

ଭଦ୍ରକ , ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ଭଦ୍ରକ ସହରର ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଗ୍ରଗତି ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ସହ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ କଲେ ଭଦ୍ରକ ବିଧାୟକ ବନ୍ତ ଛକରୁ ଚାରିଘରିଆ ଛକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକରଣ, ନୂତନ ଦୋକାନ ଗୃହ ଓ ଯାତ୍ରୀ ବିଶ୍ରାମାଗାର, ପୁରୁଣା ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଦୋକାନ ଗୃହ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଥିବା ଦୋକାନୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଦୋକାନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ। ଏଥିସହ ଚରମ୍ପା ଫିଡର୍ ରୋଡ୍ ଓ ବାଇପାସ୍‌ରେ ନିର୍ମିତ ଶହୀଦ୍ ଭଗତ୍ ସିଂ ମାର୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି ସମୀକ୍ଷା କଲେ , ଆଲୋଚନା ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଅଂଶ, କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ବିକାଶର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ। ଭଦ୍ରକର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ଓ ଜନସେବା ପାଇଁ ଆମର ପ୍ରୟାସ ନିରନ୍ତର ବୋଲି ବିଧାୟକ କହିଛନ୍ତି।

କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ପରେ ମଧ୍ୟ ବିଧବା ମା'ଙ୍କୁ ମିଳିଲାନାହିଁ ଭତ୍ତା

ଉଦଳା , ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ଯେ ହେଉଛି ଉଦଳା ବ୍ଲକର କୋଚିଲାଡ଼ିହା ପଂଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଧଳିନ୍ଦା ଗ୍ରାମର ଦୃଶ୍ୟ । ଏହିଗ୍ରାମରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ବିଧବା ମା' ସରସ୍ୱତୀ ପଲେଇ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାରେ ସରକାର ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିବା ଭତା ପାଇପାରିନଥିବାର ଜଣାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ପଲେଇଙ୍କର ଆଜକୁ ୨୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଦେହାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିବାର କହିଛନ୍ତି । ଦିନମଜୁରିଆ ଭାବରେ କାମ କରି ସରସ୍ୱତୀ ତାଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନର ଗୁଜୁରାଣ ହେମଂଟାଉଥିବାର ଜଣାଇଛନ୍ତି । ଏ ବାବଦରେ ପଂଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବାରମ୍ବାର ଗୁହାରି ଜଣାଇଥିଲେ ମଧ କେହି ଶୁଣୁନଥିବାର ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି । ନିର୍ବାଚନ ପହଂଚିଲେ ପ୍ରତିଥର ନେତାମାନେ ପାଖରେ ପହଂଚନ୍ତି । ଏଥର ଆମେ ଜିତିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର ଭତା କରିଦେବୁ ବୋଲି ପ୍ରତିଶୃତି ଦିଅନ୍ତି । ନିର୍ବାଚନ ସରିଯିବା ପରେ ଆଉ କେହି ଦେଖାଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହିପରି ଦିର୍ଘ ୨୦ବର୍ଷ ସମୟ ବିତିଯାଇଥିବାର କଥା ବିଧବା ମା' ସରସ୍ୱତୀ କହିଛନ୍ତି । ଏ ହେଉଛି କପ୍ତିପଦା ଉପଖଣ୍ଡ ମଧରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମ ମାନଙ୍କର ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଛି । ଏହିସବୁ କାମ ପାଇଁ ମୋଟାଅଙ୍କରେ ଦରମା ନେଇ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ସରକାରୀ ବାବୁ ମାନେ, 'ଚାଉଳ ଓ ଭତା ବିନାପରିଶ୍ରମରେ ମିଳିଯିବା ଦ୍ୱାରା ଲୋକେ କୁଡ଼ିଆ ପାଲଟୁଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଘରେ ବାରମାସିଆ ଓ କାମ ପାଇଁ ମୁଲିଆ ମିଳୁ ନାହାଁନ୍ତି' ବୋଲି ବଖାଣୁଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । କିଛି ଲୋକ କ୍ଷୁଧା ଜ୍ୱାଳାରେ ଗୁହନ୍ତୁ ଓ ଆମର ବୋଲକରା ପାଲଟନ୍ତୁ ବୋଲି ଏହି ବାବୁ ମାନେ ଚାହୁଁଥିବାର କଥା ବେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ବାରି ହୋଇ ପଡୁଛି । ବିଭାଗୀୟ କତୃପକ୍ଷ ଏଥିପ୍ରତି ତୁରନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ବହୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବି ସଂଗଠନ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଲାଲ୍ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ ଓ ତ୍ରିରଙ୍ଗା ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଅନୁଷ୍ଠିତ

ଭଦ୍ରକ, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ଭାରତରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ର ର ୧୦୭ ତମ ସ୍ମାରକୀ ପାଳନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସିପିଆଇ(ଏମ) ଚାନ୍ଦବାଲି ଆଞ୍ଚଳିକ କମିଟି ପକ୍ଷରୁ ଯଶିପୁର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନସ୍ଥ ବଳସାହି ଗ୍ରାମରେ ସିପିଆଇ(ଏମ) ର ବରିଷ୍ଠ ନେତା କମ୍ରେଡ ରବି ପଟ୍ଟନାୟକ ଲାଲ୍ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ । ଆମ ଦେଶର ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନର ଭୋଟ ଚୋର ଜ୍ଞାନେଶ କୁମାର କୁ ଗିରଫ କରିବା, ଏସ୍ ଆଇଆର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବାତିଲ କରିବା, ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ କମିଶନର ଚୟନ କମିଟିରେ ସଂସ୍କାର, ଇଭିଏମ ହଟାଇ ବାଲାଟ ପେପରରେ ଭୋଟ କରାଇବା ଆଦି ଦାବି ନେଇ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆନ୍ଦୋଳନ କରୁଥିବା ଯୁବ, ଛାତ୍ର, ଜନନେତା ଓ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦିଲ୍ଲୀ ପୋଲିସର ବର୍ବରୋଚିତ ଆକ୍ରମଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସିପିଆଇ(ଏମ) ପକ୍ଷରୁ ବଳସାହି ଗ୍ରାମରୁ ତ୍ରିରଙ୍ଗା ଶୋଭାଯାତ୍ରା ବାହାରି ଯଶିପୁର ଠାରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଆମ ଦେଶର ଏକତା, ଭାଇଚାରା, ଅଖଣ୍ଡତା, ସମ୍ବିଧାନ, ଗଣତନ୍ତ୍ର, ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଜାତୀୟ ପତାକାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚାନ୍ଦବାଲି ବାସୀ ଏକଜୁଟ ହୋଇ ଲଢେଇ କରିବାକୁ ସିପିଆଇ(ଏମ) ନେତୃତ୍ୱ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏହି ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ସିପିଆଇ(ଏମ) ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ସଭ୍ୟ ବିକାଶ ନାଥ, ଅନ୍ୟତମ ଜିଲ୍ଲା କମିଟି ସଭ୍ୟ ମଳୟ ଭୋଇ, ଜିଲ୍ଲା ସଂପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀ ସଭ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ ଦାଶ, ସିପିଆଇ(ଏମ) ଚାନ୍ଦବାଲି ଆଞ୍ଚଳିକ କମିଟି ସଂପାଦକ ଗୌରାଙ୍ଗ ଯେନା, ସିପିଆଇ(ଏମ) ଯଶିପୁର ଶାଖା ସଂପାଦକ ଦିବାକର ସେନାପତି, ସିପିଆଇ(ଏମ) ନେତା ଅଶୋକ ବେହେରା, ଗଙ୍ଗାଧର ମହାଳିକ, ପ୍ରତାପ ମହାଳିକ, ସାଧୁଚରଣ ମହାଳିକ, ଘନଶ୍ୟାମ ଦାସ, କାହ୍ନୁ କିଶୋର ସାହୁ, ସୃଷ୍ଟିଧର ବିଶ୍ୱାଳ,ଫକୀର ଚରଣ ସ୍ୱାଇଁ,ଜଗନ୍ନାଥ ନାୟକ,ଉଦୟକର ମାହୁନ୍ତ, ଅମୂଲ୍ୟ ନାୟକ, ନରୋତ୍ତମ ମଡୁଆଳ, ଶଙ୍କର୍ଷଣ ବିଶ୍ୱାଳ, ଅଶୋକ ଭୋଇ, ମହିଳା ନେତ୍ରୀ ପ୍ରତିଭା ପଣ୍ଡା ପ୍ରମୁଖ ସାମିଲ ହୋଇ ଜ୍ଞାନେଶ କୁମାର ଗିରଫ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଆମ ଦେଶରେ ମୋଦି ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଚାଲିଥିବା ଅଘୋଷିତ ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ଶେଷ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁ ରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସଂଗଠିତ କରିବାକୁ ସିପିଆଇ(ଏମ) ନେତୃତ୍ୱ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ମାନସିକ ପୂରଣ ପାଇଁ ବେକରେ ବିଷଧର ସାପ : ମୋରଡ଼ାରେ ମା' ମନସାଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ପରମ୍ପରା

ବାରିପଦା , ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ସାପ ନାଁ ଶୁଣିଲେ ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ଭୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ। ହେଲେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ମୋରଡ଼ାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଏକ ନିଆରା ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରା। ମାନସିକ ପୂରଣର ବିଶ୍ୱାସ ନେଇ ମା' ମନସାଙ୍କ ପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ। ଏପରିକି ଘଟ ଉତ୍ତୋଳନ ସମୟରେ କେତେକ ମାନସିକ ଧାରୀଙ୍କ ବେକରେ ଜୀବନ୍ତ ସାପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ଏହି ପରମ୍ପରାକୁ ନେଇ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଜୋର ଧରିଥିବା ବେଳେ ଜୀବନ୍ତ ବିଷଧର ସାପ ସହ ଏଭଳି ଆଚରଣ ସୁରକ୍ଷାକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି। ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ମୋରଡ଼ା ବ୍ଲକ ଚିକିଟାମାଟିଆ ପଞ୍ଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଫୁଲଝରି ଗ୍ରାମରେ ପାରମ୍ପରିକ ରୀତିନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ମା' ମନସା ଦେବୀଙ୍କ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ। ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡାକ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଅବସରରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି ପୂଜାର ଏକ ନିଆରା ବିଶେଷତ୍ୱ ରହିଛି। ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ, ମାନସିକଧାରୀ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷ ମାନେ ମୁଣ୍ଡରେ କଳସ ଧାରଣ କରି ଗାଁ ପୋଖରୀରୁ ଜଳ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି। ଏହି ସମୟରେ କେତେକ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁଙ୍କ ବେକରେ ଜୀବନ୍ତ ସାପ ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇଥିବା ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ମା'ଙ୍କ ସ୍ତୁତିଗାନ କରି ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ମାନେ ପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ। ନିଜ ନିଜର ମନସ୍କାମନା ପୂରଣ ଆଶାରେ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ଅନେକ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି। ମା' ମନସାଙ୍କ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଆସ୍ଥା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ଭକ୍ତମାନେ ଏହି ପୂଜାରେ ସାମିଲ ହୁଅନ୍ତି। ଚିକିଟାମାଟିଆ ସମିତି ସଭ୍ୟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତଙ୍କ ଆୟୋଜନରେ ହେଉଥିବା ଏହି ପୂଜାରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ରହିଥାଏ। ପିଢ଼ି ପରେ ପିଢ଼ି ଚାଲିଆସୁଥିବା ଏହି ପରମ୍ପରା ଗ୍ରାମର ଧାର୍ମିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନ ସହ ଜଡ଼ିତ ହୋଇରହିଛି। ତେବେ ଧାର୍ମିକ ଆସ୍ଥା ଓ ପରମ୍ପରା ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ଥିବାବେଳେ ଜୀବନ୍ତ ବିଷଧର ସାପ ସହ ଏଭଳି ନିକଟତର ହେବା ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ। ସାପ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସାପକୁ ଧରିବା କିମ୍ବା ତାହା ସହ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ନିକଟତର ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ। ସାପ କାମୁଡ଼ିଲେ ତୁରନ୍ତ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସା ନେବା ଆବଶ୍ୟକ। ପରମ୍ପରାର ସୁରକ୍ଷା ସହ ମଣିଷ ଓ ବନ୍ୟଜୀବଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ତେଣୁ ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ସହ ସାପ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମହଲରେ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି।

ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ....

ଏସଆଇଆର ବିବାଦରେ...

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିର ପ୍ରଭାବ ୨୦୨୯ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ପଡ଼ିପାରେ ବୋଲି ବିରୋଧୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢିଛି । ସେପଟେ ବିଜେପିର ସହଯୋଗୀ ଦଳମଧ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମୁଳୁଛି ! ଯାହାକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ, ଏନ୍‌ଡିଏ ଭିତରେ କ'ଣ ସବୁ ଠିକ୍ ଚାଲିଛି ? ଏହାର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଉଦାହରଣ ହେଉଛନ୍ତି ଚିରାଗ ପାଶୱାନ। ମୋଦୀ ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀକୁ ନେଇ ଉଠିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦାବି କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ କହିବା କଥା, ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନେଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯାହା ପରୋକ୍ଷରେ ସରକାରୀ ଦଳକୁ ରହିଥିଲା ଟେରଛା ବାଣ । କେବଳ ଚିରାଗ ନୁହନ୍ତି, ଟିଡିପି ଏବଂ ଉପେନ୍ଦ୍ର କୁଶୱାହାଙ୍କ ଦଳ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ମାଗିଛନ୍ତି। ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଯେତେବେଳେ ବିରୋଧୀ ଦଳ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଉଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ବିଜେପିର ସହଯୋଗୀଙ୍କ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟ କ'ଣ ନୂଆ ରାଜନୈତିକ ସଙ୍କେତ ଦେଉଛି ?

ଓଡ଼ିଶାର ନୂଆ ରାଜ୍ୟପାଳ...

ମନମୋହନ ସାମଲ ବି ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି। ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ନୂଆ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କୁ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ପକ୍ଷରୁ ଗାର୍ଡ ଅଫ୍ ଅନର୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ସମାରୋହକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଲୋକଭବନ ଓ ଏହାର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କଡ଼ାକଡ଼ି କରାଯାଇଛି । ଶପଥ ଗ୍ରହଣ ପରେ ବ୍ରଜମୋହନ ରାମ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳ ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି। ଏହା ସହ ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପାଳ ପଦରେ ନୂଆ ଅଧ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ, ଗତକାଲି ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଶ୍ରୀ ରାମ ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିମାନରେ ଓଡ଼ିଶା ଆସିଥିଲେ। ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିମାନବନ୍ଦରରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମୋହନ ଚରଣ ମାଝୀ, ବାଚସ୍ପତି ସୁରମା ପାଢ଼ୀ, ସଂସଦୀୟ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁକେଶ ମହାଲିଙ୍ଗ, ଆଇନ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ହରିଚନ୍ଦନ, ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ସୂରଜ, ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ ଅନୁ ଗର୍ଗ, ଗୃହ ବିଭାଗ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ ହେମନ୍ତ ଶର୍ମା, ପୁଲିସ ଡିଜି ବିନୟତୋଷ ମିଶ୍ର, ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସଚିବ ରୂପାରୋଶନ ସାହୁଙ୍କ ସମେତ ବହୁ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ଓ ବିଜେପିର ବରିଷ୍ଠ ନେତାମାନେ ବିପୁଳ ସ୍ୱାଗତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଦେଇଥିଲେ।

ଗାଁରୁ ସହର ଜମୁଛି ପାର୍ବଣ ମାହୋଲ...

ରାଜଧାନୀରେ କେଉଁଠି ଚାରିଧାମ, କେଉଁଠି ଭାଟିକାନ ସିଟି, ଦୁବାଇ ଆଦିର ପରିକଳ୍ପନା ମଣ୍ଡପରେ ଶୋଭାପାଉଛି, ଆଉ କେଉଁଠି ଉତ୍କଳୀୟ ପରଂପରା.. ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ମିତା । କେବଳ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସୁନାଚାନ୍ଦି ମେଢ଼ର ସହର କଟକ କିମ୍ବା ମିନି ଇଣ୍ଡିଆ ରାଉରକେଲା ନୁହେଁ । ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ଆୟୋଜନ। ଆଜି ମଣ୍ଡପରେ ମହାସପ୍ତମୀ ପୂଜା। ଯଦିଓ ଅଳ୍ପ କିଛି ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଛି ମହାଷ୍ଟମୀ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା। ମନ୍ତ୍ରପାଠ, ହୋମଯଜ୍ଞ, ଭକ୍ତିମୟ ପରିବେଶରେ ମାଆଙ୍କୁ ମନସ୍କାମନା ଜଣାଇଛନ୍ତି ଅଗଣିତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ । ସଞ୍ଜ ନଇଁଲେ ଉଚ୍ଛୁଳି ଉଠୁଛି ପୂଜାସ୍ଥଳ, ଆଜିଠୁ ଜମୁଛି ମେଢ଼ବୁଲା । ମେଳା ମହୋତ୍ସବ ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ନିଆରା ଦୃଶ୍ୟ । କଟକ ନିଶ୍ଚିନ୍ତକୋଇଲି ବଡଖିରି ଗାଁର ବରଧାରୀ ପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ପୂଜା ପାଇଥାନ୍ତି ବିଶଂଭୂଜା ଦୁର୍ଗା। ଶକ୍ତିପୀଠରେ ପବିତ୍ର ମହାଷ୍ଟମୀ। ଧୂପଦୀପରେ ମହକୁଛି ପରିବେଶ । ମନ୍ଦିରରେ ବ୍ରତଧାରୀଙ୍କ ଲମ୍ବା ଧାଡ଼ି । ସୁନାବେଶରେ ଘଟଗାଁ ତାରିଣୀ । ଷୋଡ଼ଶ ରୀତିନୀତିରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା । ରାଜରାଜେଶ୍ୱରୀ ବେଶରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇଛନ୍ତି ବାଙ୍କୀର ମାଆ ଚର୍ଚ୍ଚିକା। ଝଙ୍କଡ଼ ବାସିନୀ ମା ଶାରଳା ଆଜି ମହାଗୌରୀ ରୂପରେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି। ଭିତରକନିକାର ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି ଜଗତଜନନୀ ମାଆ ଦୁର୍ଗା।

କୋଟିଆକୁ ...

ପ୍ରଭାବୀ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉନଥିବାରୁ କୋଟିଆବାସୀ ଅସହାୟ ହୋଇପଡୁଛନ୍ତି। କଂଗ୍ରେସର ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ଦଳ କୋଟିଆ ଗସ୍ତରେ ଯାଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଭେଟି ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି। ଏହାପରେ ପ୍ରେସମିଟ କରି ଉଭୟ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ବର୍ଷିଛନ୍ତି। ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଦାବି କରିଛନ୍ତି କଂଗ୍ରେସ ବିଧାୟକ ଦଳ ନେତା। ଏଥିସହ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ନିର୍ବାଚନ ବେଳେ ନେରେଡ଼ିବାଲସା ଗାଁରେ ଏକ ଫାଟକ କରାଯାଇ ଆନ୍ଧ୍ର ନିର୍ବାଚନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରାଯିବ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । କୋଟିଆ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସରକାରଙ୍କ ନିରବତାକୁ ନେଇ ବିଜୁ ଜନତାଦଳ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି। ବିଜେଡି ବିଧାୟକ ଧ୍ରୁବ ସାହୁ କହିଛନ୍ତି, ସରକାର କୋଟିଆକୁ ନେଇ କେବଳ ବାହାସ୍ଫୋଟ ମାରୁଛନ୍ତି। ଆନ୍ତରିକତା ଥିଲେ କେବେଠୁ ସମାଧାନ କରିସାରିଥାନ୍ତେ। ସେପଟେ ରାଜସ୍ୱ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି, ଆନ୍ଧ୍ରର ଉଦ୍ୟମକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବାକୁ ଆମେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ। ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ ରାଜସ୍ୱ କମିଶନରଙ୍କୁ ନଜର ରଖିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି।

୧୩ ମଣ୍ଡପରେ ଚାଲିଛି ମା'ଙ୍କ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା

ଖଇରା, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲା ଖଇରା ବ୍ଲକ ର ୧୩ ପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ଶନିବାର ଓ ରବିବାର ୨ଦିନ ଧରି ମା ଦଶଭୂଜାଙ୍କ ପୂଜା ଧୁମଧାମରେ ପାଳିତ ହେଉଛି । ଶନିବାର ବିଭିନ୍ନ ପୂଜାମଣ୍ଡପରେ ବ୍ରତୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଳସ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ପଣ୍ଡିତ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମା ଙ୍କୁ ଆବାହନ ପରେ ଯଜ୍ଞାଦି କର୍ମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସଂଧ୍ୟାରେ ମାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଗି ଭକ୍ତଙ୍କ ଭିଡଲାଗି ରହିଛି । ସାରଡାଙ୍ଗ ପଞ୍ଚାୟତର ଅଲିପୁର ଠାରେ ଚାଲିଆସୁଥିବା ମାଙ୍କ ପୂଜା ୩୩ ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିବା ବେଳେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମହାଆଡମ୍ବରରେ ପାଳିତ ହେଉଛି । ଶନିବାର ଗ୍ରାମର ମହେଶ୍ୱର ପୃଷ୍ଟି,ଦିପକ ପୃଷ୍ଟି,ଉମାକାନ୍ତ ପୃଷ୍ଟି,ଗଦାଧର ଚକ୍ର,ନିଳମଣି ଚକ୍ର,ନାରାୟଣ ଚକ୍ର,ଶ୍ରୀଧର ଚକ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କଳସ ଅଣାଯିବା ପରେ ଆକାଶ ପଣ୍ଡା,ଜୟନ୍ତ ପଣ୍ଡା ଓ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚଣ୍ଡୀପାଠ ଓ ଉପଚାରପୂଜା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହିଭଳି ମହତୀପୁର ଠାରେ ୨୦୦୬ ମସିହାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ମାଙ୍କ ପୂଜାକୁ ଭବ୍ୟ ଓ ଦିବ୍ୟ କରିବାକୁ କମିଟି ସଭାପତି ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି,ସମ୍ପାଦକ ଗୟାଧର ଜେନା,ସହ-ସମ୍ପାଦକ ବସନ୍ତ କୁମାର ପାତ୍ର ଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚଳାଇଛନ୍ତି । ସ୍ୱର୍ଗତ ଭଗବାନ ପାତ୍ର,ଉମାକାନ୍ତ ଗିରି,ରଙ୍ଗାଧର ରାଉଳ ଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଏହି ପୂଜା ର ମୂଳଦୁଆ ପଡିଥିଲା । ଏହାଛଡା ଗଣ୍ଡିବେଡ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କମିଟିର ସଭାପତି ବିଜୟ କେତନ ନାୟକ,ମାନସ ରଞ୍ଜନ ରାଉଳ,ଉପସଭାପତି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ସହ-ସମ୍ପାଦକ ବାବାଜୀ ଚରଣ ମହାନ୍ତି, କୋଷାଧକ୍ଷ ଇନ୍ଦୁ ଭୁଷଣ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ପୂଜା ଓ ତୋରଣ କୁ ବେଶ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଭଜନସଂକୀର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମହାସମାରୋହରେ ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟଦିନ ମାନଙ୍କରେ ପାଇକଆଖଡା ଓ ଅର୍କେଷ୍ଟ୍ରା ପରିବେଶଣ କରାଯିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ବ୍ଲକର ଖଇରା, ଡଙ୍ଗୁରା, ସୁଣ୍ଡିରା, ସାରଡାଙ୍ଗ, ମଛଦା, ଡାଳଙ୍ଗ, ବାରାପୁର, ପତିରାଜପୁର, କୁପାରୀ, ନହଙ୍ଗ, ରଟିଣା, ହରିପୁରରେ ପୁଜା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଧୁମଧାମରେ ଚାଲିଛି ।

ସୃଜନଶୀଳ କାବ୍ୟରଚନା ଓ ପ୍ରତିଭା ବିକାଶ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କର୍ମଶାଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ

ନୀଳଗିରି, ୧୮/୧୦ (ନି.ପ୍ର): ନୀଳଗିରିସ୍ଥିତ ଡିଭାଇନ ଏଜୁକେସନାଲ ଆଣ୍ଡ ଚାରିଟେବୁଲ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଏକ ସୃଜନଶୀଳ କାବ୍ୟରଚନା ଓ ପ୍ରତିଭାବିକାଶ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କର୍ମଶାଳା ବିଶିଷ୍ଟସାହିତ୍ୟିକା ତଥା ଅତିଥି କବୟିତ୍ରୀ ସୁବାସିନୀ ଜୀଙ୍କ ପୌରହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି ।ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତିମାସ ଥରେ ଲେଖାଏଁ କରାଯିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି। ଭବିଷ୍ୟତରେ ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧି ଓ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ କରିବାପାଇଁ କବି ଓ ଗାଳ୍ପିକ ଚୟନ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯିବାର ସଂକଳ୍ପ ନିଆଯାଇଛି। କବିତାର ସୃଜନ କିପରି ହୋଇପାରେ,ତାହାହିଁ ଉକ୍ତ କର୍ମଶାଳାର ମୁଖ୍ୟଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା। କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଥମେ ମୁଖ୍ୟଅତିଥି ବିଶିଷ୍ଟ ଆଦର୍ଶଶିକ୍ଷକ ତଥା ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ବିନୋଦବିହାରୀ ପଣ୍ଡା ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରଜ୍ୱଳନକରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଉଦଘାଟନ କରିଥିଲେ।ଡିଭାଇନଟ୍ରଷ୍ଟ ତଥା ଡିଭାଇନ ଶିକ୍ଷାଆନୁଷ୍ଠାନର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ମହାପାତ୍ର କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନା ଓ ସହଯୋଗକରିବା ସହିତ ଶେଷରେ ଏଥିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। କର୍ମଶାଳାରେ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥିଭାବେ ବ୍ୟଙ୍ଗକବି ପ୍ରଭାକର ସାହୁ ଓ କବୟିତ୍ରୀ ସୁବାସିନୀ ଜୀ ସୁନ୍ଦରଭାବରେ ଛାତ୍ର /ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଲୁକ୍କାୟିତ ପ୍ରତିଭାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କରିବାକୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଚେଷ୍ଟାକରି ଥିଲେ।ବହୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସ୍ୱରଚିତ କବିତାପାଠ କରି ନିଜନିଜର ପ୍ରତିଭା ପ୍ରଦର୍ଶନକରି ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରିଥିବା କୁହାଯାଉଛି। ଅନୁଭୁତିରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଛାତ୍ର/ ଛାତ୍ରୀ ମାନେ ଭୁୟଂସୀ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ।ଏଥିରେ ୭୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ। ଏହିକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବହୁ ଅଭିଭାବକ ଓ ସାହିତ୍ୟପ୍ରେମୀ ଉକ୍ତ ଅଭିନବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଛନ୍ତି।ଆମଭାଷା ଆମ ଅସ୍ମିତା ରେ ନିଜର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟିକରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଅତିଥି ଓ ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ସାଧୁବାଦ ଜଣାଯାଇଛି।

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ପାଳନ ଅବସରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଶୁଭକାମନା । କରୁଣାମୟୀ ମା'ଙ୍କ କରୁଣାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରେ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ଓ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଭରିଯାଉ, ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଅଂଜଳି ପଣ୍ଡା

କବୀ ତଥା ସୁସାହିତ୍ୟିକା, ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ କାଳୀପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ବାଲେଶ୍ୱର ତଥା ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଗୁରୁଜନ ଓ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଶୁଭକାମନା ।

ତୃପ୍ତିରାଣୀ ପାତ୍ର

ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖିକା, ସହଦେବଖୁଣ୍ଟା ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ପବିତ୍ର ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ ଦୀପାବଳି ଅବସରରେ ବାଲେଶ୍ୱର ବାସୀଙ୍କୁ ମୋର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ପ୍ରତିମା ପଣ୍ଡା

ଶିକ୍ଷାବିତ୍, ସୁସାହିତ୍ୟିକା ତଥା ସମାଜସେବୀ, ବାଲେଶ୍ୱର

ପବିତ୍ର ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ ଦୀପାବଳି ଅବସରରେ ବାଲେଶ୍ୱର ବାସୀଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ତ୍ରିଦିବ କୁମାର ନାୟକ

ସମାଜସେବୀ ଓ ବରିଷ୍ଠ ଆଇନଜୀବୀ

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ କାଳୀପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ବାଲେଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କୁ ଶୁଭ କାମନା ।

ସୁଜିତ୍ କୁମାର ଦେବ

ବରିଷ୍ଠ ବିଜେପି ନେତା, ସମାଜସେବୀ ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ କାଳୀପୂଜା ଅବସରରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଓ ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭକାମନା ।

ଇଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ବିଜେପି ପାର୍ଟିର ଜିଲ୍ଲା ସଭାପତି

ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଆଗମନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ । ମା' ମଙ୍ଗଳମୟୀଙ୍କ କୃପାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜୀବନ ହେଉ ମଙ୍ଗଳମୟ । ପୃଥିବୀରୁ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଦୂର ହୋଇ ବିରାଜମାନ କରୁ ଆନନ୍ଦର ଫଲଗୁ ଓ ଉଲ୍ଲାସ । ଏତିକି ହିଁ ମା'ଙ୍କ ନିକଟରେ କାମନା ।

ନାରାୟଣ ପ୍ରଧାନ

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ କାଳୀପୂଜା ଅବସରରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଓ ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭକାମନା ।

ଉମାକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ବାଲେଶ୍ୱରର ପୂର୍ବତନ ବିଜେପି ପାର୍ଟିର ଜିଲ୍ଲା ସଭାପତି ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ବିଜେପି ପାର୍ଟିର ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଭାରୀ

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା ଅବସରରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ରେମୁଣା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀର ସମସ୍ତ ଭାଇ ଭଉଣୀ ଗୁରୁଜନ ମାନଙ୍କୁ ମୋର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ପରିଡ଼ା

ପୂର୍ବତନ ବିଜେଡ଼ି ବିଧାୟକ, ରେମୁଣା, ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଅଭିନନ୍ଦନ

ପବିତ୍ର ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଓ ଦୀପାବଳି ଅବସରରେ ବାଲେଶ୍ୱର ବାସୀଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଶୁଭକାମନା ।

ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟ ଗୋପାଳ ସିଂ

ବାଲେଶ୍ୱର ୨୫ ନମ୍ବର ୱାର୍ଡର ବିଜେପି କାଉନସିଲର, ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ଓ କାଳୀପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ବାଲେଶ୍ୱର ତଥା ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଗୁରୁଜନ ଓ ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭକାମନା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବସନ୍ତଲତା ପଟ୍ଟନାୟକ

ବରିଷ୍ଠ ଆଇନଜିବୀ, ସମାଜ ସେବୀ, ପ୍ରତିମାସେବା ସଦନ ତେଲେଙ୍ଗା ସାହି, ବାଲେଶ୍ୱର

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା ।

PATTNAYAK DECORETOR

Prop:- Chittaranjan Pattnayak (THENGU)
RAIRANGPUR
Mob: 9437239532

Happy Durga Puja

Best Compliments from

UTKAL STEEL LTD, PARADIP

ଦଶହରା ଅବସରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଅଭିନନ୍ଦନ । ଏହି ଶାରଦୀୟ ଅବକାଶରେ ମା' ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ଦୁର୍ଗା ସମସ୍ତଙ୍କ ଜୀବନରୁ ଅନ୍ଧକାର ଦୂର କରି ଆନନ୍ଦ ଆଲୋକରେ ଉଦ୍ଭାସିତ କରିବାର ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରମିଳା ପଣ୍ଡା

ନଗରପାଳ, ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଂଚଳ ପରିଷଦ, ଉଦଳା

ଶାରଦୀୟ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା, ଅଭିଭାବକ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଉଛି ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ଡ. ତପନ କୁମାର ବେହେରା

ଅଧକ୍ଷ, ନୀଳମଣି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ରୂପ୍ସା, ବାଲେଶ୍ୱର

❑ ସଂପାଦିକା : ସୈରିନ୍ଧ୍ରୀ ସାହୁ
❑ ପରିଚାଳକ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସମ୍ପାଦକ: ସୃଷ୍ଟିଧର ପରିଡ଼ା

Printed, Published & owned by Sairindhree Sahoo and Printed & Published at Sagarika press, Jail Road, Balasore-756001, Phone No- (06782) 263704

❑ Editor: Sairindhree Sahoo
❑ Managing & Executive Editor : Srustidhar Parida